

SỐ 357
(9.531)

22/12/2024

XUẤT BẢN TỪ NĂM 1985

Kỷ niệm 80 năm thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam

BẢO VỆ TỔ QUỐC TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

● Khôi duyệt binh của Bộ Tư lệnh Tác chiến không gian mạng và trực thăng mang cờ Tổ quốc đi qua lễ đài trong Lễ kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ. (Nguồn: Trung tâm 586, Bộ Tư lệnh 86 và TTXVN)

Trang: 4+5+6+7+8+9

Bảo vệ Tổ quốc là nhiệm vụ thiêng liêng!

● Tổng Bí thư Tô Lâm trao tặng Huân chương Độc lập hạng Nhất cho Tổng Cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam ngày 12/12/2024. (Ảnh: Thống Nhất/TTXVN)

Thời gian qua, tình hình thế giới, khu vực diễn biến nhanh, phức tạp, khó dự báo. Tình hình càng phức tạp, nhiệm vụ quân sự, quốc phòng càng nặng nề, khó khăn càng nhiều hơn. Trong bối cảnh đó, Quân đội nhân dân (QĐND) Việt Nam đã và đang hoàn thành xuất sắc các nhiệm vụ, góp phần quan trọng vào những thành tựu toàn diện của đất nước.

Sức mạnh tạo nên đội quân “bách chiến, bách thắng”

“Dựng nước đi đôi với giữ nước” là quy luật tồn tại và phát triển của dân tộc Việt Nam. Đảng ta xác định xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa (XHCN) là hai nhiệm vụ chiến lược của cách mạng Việt Nam. Lịch sử đã chứng minh, trong mọi thời kỳ, Đảng, Nhà nước ta luôn coi trọng vấn đề bảo vệ chủ quyền quốc gia, toàn vẹn lãnh thổ gắn với bảo vệ Đảng, Nhà nước và chế độ XHCN. Chủ quyền quốc gia và chế độ chính trị luôn gắn bó chặt chẽ với nhau trong khái niệm về Tổ quốc. Trong chủ quyền quốc gia đã bao hàm quyền cơ bản là quyền tối cao về lãnh thổ, về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng - an ninh, lập hiến, lập pháp, tư pháp; quyền độc lập trong chính sách đối ngoại.

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng xác định: “Kiên quyết, kiên trì bảo vệ vững chắc độc lập chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc; bảo vệ Đảng, Nhà nước, Nhân dân và chế độ XHCN. Giữ vững an ninh chính trị, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, an ninh con người, an ninh kinh tế, an ninh mạng, xây dựng xã hội trật tự, kỷ cương. Chủ động ngăn ngừa các nguy cơ chiến tranh, xung đột từ sớm, từ xa; phát hiện sớm và xử lý kịp thời những yếu tố bất lợi, nhất là những yếu tố nguy cơ gây đột biến; đẩy mạnh đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu và hoạt động chống phá của các thế lực thù địch”.

Gần nhất, ngày 12/12/2024, Tổng Bí thư Tô Lâm, Bí thư Quân ủy Trung ương đã có bài phát biểu chỉ đạo quan trọng tại Lễ kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống (22/12/1944 - 22/12/2024) Tổng cục Chính trị QĐND Việt Nam. Tổng Bí thư đã nhấn mạnh: “Sự ra đời của Đội Việt Nam Tuyên truyền Giải phóng quân - tiền thân của QĐND Việt Nam ngày nay, là một dấu mốc đặc biệt

quan trọng trong lịch sử đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc dưới sự lãnh đạo của Đảng”.

Sinh thời, Đại tướng Võ Nguyên Giáp, “người anh cả” của QĐND Việt Nam đã từng nói: “Điều đầu tiên, tư tưởng Hồ Chí Minh đã tạo nên sức mạnh to lớn cho quân và dân ta chiến thắng mọi kẻ thù, đó là Người đã tìm ra con đường cứu nước đúng đắn với mục tiêu cách mạng là độc lập dân tộc, dân chủ và chủ nghĩa xã hội... Mục tiêu ấy đã đáp ứng khát vọng của toàn dân và khát vọng của mỗi cán bộ, chiến sĩ Quân đội ta. Điều thứ hai, sức mạnh to lớn của Quân đội ta trường thành và chiến thắng... đó là Quân đội luôn gắn bó với dân, từ Nhân dân mà ra, vì Nhân dân mà chiến đấu. Thật sự là Quân đội của Nhân dân, của dân tộc, do Đảng Cộng sản lãnh đạo, mang bản chất của giai cấp công nhân và của dân tộc Việt Nam... Điều thứ ba, tư tưởng quân sự Hồ Chí Minh đã chỉ cho Quân đội ta phải phát huy tài thao lược, cách đánh giặc của dân tộc và học tập kinh nghiệm của các nước, đánh giặc với sức mạnh toàn dân, toàn diện, dám lấy nhỏ đánh lớn, lấy ít địch nhiều, lấy yếu chống mạnh, kiên cường, dũng cảm kết hợp với mưu trí, sáng tạo... Điều thứ tư, tư tưởng Hồ Chí Minh đã tạo nên sức mạnh để Quân đội ta chiến thắng đó là quan điểm thực tiễn. Điều thứ năm, chăm lo xây dựng, chỉnh đốn Đảng, luôn giữ vững và phát huy vai trò lãnh đạo của Đảng đối với Quân đội”. Đặc biệt, Quân đội ta luôn nắm vững sâu sắc quy luật dựng nước đi đôi với giữ nước.

Nhiệm vụ trọng yếu, thiêng liêng, cao cả của Quân đội

Tại Hội nghị Quân chính toàn quân ngày 10/7/2024, để đánh giá công tác lãnh đạo, chỉ đạo nhiệm vụ quân sự, quốc phòng 6 tháng đầu năm và triển khai nhiệm vụ 6 tháng cuối năm 2024, do Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng

tổ chức, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã nhấn mạnh: Sự nghiệp củng cố quốc phòng, bảo vệ vững chắc Tổ quốc là nhiệm vụ chính trị trọng yếu, thiêng liêng, cao cả của Quân đội ta; được Đảng, Bác Hồ và Nhân dân giao phó; đang đặt ra những yêu cầu rất mới, rất nặng nề và cũng hết sức vẻ vang trong thời kỳ mới. Thủ tướng cũng khẳng định Đảng, Nhà nước tin tưởng và mong muốn cán bộ, chiến sĩ toàn quân tiếp tục phát huy bản chất cách mạng, truyền thống vẻ vang của QĐND Việt Nam anh hùng; đoàn kết, đổi mới, trách nhiệm, quyết tâm cao, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao, xứng danh “Bộ đội Cụ Hồ”, xứng đáng với lời dạy của Bác Hồ: “Nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng”; xứng đáng với sự tin cậy, yêu mến của Đảng, Nhà nước và Nhân dân.

Để thực sự phát huy vai trò của Quân đội trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc hiện nay, trước hết, Quân đội xác định phải làm tốt vai trò tham mưu cho hệ thống tổ chức Đảng, Nhà nước về lĩnh vực quân sự, quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc; đồng thời thực hiện tốt vai trò tổ chức thực hiện đường lối, mục tiêu, nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, bảo vệ Tổ quốc XHCN. Điều quan trọng tiếp theo là nhất thiết phải xây dựng QĐND Việt Nam “cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại”, một số quân, binh chủng tiên tiến lên hiện đại nhằm bảo đảm cho Quân đội là lực lượng “nòng cốt” trong bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN. Đặc biệt, cần xây dựng QĐND Việt Nam “tinh, gọn, mạnh” đáp ứng yêu cầu và hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ trên cả 5 môi trường tác chiến (trên không, trên bộ, trên biển, trên không gian mạng, trong không gian vũ trụ).

Phát huy vai trò trọng yếu trong kết hợp quốc phòng với kinh tế, trong những

Hội nghị lần thứ 8 - Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII đã xác định: “Quân đội cần phải chủ động từ sớm, từ xa, trong mọi tình huống đều bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc; bảo vệ Đảng, Nhà nước, Nhân dân và chế độ XHCN”. Với niềm tin son sắt vào sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước, sự đùm bọc, yêu mến của Nhân dân, các cán bộ, chiến sĩ lực lượng vũ trang nhân dân nhận thức và quán triệt sâu sắc quan điểm bảo vệ độc lập chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ gắn với bảo vệ Đảng, Nhà nước, Nhân dân và chế độ XHCN, góp phần xây dựng: “Tổ quốc ta ngày càng cường thịnh, Nhân dân ta ngày càng hạnh phúc, ấm no, Đất nước ta ngày càng phát triển phồn vinh, hùng cường, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội”.

năm qua Quân đội đã thực hiện có hiệu quả những chủ trương, đường lối, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về phát triển khu kinh tế - quốc phòng; phát triển kinh tế vùng sâu, vùng xa, xóa đói giảm nghèo; xây dựng khu vực phòng thủ tinh, thành phố vững chắc trong tình hình mới. Trong quá trình này, các cấp chính quyền và lực lượng vũ trang chủ trọng trọng xây dựng tiềm lực chính trị tinh thần, hình thành “thế trận lòng dân” vững chắc ở từng địa bàn, nhất là ở cơ sở xã, phường, thị trấn. Việc này góp phần hình thành thế trận bảo vệ Tổ quốc ở từng vùng, miền, từng hướng chiến lược và trên phạm vi cả nước.

Cụ thể, nhiều đoàn kinh tế - quốc phòng đã hoạt động hiệu quả, thu hút người lao động góp phần tích cực vào việc phát triển kinh tế vùng sâu, vùng xa của đất nước như: Các khu kinh tế - quốc phòng Mẫu Sơn, Bảo Lạc Quân khu 1, Vị Xuyên Quân khu 2, Bình Liêu - Quảng Hà - Móng Cái, Bắc Hải Sơn Quân khu 3, Khe Sanh, Kỳ Sơn, Aso - Alưới Quân khu 4, Bù Gia Phúc Quân khu 7... đã phát huy mọi nguồn lực để đẩy nhanh tiến độ thi công các hạng mục công trình trong các khu kinh tế - quốc phòng. Binh đoàn 15, Binh đoàn 16, Tập đoàn Viễn thông Quân đội (Viettel) là những điển hình thành công trong thực hiện nhiệm vụ kết hợp kinh tế với quốc phòng, quốc phòng - an ninh với bảo vệ vững chắc chủ quyền biên giới quốc gia trên đất liền, biển đảo và không gian mạng...

Mặt khác, QĐND Việt Nam cũng liên tục đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục quốc phòng và bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, nhằm xây dựng, nâng cao ý thức, tạo lòng tin và trách nhiệm đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc của các tổ chức trong hệ thống chính trị và Nhân dân; khắc phục nhận thức chưa đầy đủ về mục tiêu, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong đội ngũ cán bộ và Nhân dân. Điển hình như các Học viện Quốc phòng, Học viện Chính trị, Học viện Lục quân, Học viện Hậu cần, Học viện Quân y, Học viện Kỹ thuật Quân sự, Trường Sĩ quan Lục quân 1, Trường Sĩ quan Lục quân 2, Trường Sĩ quan Chính trị... các học viện, nhà trường trong Quân đội đã góp phần nâng cao nhận thức bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa cho cán bộ, sĩ quan, chiến sĩ, công chức, viên chức và mọi tầng lớp Nhân dân, củng cố lòng tin vững chắc vào sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước.

Trung tá ĐƯƠNG VĂN ĐẠI
- Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng
Thượng tá NGUYỄN HỮU QUÝ
- Trường Sĩ quan Lục quân 1, Bộ Quốc phòng

**Khởi nguồn từ lòng dân,
vì Nhân dân phục vụ**

Ngày 22/12/1944 là một cột mốc quan trọng trong lịch sử cách mạng Việt Nam khi Đội Việt Nam Tuyên truyền Giải phóng quân chính thức ra đời tại khu rừng Trần Hưng Đạo, huyện Nguyên Bình, tỉnh Cao Bằng theo Chỉ thị của lãnh tụ Hồ Chí Minh. Đội Việt Nam Tuyên truyền Giải phóng quân gồm 34 chiến sĩ, biên chế thành 3 tiểu đội, do đồng chí Võ Nguyên Giáp trực tiếp chỉ huy được trang bị vũ khí thô sơ nhưng mang trong mình ý chí quyết tâm cao độ. Đây không chỉ là sự kiện đánh dấu sự ra đời của một lực lượng vũ trang cách mạng mà còn là khởi đầu của QĐND Việt Nam - một đội quân từ Nhân dân mà ra, vì Nhân dân mà chiến đấu.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhấn mạnh quan điểm xây dựng quân đội cách mạng lấy chính trị làm nền tảng, đặt yếu tố con người lên trên hết, với tư tưởng “người trước, súng sau”. Quân đội không chỉ có nhiệm vụ chiến đấu mà còn là cầu nối giữa Đảng, Nhân dân và cách mạng, đóng vai trò hạt nhân trong công cuộc kháng chiến và bảo vệ Tổ quốc. Điều này thể hiện tầm nhìn chiến lược của Đảng về việc xây dựng QĐND mang bản chất cách mạng và tinh thần dân tộc.

Từ khi thành lập đến nay, QĐND Việt Nam đã trải qua nhiều giai đoạn phát triển, chiến đấu và trưởng thành, với những chiến công vang dội ghi vào lịch sử dân tộc. Một trong những chiến thắng mang tính biểu tượng là Chiến dịch Điện Biên Phủ năm 1954. Đây là lần đầu tiên trong lịch sử hiện đại, một đội quân nhân dân đã đánh bại đội quân thực dân Pháp hùng mạnh, kết thúc ách đô hộ kéo dài gần một thế kỷ. Chiến thắng này không chỉ làm rạng danh dân tộc mà còn gây tiếng vang lớn trên toàn cầu, được nhân dân thế giới ngợi ca là “lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu”, là nguồn cổ vũ, nguồn cảm hứng mạnh mẽ đối với các nước thuộc địa khác trên thế giới trong công cuộc chống quân xâm lược, giành độc lập.

Tiếp nối tinh thần Điện Biên, trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước (1954 - 1975), QĐND Việt Nam đã thể hiện bản lĩnh và trí tuệ của một đội quân cách mạng. Đỉnh cao là chiến thắng của Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử vào tháng 4/1975, đưa dân tộc Việt Nam đến ngày toàn thắng, thống nhất đất nước. Đây là minh chứng hùng hồn cho sức mạnh đại đoàn kết dân tộc và sự mưu trí, anh dũng của quân đội dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Không chỉ chiến đấu và chiến thắng trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, QĐND Việt Nam còn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ bảo vệ biên giới trong các cuộc chiến tranh bảo

80 năm vẻ vang Quân đội nhân dân Việt Nam

● Chiến thắng Điện Biên Phủ năm 1954 được nhân dân thế giới ngợi ca là “lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu”.

(Ảnh tư liệu: dangcongsan.vn)

Ngày 22/12/1944, Quân đội nhân dân (QĐND) Việt Nam chính thức ra đời, đánh dấu bước ngoặt quan trọng trong cuộc đấu tranh giành độc lập và bảo vệ Tổ quốc. Trải qua 80 năm xây dựng, chiến đấu, chiến thắng và trưởng thành, QĐND Việt Nam không chỉ ghi dấu ấn trong những chiến công vang dội, mà còn tiếp tục là lực lượng tiên phong trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước.

vệ Tổ quốc ở phía Bắc và Tây Nam từ năm 1979 đến những năm tám mươi. Các chiến sĩ không chỉ bảo vệ vững chắc chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ mà còn thực hiện nghĩa vụ quốc tế cao cả, giúp Nhân dân Campuchia thoát khỏi thảm họa diệt chủng Khmer Đỏ.

**Mãi mãi sáng ngời phẩm chất
“Bộ đội Cụ Hồ”**

Ngay từ những ngày đầu thành lập, Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã xác định rõ bản chất cách mạng của QĐND Việt Nam là “đội quân chiến đấu, đội quân công tác và đội quân lao động sản xuất”. Chính nhờ vào sự gắn bó mật thiết với Nhân dân, mà QĐND Việt Nam đã tạo dựng được sức mạnh vượt trội, trở thành “bức tường thành” bảo vệ đất nước trong mọi tình huống. Tư tưởng “người trước, súng sau” của Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ định hướng cho cách xây dựng quân đội mà còn phản ánh sâu sắc quan điểm “lấy dân làm gốc”. Nhờ vậy, QĐND Việt Nam không chỉ là lực lượng chiến đấu mà còn là cầu nối giữa Đảng và Nhân dân, trở thành biểu tượng cho tinh thần đoàn kết dân tộc.

● Các chiến sĩ vận chuyển lương thực, thực phẩm đến các khu dân cư trong thời Covid-19. (Ảnh: mattran.org.vn)

Trong thời kỳ hòa bình, QĐND Việt Nam đã phát huy vai trò đội quân công tác và lao động sản xuất, góp phần quan trọng vào sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước. Đây không chỉ là nhiệm vụ chính trị, mà còn là sứ mệnh gắn kết giữa Quân đội với Nhân dân, giữ vững bản chất “Bộ đội Cụ Hồ”. Một trong những nhiệm vụ trọng tâm của Quân đội trong thời bình là tham gia vào các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, đặc biệt ở các khu vực vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo. Điển hình, chương trình xây dựng nông thôn mới được triển khai rộng khắp đã mang lại những thay đổi tích cực trong đời sống người dân. Các đơn vị quân đội đã trực tiếp góp phần xây dựng hàng nghìn cây cầu, trường học, trạm y tế, nhà văn hóa ở các vùng khó khăn, giúp hàng triệu người dân có điều kiện sống tốt hơn.

Quân đội cũng đóng vai trò chủ lực trong giảm nghèo bền vững thông qua các hoạt động hỗ trợ sản xuất, chuyên giao kỹ thuật canh tác, xây dựng mô hình kinh tế hiệu quả. Tại các vùng

biên giới phía Bắc và Tây Nam, các đoàn kinh tế - quốc phòng đã trở thành “cánh tay nối dài” của Đảng và Nhà nước, không chỉ đảm bảo an ninh, ổn định chính trị mà còn nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của người dân. Những mô hình này góp phần xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân vững chắc.

Trong cuộc chiến chống đại dịch Covid-19, Quân đội đã đóng vai trò tuyến đầu, thể hiện trách nhiệm cao cả trước những thách thức chưa từng có đối với con người. Các cơ sở cách ly tập trung do quân đội quản lý đã đón nhận hàng triệu người từ vùng dịch trở về. Hàng vạn cán bộ, chiến sĩ không quản khó khăn, hiểm nguy, hy sinh lợi ích cá nhân để đảm bảo sức khỏe cho Nhân dân. Cùng với đó, các Bệnh viện Dã chiến Quân đội được triển khai nhanh chóng, góp phần kiểm soát tình hình dịch bệnh trong nước. Hình ảnh người lính nhường cơm, sẻ áo, lo từng bữa ăn cho người dân trong các khu cách ly đã để lại ấn tượng sâu sắc, nâng cao niềm tin yêu của Nhân dân đối với Quân đội.

Đặc biệt, khi thiên tai xảy ra, hình ảnh các chiến sĩ Quân đội có mặt tại hiện trường bất kể hiểm nguy, giúp dân sơ tán, cứu hộ và khắc phục hậu quả đã trở thành biểu tượng của lòng tin yêu trong Nhân dân. Hằng năm, Quân đội tham gia hàng nghìn lượt cứu hộ, cứu nạn trên cả nước, từ lũ lụt miền Trung đến sạt lở đất ở vùng núi phía Bắc. Sự tận tụy của các chiến sĩ không chỉ giúp giảm thiểu thiệt hại mà còn củng cố mối quan hệ quân - dân bền chặt. Gần đây, hình ảnh xúc động người dân Làng Nù bị nạn rịn chia tay gần 400 trăm người lính đã không quản gian khổ, nắng mưa, ngày đêm giúp đỡ Nhân dân tìm kiếm, cứu hộ, cứu nạn, khắc phục hậu quả đặc biệt nghiêm trọng của cơn bão số 3 Yagi càng tô đậm thêm hình ảnh “Bộ đội Cụ Hồ” “đi dân nhớ, ở dân thương”.

Bên cạnh các nhiệm vụ kể trên, QĐND Việt Nam vẫn luôn duy trì và nâng cao khả năng sẵn sàng chiến đấu để bảo vệ vững chắc chủ quyền thiêng liêng của Tổ quốc. Trong bối cảnh khu vực và thế giới có nhiều biến động khó lường, đặc biệt là những xung đột ở Biển Đông vẫn còn hiện hữu, nhiệm vụ này càng trở nên cấp thiết. Quân đội đang được hiện đại hóa toàn diện, từ cơ sở vật chất đến phương thức tác chiến. Các trang bị hiện đại như radar, tên lửa phòng không, tàu ngầm Kilo và máy bay chiến đấu thế hệ mới đã được bổ sung nhằm đảm bảo khả năng phòng thủ hiệu quả. Song song, công tác huấn luyện được đổi mới với phương châm “Cơ bản - Thiết thực - Vững chắc”, kết hợp giữa kinh nghiệm chiến đấu truyền thống và công nghệ hiện đại. QĐND Việt Nam cũng không ngừng nâng cao khả năng tác chiến không gian mạng, xây dựng lực lượng tác chiến điện tử đáp ứng yêu cầu của chiến tranh hiện đại.

Trong những năm gần đây, QĐND Việt Nam tích cực tham gia các hoạt động gìn giữ hòa bình của Liên hợp quốc, khẳng định vai trò, trách nhiệm của Việt Nam đối với an ninh và hòa bình quốc tế. Các sĩ quan Việt Nam đã được cử đến nhiều khu vực xung đột trên thế giới như Nam Sudan, Cộng hòa Trung Phi, với vai trò là sĩ quan liên lạc, chuyên gia tham mưu và lực lượng y tế.

Những kết quả đã đạt được trong thời gian qua là nền tảng vững chắc để Quân đội viết tiếp trang sử vẻ vang, đồng hành cùng dân tộc trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong thời bình, các chiến sĩ không chỉ là người lính nơi trận địa mà còn là những người bạn, người đồng hành của Nhân dân trên con đường phát triển đất nước. QĐND Việt Nam, với tinh thần “Vì Nhân dân phục vụ”, sẽ tiếp tục là lực lượng nòng cốt, bảo vệ sự bình yên và ổn định của đất nước trong mọi hoàn cảnh.

Thượng úy TỬ VIỆT HÀ
- Học viện Chính trị,
Bộ Quốc phòng

BẢO VỆ TỔ QUỐC TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

Hành trình bảo vệ chủ quyền không gian mạng trước thách thức thời đại

● Thừa ủy quyền của Chủ tịch nước, đồng chí Đại tá Vũ Hữu Hanh - PBTĐU, Tư lệnh Bộ Tư lệnh 86 trao Huân chương Bảo vệ Tổ quốc hạng Ba trao tặng Trung tâm 586. (Ảnh trong bài: Trung tâm 586)

● TS. Vũ Hoài Nam - Tổng Biên tập Báo Pháp luật Việt Nam tham dự buổi gặp mặt, chúc mừng Trung tâm 586 nhân dịp kỷ niệm 11 năm Ngày truyền thống của đơn vị (10/12/2013 - 10/12/2024).

Không gian mạng là vùng “lãnh thổ đặc biệt” của quốc gia. Đấu tranh và bảo vệ chủ quyền không gian mạng là nhiệm vụ quan trọng thiết yếu, lâu dài của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân. Trong Nghị quyết Hội nghị lần thứ 8, Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 8 (khóa IX) về “Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới”, Đảng ta nhận định rõ: Nguy cơ xảy ra chiến tranh mạng, mất an ninh thông tin ngày càng tăng và đặt ra mục tiêu phải chủ động phòng ngừa, ngăn chặn có hiệu quả chiến tranh mạng.

Cấp bách bảo vệ chủ quyền vùng “lãnh thổ đặc biệt” của Tổ quốc

Trong những năm cuối thế kỷ XX và đầu thế kỷ XXI, cùng với sự phát triển vượt bậc của khoa học, công nghệ hiện đại, đặc biệt là cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư trên toàn thế giới, không gian mạng đã xuất hiện như một không gian xã hội mới. Không gian này được hình thành từ cơ sở hạ tầng thông tin và các hoạt động xã hội, dần trở thành một “lãnh thổ đặc biệt”, gắn kết chặt chẽ với các môi trường tự nhiên như đất liền, biển, đảo, trên không và vũ trụ.

Tại Việt Nam, bên cạnh những giá trị tích cực, không gian mạng cũng tiềm ẩn nhiều rủi ro. Một minh chứng rõ thấy là, các thế lực thù địch hiện nay đang khai thác mạng xã hội với khả năng tương tác cao, lan truyền thông tin nhanh chóng nhưng khó kiểm soát. Chúng sử dụng thủ đoạn trộn lẫn tin thật và giả, gây nhiễu loạn dư luận, cổ xúy tư tưởng đối lập, kích động chống phá. Bên cạnh đó, với mục tiêu quốc gia chuyên đôi số, xây dựng Chính phủ số, kinh tế số, xã hội số và công dân số, không gian mạng trở thành môi trường quan trọng cho các hoạt động tác chiến mạng, tác chiến thông tin.

Chủ quyền trên không gian mạng là phần không thể tách rời của chủ quyền quốc gia, gắn liền với nhiệm vụ bảo vệ hệ thống thông tin, dữ liệu và tài nguyên số. Những năm qua, Đảng, Nhà nước ta luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo sát sao đối với việc xác lập, bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng bằng nhiều nghị quyết, chỉ thị về lĩnh vực này. Điển hình, ngày 25/7/2018, Bộ Chính trị (khóa XII) đã ban hành Nghị quyết số 29-NQ/TW về Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng. Nghị quyết này thể hiện tư duy, tầm nhìn chiến lược của

Đảng trong bảo vệ vùng “lãnh thổ đặc biệt” của quốc gia, góp phần tạo ra hệ thống hoàn chỉnh trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Hệ thống tổ chức, bộ máy quản lý nhà nước đối với các loại hình dịch vụ viễn thông, Internet, bảo đảm an toàn cơ sở hạ tầng không gian mạng đang từng bước được cải thiện. Đồng thời, hệ thống văn bản quy phạm pháp luật thể chế hóa chủ trương, quan điểm của Đảng cũng liên tục được bổ sung, hoàn thiện, tạo ra hành lang pháp lý vững chắc để các cấp, ngành, lực lượng, địa phương triển khai bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng. Điển hình là Luật An toàn thông tin mạng (sửa đổi, bổ sung năm 2018), Luật Bảo vệ bí mật Nhà nước 2018, Luật An ninh mạng 2018, Chỉ thị số 14/CT-TTg ngày 25/5/2018, Chỉ thị số 02/CT-TTg ngày 04/7/2018...

Các chủ trương của Đảng và Nhà nước đã xác định rõ vai trò, tầm quan trọng của chiến tranh thông tin, chiến tranh mạng, cũng như yêu cầu cấp bách từ thực tế: phải tự chủ công nghệ, chủ động “xây” và “chống”, “đấu tranh” và “bảo vệ” giữ vững chủ quyền trên không gian mạng.

“Quả dấm thép” về tác chiến không gian mạng

Một trong những mốc lịch sử quan trọng trong hành trình bảo vệ chủ quyền không gian mạng, Thượng tướng Đỗ Bá Tỵ - Thứ trưởng Bộ Quốc phòng đã ký Quyết định thành lập Trung tâm Trung tâm 586 thuộc Cục Công nghệ thông tin, Bộ Tổng Tham mưu, Bộ Quốc phòng.

Chủ tịch nước Trương Tấn Sang thời điểm đó đã có thư chúc mừng gửi Lực lượng Tác chiến mạng QĐND Việt Nam. Chủ tịch

nước Trương Tấn Sang cũng nhấn mạnh “lực lượng tác chiến mạng QĐND Việt Nam phải Trung thành, Kỷ luật, Trí tuệ, Hiệu quả”, góp phần xây dựng Quân đội “Cách mạng, Chính quy, Tinh nhuệ, Hiện đại”, cùng toàn Đảng, toàn dân, toàn quân thực hiện thắng lợi đường lối cách mạng của Đảng, xây dựng thành công và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Trước yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới ngày càng phức tạp, không gian mạng được xem là môi trường tác chiến mới cần phải làm chủ để giành thế chủ động trong mọi tình huống. Việc thành lập một đơn vị mới trực thuộc Bộ Quốc phòng có chức năng, nhiệm vụ sẵn sàng chiến đấu, chiến đấu, bảo vệ vững chắc chủ quyền quốc gia trên không gian mạng là cần thiết và cấp bách. Do đó, ngày 15/8/2017, Bộ Tư lệnh Tác chiến không gian mạng (phiên hiệu Bộ Tư lệnh 86) được thành lập trên cơ sở tổ chức lại Cục Công nghệ thông tin, Bộ Tổng Tham mưu, để thực hiện nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng, góp phần bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa.

Kể từ khi Trung tâm Tác chiến không gian mạng ra đời đến nay đã luôn khẳng định được vị trí, vai trò của mình. Trung tâm 586 đã tạo nên nhiều dấu ấn trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng, giữ vững vai trò tiên phong của lực lượng tác chiến mạng QĐND Việt Nam. Năm 2016, Trung tâm 586 vinh dự nhận Bằng khen của Chủ nhiệm Tổng cục Chính trị QĐND Việt Nam, vì đã có thành tích xuất sắc trong công tác đấu tranh phòng, chống diễn biến hòa bình trên lĩnh vực tư tưởng văn hóa năm 2016; và Bằng khen của Tổng Tham mưu trưởng QĐND Việt

Nam vì đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ về ứng dụng, phát triển công nghệ thông tin năm 2016. Năm 2020, Trung tâm được Bộ Quốc phòng khen tặng thành tích xuất sắc trong công tác phòng, chống dịch Covid-19. Cùng năm, Trường ban Tuyên giáo Trung ương cũng vinh danh đơn vị có thành tích xuất sắc trong nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái thù địch.

Năm 2023, Trung tâm 586 đã vinh dự đón nhận Huân chương Bảo vệ Tổ quốc hạng Ba vì đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ tác chiến không gian mạng, bảo đảm an ninh, an toàn thông tin cho các công trình trọng yếu quốc gia và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng. Năm 2024, Trung tâm 586 vinh dự đón nhận 2 Bằng khen của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, ghi nhận thành tích xuất sắc trong việc thực hiện Kết luận số 01 và Nghị quyết số 847-NQ/QUTW của Quân ủy Trung ương và thành tích xuất sắc tại Cuộc thi phòng thủ mạng đa quốc gia “Cyber KONGO 2024”...

Bảo vệ Tổ quốc khi đất nước đang bước vào kỷ nguyên mới

Trong bối cảnh đất nước bước vào giai đoạn phát triển mạnh mẽ, đối mặt với những thách thức an ninh phi truyền thống ngày càng phức tạp, Trung tâm 586 không ngừng đổi mới, sáng tạo, nâng cao năng lực sẵn sàng chiến đấu. Đồng thời, đơn vị cũng tập trung xây dựng nền tảng vững chắc và đội ngũ nhân sự chất lượng cao. Với tinh thần “Trung thành, Kỷ luật, Trí tuệ, Hiệu quả”, Trung tâm trở thành biểu tượng của sức mạnh hiện đại, đóng góp quan trọng vào sự nghiệp xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Những chiến công đạt được trong hành trình hơn một thập kỷ là minh chứng hùng hồn cho ý chí kiên cường, tinh thần trách nhiệm và lòng quyết tâm bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng.

Trong tình hình mới, đấu tranh và bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng luôn là nhiệm vụ khó khăn, phức tạp trong tiến trình thực hiện cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Thực tế này yêu cầu phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, của cả hệ thống chính trị, quyết tâm thực hiện mạnh mẽ chuyên đôi số để xây dựng Việt Nam hùng cường, giàu mạnh, phát triển. Trong đó, Trung tâm 586 nói riêng, Bộ Tư lệnh 86 nói chung, luôn nỗ lực khẳng định vị thế trên không gian mạng, đóng góp vào sự nghiệp bảo vệ vững chắc chủ quyền, an ninh quốc gia, xứng đáng với niềm tin yêu của Đảng, Nhà nước và Nhân dân Việt Nam.

Nhân dịp gặp mặt kỷ niệm 11 năm Ngày truyền thống (10/12/2013 - 10/12/2024), Thượng tá Trần Ngọc Sơn - PBTĐU, Chi huy trưởng Trung tâm 586 đã khẳng định cam kết: Dù trong bất cứ hoàn cảnh nào, Trung tâm 586 cũng tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc, với Nhân dân, luôn bám sát những định hướng của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, sự lãnh đạo của Thường vụ Đảng ủy Bộ Tư lệnh, tích cực đổi mới toàn diện, tạo sự đột phá mạnh mẽ trong công tác tác chiến không gian mạng, huấn luyện sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu, xây dựng chính quy, rèn luyện kỷ luật, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

**ĐỖ TRANG - XUÂN HOA -
Thiếu tá NGUYỄN THÀNH LÊ
- Trung tâm 586, Bộ Tư lệnh 86,
Bộ Quốc phòng**

BẢO VỆ TỔ QUỐC TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

SÁNG KIẾN AN NINH MẠNG
VƯƠN TẦM QUỐC TẾ

● Đại tá Nguyễn Tiên Giang, UVBTV, Phó Tư lệnh kiêm Tham mưu trưởng Bộ Tư lệnh 86 tặng khen thưởng cho tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc tham gia các cuộc thi, giải thưởng trong nước và quốc tế. (Ảnh trong bài: Trung tâm 586)

Trước bối cảnh quốc tế đầy biến động, nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền Tổ quốc trên không gian mạng ngày càng đối mặt nhiều thách thức, từ sự phức tạp của các hệ thống mạng trọng yếu, nguy cơ gia tăng các cuộc tấn công mạng tinh vi đến sự thiếu hụt nguồn nhân lực chuyên môn cao. Thực tế yêu cầu mỗi cán bộ, chiến sĩ trong Quân đội phải không ngừng nâng cao năng lực, sáng tạo trong cách tiếp cận, tiếp cận thành tựu khoa học công nghệ thế giới, góp phần xây dựng thế trận phòng thủ vững chắc trên mặt trận số.

Khẳng định bản lĩnh và trí tuệ Việt trên trường quốc tế

Tháng 2/2024, khi không khí Tết Nguyên đán đang đến gần, các cán bộ, chiến sĩ Trung tâm 586, Bộ Tư lệnh 86 đang đối mặt với một thử thách quan trọng: Cuộc thi Phòng thủ mạng đa quốc gia lần thứ 3 - "Cyber KONGO 2024". Đây là cuộc thi trực tuyến do Nhật Bản tổ chức, quy tụ 47 đội thi đến từ 30 quốc gia, nhằm mục đích nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ an toàn thông tin, an ninh mạng cho cán bộ trực tiếp làm trong lĩnh vực này; củng cố năng lực phòng thủ mạng; nâng cao mối quan hệ hợp tác quốc phòng giữa Việt Nam - Nhật Bản. Đặc biệt, Cyber KONGO còn là cơ hội để các quốc gia trong khu vực và trên thế giới tăng cường hiểu biết, xây dựng lòng tin trong lĩnh vực phòng thủ mạng.

Trung tâm 586 đã thành lập ba đội thi, trong đó hai đội chính thức và một đội dự bị. Quá trình tham gia, các đội thi phải chấp hành nghiêm Quy chế đối ngoại quân sự, các quy định của Nhà nước và Quân đội, quy định về bảo đảm an ninh, an toàn và bí mật nội bộ, bảo đảm tuyệt đối an toàn về mọi mặt.

Trung tá Nguyễn Tuấn Cường, Cụm 52, Trung tâm 586, đồng thời là chỉ huy một trong hai đội thi chính, chia sẻ với Báo Pháp luật Việt Nam: Đơn vị được giao nhiệm vụ tham gia Cuộc thi Cyber KONGO 2024 trước Tết Âm lịch 2 tuần, ngày tham gia thi rơi đúng vào ngày 29 Tết Âm lịch. Do đó, thách thức không chỉ nằm ở thời gian chuẩn bị tương đối ngắn, đây còn là thời điểm đơn vị thực hiện các nhiệm vụ trực sẵn sàng chiến đấu bảo vệ Tết Nguyên đán, khiến khối lượng công việc tăng lên đáng kể. cạnh đó, các cán bộ tham gia tuổi đời trẻ, chưa có nhiều kinh nghiệm trong tham gia các

cuộc thi phòng thủ mạng, kỹ năng làm việc nhóm còn hạn chế.

"Tuy nhiên, được sự quan tâm của chỉ huy các cấp trong công tác chỉ đạo, tạo điều kiện tối đa về thời gian, cũng như các điều kiện về trang thiết bị, chúng tôi đã tập trung lựa chọn các cán bộ có trình độ chuyên môn tốt nhất, phân chia nhiệm vụ cụ thể, chi tiết cho từng cán bộ trong đội thi. Chúng tôi cũng tập trung vào nâng cao khả năng hoạt động nhóm, trao đổi thông tin trong quá trình thực hiện bài thi; đánh giá, xây dựng các kịch bản có thể xảy ra dựa trên đề bài thi", Trung tá Cường cho hay: "Vì là lần đầu tham gia một cuộc thi quốc tế nên chúng tôi đặt mục tiêu cố gắng hết sức hoàn thành tốt tất cả các nội dung thi, không lấy mục tiêu phải đạt được giải cao. Vì vậy, tâm lý cán bộ tham gia thi thoải mái, ít áp lực và đã thực hiện được đầy đủ các yêu cầu của bài thi, đạt được thành tích tốt trong cuộc thi".

Sự chuẩn bị kỹ lưỡng này đã giúp đội thi vượt qua những khó khăn ban đầu, giữ vững tinh thần để hoàn thành xuất sắc bài thi. Kết quả, Trung tâm 586 giành được một giải Nhì và một giải Tư. Trung tá Cường, chỉ huy đội giải Nhì chia sẻ: Các giải thưởng này mang nhiều ý nghĩa đặc biệt đối với cá nhân anh và cả đơn vị. Đơn vị mới được tổ chức lại với quân số tinh gọn hơn, cán bộ có nhiều thay đổi, điều kiện doanh trại, trang bị kỹ thuật còn nhiều khó khăn. Thành tích này không chỉ là kết quả của quá trình huấn luyện chiến đấu nghiêm túc mà còn giúp đơn vị rút ra nhiều kinh nghiệm quý báu trong phối hợp bảo đảm an toàn thông tin và điều phối phòng thủ mạng, góp phần bảo vệ Tổ quốc trên mặt trận không gian mạng.

Không dừng ở đó, vào đầu tháng 7, các cán bộ, chiến sĩ Trung tâm 586 tiếp

● Trung tâm 586 tham gia Cuộc thi Chiến binh mạng đa quốc gia lần thứ 8 tại Thái Lan.

● Trung tâm 586 đại diện Việt Nam đã tham dự Cuộc thi Phòng thủ mạng đa quốc gia lần thứ 3 - "Cyber KONGO 2024".

tục khẳng định bản lĩnh khi bước vào thử thách mới tại một "đấu trường" quốc tế khác - Cuộc thi Chiến binh mạng đa quốc gia lần thứ 8 tại Thái Lan. Cuộc thi được tổ chức với hình thức "Cướp cờ - CTF" dưới dạng hỏi đáp (Jeopardy Framework). CTF (Capture the Flag) là một hình thức thi đấu an ninh mạng phổ biến trên thế giới, nơi các đội tìm và khai thác lỗ hổng bảo mật để giành "cờ" (flag) - một chuỗi ký tự ẩn trong các hệ thống hoặc ứng dụng.

Cuộc thi Chiến binh mạng đa quốc gia 2024 chia làm 03 hạng mục: khó, trung bình, dễ. Ở hạng mục khó, 30 đội thi cạnh tranh, đến từ các lực lượng trong Bộ Quốc phòng, Quân đội của Thái Lan (Trung tâm An ninh mạng, các đơn vị thuộc Bộ Quốc phòng, Bộ Tư lệnh Quân đội, Lục quân, Hải quân, Cảnh sát Hoàng gia Thái Lan); các Ban, Phòng Công nghệ thông tin thuộc cơ quan trực thuộc Chính phủ; các Công ty an ninh mạng và Ngân hàng tại Thái Lan và các đội thi của Việt Nam, Mỹ, Úc, Canada, Singapore. Các đội tham gia được cấp quyền truy cập tại chỗ vào hệ thống Cuộc thi thuộc Trung tâm An ninh mạng Quân đội Hoàng gia Thái Lan.

Để chuẩn bị cho Cuộc thi, Trung tâm 586 đã xây dựng Kế hoạch số 640/KHT5 với mục đích quán triệt các nội dung thi, tổ chức luyện tập cho đội thi theo các tiêu chí của Ban Tổ chức. Trung tâm đã quán triệt cho đội thi tham gia đúng nguyên tắc, đảm bảo giữ bí mật, an toàn trong quá trình thực hiện nhiệm vụ tại nước ngoài. Ngày 3/7, đội thi bay sang Thái Lan để tham dự Cuộc thi vào ngày 4/7. Kết quả chung cuộc, Trung tâm 586 xếp hạng thứ 11/30 đội thi (mức khó, xếp sau 10 đội nước chủ nhà Thái Lan), trong đó một thành viên đạt vị trí thứ 8/83 cá nhân tham gia cuộc thi.

Thúc đẩy sáng tạo trẻ trong Quân đội

Các cuộc thi quốc tế không chỉ là "sân chơi" cho các chuyên gia an ninh mạng nước nhà thể hiện năng lực, tích lũy kinh nghiệm từ những tình huống thực tế, qua đó nâng cao khả năng phòng thủ mạng trong một thế giới ngày càng gắn kết. Đây cũng là động lực mạnh mẽ cho các phòng trào sáng tạo trẻ trong Quân đội nhân dân Việt Nam, khi các cán bộ trẻ có cơ hội đối mặt với những thách thức thực tiễn, từ đó khơi dậy tinh thần học hỏi, sáng tạo và cống hiến hết mình. Đặc biệt, trong tình hình mới, nhiệm vụ bảo vệ không gian mạng đứng trước vô số thách thức.

Trung tá Nguyễn Tuấn Cường nhận định, thách thức đầu tiên là sự phức tạp của các hệ thống mạng trọng yếu. Sự phát triển nhanh chóng của Internet và các công nghệ mới như Internet of Things (IoT), trí tuệ nhân tạo (AI) và điện toán đám mây tạo ra nhiều lỗ hổng bảo mật mới. Trong khi đó, nhiều cơ quan, đơn vị vẫn sử dụng các công nghệ và quy trình bảo mật cũ kỹ, không đáp ứng được yêu cầu bảo vệ trước các mối đe dọa hiện tại. Thách thức thứ hai là sự gia tăng các cuộc tấn công mạng cả về số lượng và mức độ tinh vi, bao gồm tấn công từ chối dịch vụ (DDoS), phần mềm độc hại và tấn công lừa đảo (phishing). Các cuộc tấn công đang liên tiếp nhắm vào các cơ quan chính phủ, tổ chức tài chính, doanh nghiệp và cơ sở hạ tầng trọng yếu quốc gia, gây ra thiệt hại kinh tế và an ninh rất lớn. Cuối cùng là sự thiếu hụt nhân lực chuyên môn cao trong lĩnh vực an ninh mạng. Số lượng chuyên gia bảo mật hiện tại chưa đáp ứng đủ nhu cầu cấp thiết thực tế, hạn chế khả năng phòng ngừa và ứng phó nhanh chóng trước các cuộc tấn công mạng.

Những năm qua, phong trào sáng tạo trẻ trong Quân đội đã có những bước tiến lớn nhờ sự quan tâm sát sao từ Đảng, Nhà nước và Bộ Quốc phòng. Thanh niên Bộ Tư lệnh 86 nói chung, Trung tâm 586 nói riêng, được tạo điều kiện thuận lợi để phát huy tinh thần xung kích và sáng tạo, góp phần xây dựng lực lượng Quân đội hiện đại, tinh nhuệ, đáp ứng mọi nhiệm vụ được giao. Đáng chú ý, Trung tâm 586 đã xuất sắc giành 1 giải nhì và 3 giải ba với 4 công trình nổi bật trong lĩnh vực tác chiến không gian mạng tại Giải thưởng Tuổi trẻ Sáng tạo trong Quân đội lần thứ 24.

Trong tình hình mới, Trung tâm 586 không ngừng cải tiến phương thức huấn luyện, tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ có trình độ chuyên môn sâu, năng lực toàn diện và khả năng thích nghi với sự phát triển công nghệ. Công tác kiểm tra, đánh giá định kỳ cùng việc khen thưởng kịp thời đã tạo động lực và nhân rộng những điển hình tiên tiến, góp phần nâng cao chất lượng huấn luyện và sẵn sàng chiến đấu. Trung tá Cường nhấn mạnh rằng mỗi cán bộ, chiến sĩ cần không ngừng nâng cao trình độ qua các chương trình huấn luyện của đơn vị, đặc biệt chú trọng vào hoạt động tự huấn luyện, tự học hỏi từ đồng đội những kiến thức mới, rèn luyện bản lĩnh chính trị vững vàng, sẵn sàng nhận và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao.

**ĐIỀU BẢO -
Thiếu tá NGUYỄN THÀNH LÊ
- Trung tâm 586, Bộ Tư lệnh 86,
Bộ Quốc phòng**

BẢO VỆ TỔ QUỐC TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

Lan tỏa niềm tin, dựng “thế trận lòng dân” trong kỷ nguyên số

● Thượng tá Trần Quang Huy, Bí thư Đảng ủy, Chính ủy Trung tâm 586 trao quà cho các gia đình có hoàn cảnh khó khăn vùng biên giới tỉnh Sơn La. (Ảnh: Trung tâm 586)

● Cán bộ, nhân viên của Trung tâm 586 chuẩn bị quà cho người dân. (Ảnh: Trung tâm 586)

● Công tác dân vận trên mạng xã hội là nhiệm vụ mới, đòi hỏi sự nhạy bén và sáng tạo. (Ảnh: xaydungdang.org)

Cùng với công tác dân vận mang tính truyền thống, công tác dân vận trên Internet và mạng xã hội đang trở thành vấn đề cấp thiết, đòi hỏi sự nhạy bén và sáng tạo. Đây không chỉ là nhiệm vụ chính trị của những chiến sĩ tác chiến không gian mạng mà còn là sứ mệnh xây dựng cầu nối niềm tin giữa Đảng, Nhà nước và Nhân dân.

Từ những hành trình tháng Ba hướng về biên giới...

Mỗi độ tháng Ba về, các cán bộ, chiến sĩ Trung tâm 586 lại lên đường thực hiện một hành trình mang đậm nghĩa tình dân tộc - chương trình “Tháng Ba Biên Giới” và “Đồng hành cùng Phụ nữ Biên Cương”. Hành trình này không chỉ nối dài truyền thống dân vận của đơn vị mà còn mang những giá trị tinh thần đặc biệt, thấp sáng niềm tin và hy vọng cho đồng bào vùng biên giới xa xôi.

Tháng Ba năm nay, Đoàn công tác của Trung tâm 586 đã đến xã Chiềng Tương, tỉnh Sơn La, một địa bàn còn nhiều khó khăn. Những phần quà - từ quạt, quần áo, sách vở đến thực phẩm được chuẩn bị chu đáo, mang theo tình cảm và sự sẻ chia của người lính hậu phương. Có 20 hộ gia đình có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn và 10 phụ nữ nghèo đã nhận được sự hỗ trợ thiết thực, nhưng điều họ nhận được nhiều hơn thế chính là niềm động viên tinh thần và cảm giác ấm áp trước sự quan tâm chân thành.

Bà con vùng biên, những người đã quen với gió núi, nắng ngàn, không giấu được niềm xúc động khi thấy hình ảnh những người lính “Bộ đội Cụ Hồ” sát cánh bên mình. Những phần quà nhỏ bé nhưng

đây ý nghĩa ấy không chỉ giúp họ vượt qua những khó khăn trước mắt, mà còn là nguồn động lực để vươn lên trong cuộc sống. “Đây không chỉ là sự hỗ trợ vật chất, mà còn là biểu tượng cho tinh thần đoàn kết của dân tộc Việt Nam”, Thiếu tá Nguyễn Công Lưu, Chính trị viên Đoàn Biên phòng Chiềng Tương chia sẻ.

Không chỉ mang lại sự thay đổi tích cực nơi địa bàn biên giới, chương trình còn là một bài học lớn cho các cán bộ trẻ tại Trung tâm 586. Những chuyến đi thực tế giúp thế hệ trẻ hiểu rõ hơn về giá trị của tình người, tinh thần trách nhiệm và sự hy sinh thầm lặng của những người lính nơi tuyến đầu. Đây cũng là cơ hội để khơi dậy trong họ niềm tự hào về truyền thống cách mạng, bồi đắp lý tưởng sống và tinh thần cống hiến vì cộng đồng.

Theo Thượng tá Trần Quang Huy, Bí thư Đảng ủy, Chính ủy Trung tâm 586, “Tháng Ba Biên Giới” và “Đồng hành cùng Phụ nữ Biên Cương” không chỉ là hoạt động hỗ trợ, mà còn mang tính lan tỏa lớn, khơi dậy truyền thống đoàn kết, tương thân tương ái của dân tộc. Đây là minh chứng cho sự chung tay của các lực lượng xã hội nhằm chăm lo cho những hoàn cảnh khó khăn nơi vùng biên, đồng thời nhấn mạnh vai trò quan trọng của sự phối hợp liên ngành trong việc giải

quyết các vấn đề cấp thiết. Sự phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức và các nguồn lực xã hội sẽ là yếu tố then chốt để chương trình không chỉ dừng lại ở những hỗ trợ tức thời mà còn tạo ra những thay đổi bền vững cho cuộc sống của bà con vùng biên giới.

Đến hành trình xây dựng “thế trận lòng dân” trên mạng xã hội

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: “Dân vận là vận động tất cả lực lượng của mỗi một người dân không để sót một người dân nào, góp thành lực lượng toàn dân, để thực hành những công việc nên làm, những công việc Chính phủ và đoàn thể đã giao cho”. Thực tiễn, công tác dân vận luôn gắn liền với lịch sử vẻ vang của Đảng, góp phần tranh giành độc lập dân tộc, xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc. Thấm nhuần lời dạy ấy, các cán bộ, chiến sĩ Trung tâm 586 đã không ngừng nỗ lực xây dựng “thế trận lòng dân” vững chắc, không chỉ nơi biên giới, trên địa bàn mà còn trên cả không gian mạng. Chính sự kết hợp giữa công tác dân vận truyền thống và các hoạt động dân vận hiện đại đã giúp Trung tâm thực sự trở thành cầu nối niềm tin giữa Đảng, Nhà nước và Nhân dân, góp phần

bảo vệ vững chắc chủ quyền Tổ quốc trong mọi điều kiện, hoàn cảnh.

Trong kỷ nguyên số, mạng xã hội đang trở thành công cụ kết nối phổ biến, ảnh hưởng sâu sắc đến hành vi và nhận thức của mỗi cá nhân. Mạng xã hội cũng đang trở thành công cụ hàng đầu để các thế lực thù địch lợi dụng chống phá, thông qua việc tuyên truyền phá hoại tư tưởng, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và vai trò lãnh đạo của Đảng. Một số trang mạng xã hội thường xuyên đăng tải thông tin sai lệch, kích động dư luận, từ phản biện xã hội đến lợi dụng các vụ việc như Đồng Tâm hay Formosa để kêu gọi biểu tình, bạo loạn. Đồng thời, mạng xã hội cũng làm gia tăng nguy cơ lộ, lọt bí mật nhà nước khi nhiều cán bộ, đảng viên thiếu ý thức bảo mật, vô tình tạo cơ hội để các tài liệu mật bị phát tán, xuyên tạc. Không chỉ vậy, mạng xã hội còn tác động tiêu cực đến văn hóa, xói mòn bản sắc dân tộc, khi trào lưu lối sống phương Tây cùng thông tin nhiễu loạn làm lệch lạc giá trị văn hóa và ứng xử. Cạnh đó, môi trường ảo này cũng trở thành mảnh đất “màu mỡ” cho các hoạt động tội phạm, từ lừa đảo, chiếm đoạt tài sản đến buôn bán hàng cấm, ma túy và vũ khí, gây nhiều hệ lụy nghiêm trọng.

Thực tế này đặt ra yêu cầu cấp thiết phải thực hiện công tác dân vận trên mạng xã hội một cách nhạy bén và hiệu quả, nhằm xây dựng niềm tin, định hướng dư luận và bảo vệ các giá trị văn hóa, đạo đức trong xã hội. Đơn cử, trong đợt bão Yagi tại miền Bắc, các chiến sĩ đã biên tập, đăng tải nhiều video, bài viết về thông tin di chuyển của bão, kinh nghiệm phòng, chống bão, hướng dẫn an toàn trước, trong và sau bão, đặc biệt là hình ảnh “Bộ đội Cụ Hồ” giúp đỡ nhân dân khắc phục hậu quả thiên tai. Từ những thông tin và bài viết trên nhân dân đã có những bài viết, bình luận, chia sẻ thể hiện sự cảm mến, khâm phục sự dũng cảm, hy sinh của người chiến sĩ; hình ảnh “Bộ đội Cụ Hồ” tiếp tục tỏa sáng trong lòng dân.

Các hoạt động nhân văn, ý nghĩa như các chương trình thăm hỏi, động viên, tặng quà chính sách các gia đình thương binh, liệt sĩ, gia đình có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn nhân các ngày lễ, Tết; hoạt động tri ân các anh hùng liệt sĩ; tham gia hiến máu nhân đạo... cũng được lan tỏa trên không gian mạng, nhận được sự ủng hộ, yêu mến từ cộng đồng. Điển hình, Chương trình “Mẹ đỡ đầu” cho 02 cháu mồ côi mẹ do dịch Covid-19 tại xã Nhân Thịnh, huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam, thu hút nhiều lượt tương tác bày tỏ tình cảm yêu mến, khâm phục đối với những hoạt động ý nghĩa của người lính Cụ Hồ.

Trong thời đại công nghệ, việc lan tỏa thông tin tích cực chính là cách xây dựng niềm tin, tạo sự gắn kết và định hướng đúng đắn trong cộng đồng mạng. Những câu chuyện đẹp, những hình ảnh truyền cảm hứng, những bài học ý nghĩa không chỉ có sức mạnh kết nối con người, khơi dậy lòng tin yêu, ý thức cống hiến mà còn giúp mỗi người dân cảnh giác, nhận thức rõ trách nhiệm của mình trước những dòng thông tin xấu, độc, luận điệu xuyên tạc chống phá Đảng và Nhà nước. Tự giác bài trừ, đấu tranh với những luận điệu sai trái không chỉ là hành động bảo vệ bản thân mà còn là bảo vệ đất nước. Khi đó, người dân không chỉ là người dùng mạng, họ cũng là những “chiến sĩ âm thầm trên sóng”, cùng chung tay xây dựng một không gian mạng văn minh, đồng thời góp sức sức làm cho xã hội ngày càng tích cực, vững mạnh hơn.

**ĐỖ TRANG -
Thiếu tá NGUYỄN THÀNH LÊ
- Trung tâm 586, Bộ Tư lệnh 86,
Bộ Quốc phòng**

BẢO VỆ TỔ QUỐC TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

Nữ chiến sĩ trên mặt trận không gian mạng và sứ mệnh thời 4.0

● Chương trình "Nâng bước chân em tới trường" hỗ trợ xe đạp cho học sinh khó khăn. (Ảnh trong bài: Trung tâm 586)

● Trung tá CN Nghiêm Thị Tuyết Nhung.

● Các nữ chiến sĩ Trung tâm 586 đồng hành cùng phụ nữ biên cương.

● Các hoạt động của Hội Phụ nữ Trung tâm 586 hướng tới sự nhân văn và ý nghĩa thiết thực cho cộng đồng.

Trong dòng chảy lịch sử hào hùng của Quân đội nhân dân Việt Nam, phụ nữ không chỉ là những người "giữ lửa" hạnh phúc gia đình mà còn là chiến sĩ quả cảm trên các mặt trận đầy cam go, bao gồm cả tác chiến không gian mạng. Với bản lĩnh kiên cường, trí tuệ sắc bén và tinh thần nhân ái, họ luôn khẳng định vai trò tiên phong, đóng góp vào nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, xây dựng hình ảnh đẹp đẽ của "Bộ đội Cụ Hồ" thời đại mới.

Sứ mệnh của phụ nữ trên mặt trận mới

Vào một buổi sáng đầu tháng 12, trong căn phòng tràn ngập ánh nắng của Trung tâm 586 - Bộ Tư lệnh 86, chúng tôi có cơ hội gặp gỡ và trò chuyện với Trung tá chuyên nghiệp (CN) Nghiêm Thị Tuyết Nhung, Chủ tịch Hội Phụ nữ Trung tâm 586. Khi nói về vai trò và sứ mệnh của nữ quân nhân trong thời đại 4.0, nữ quân nhân chia sẻ bằng chất giọng truyền cảm, nhưng tràn đầy sự kiên định: "Nữ quân nhân hiện nay đóng vai trò vô cùng quan trọng trong lĩnh vực tác chiến không gian mạng. Đây là một mặt trận mới, đòi hỏi không chỉ trình độ chuyên môn cao mà còn sự nhạy bén trong nhận thức và khả năng ứng phó với các tình huống phức tạp. Phụ nữ Quân đội, đặc biệt trong Trung tâm 586, có thể nói là những chiến sĩ thầm lặng, nhưng họ luôn tiên phong trong công cuộc bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng".

Nữ Trung tá tiếp tục: "Các nữ quân nhân làm nhiệm vụ tác chiến không gian mạng, đồng thời đóng góp vào việc định hướng tư tưởng cho đồng đội, phân bác các thông tin sai lệch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đảm bảo mỗi người đều có nhận thức đúng đắn về các vấn đề xã hội và chính trị. Sự xuất hiện và cống hiến của các nữ quân nhân trong lĩnh vực này không chỉ góp phần nâng cao năng lực tác chiến của Quân đội

mà còn chứng minh sự bình đẳng giới trong mọi mặt của đời sống Quân đội, khẳng định vai trò của phụ nữ trong thời đại 4.0".

Gắn bó với công tác phụ nữ hơn một thập kỷ qua, Trung tá CN Nhung luôn nhìn nhận, công tác phụ nữ tại Trung tâm 586 không dừng lại là một phần nhiệm vụ trong công tác quần chúng của đơn vị, mà còn là sợi dây gắn kết tinh thần, trách nhiệm và ý chí của tập thể, góp phần vào công tác phụ nữ toàn quân. Các hoạt động của Hội Phụ nữ, từ tham gia chương trình an sinh xã hội, bảo vệ môi trường đến tổ chức các hoạt động thể dục thể thao, đều giúp thắt chặt tình đoàn kết trong đơn vị, mở ra cơ hội để các nữ quân nhân tích cực tham gia các hoạt động cộng đồng, củng cố mối quan hệ quân - dân bền chặt. Bên cạnh đó, công tác phụ nữ tại đơn vị còn góp phần lan tỏa những giá trị văn hóa tốt đẹp của Quân đội, thúc đẩy sự bình đẳng giới và khẳng định vai trò quan trọng của phụ nữ trong mọi mặt của đời sống quân ngũ.

Cụ thể, trong năm 2024, các hoạt động Hội Phụ nữ Trung tâm 586 không ngừng đổi mới về hình thức, phương pháp, đồng thời vẫn duy trì nền nếp sinh hoạt định kỳ. Với chương trình "Mẹ đỡ đầu", Trung tâm 586 đã nhận nuôi hai cháu mồ côi từ năm 2022, mang đến cho các em sự chăm sóc và cơ hội phát triển trong môi trường gia đình Quân đội. Bên cạnh đó, chương trình thường

niên "Đồng hành cùng phụ nữ biên cương" cũng để lại dấu ấn sâu đậm, khi đoàn viên Trung tâm vượt qua những con đường đèo dốc hiểm trở để mang quà tặng đến các hộ gia đình khó khăn vùng biên giới. Đây không chỉ là sự hỗ trợ về vật chất mà còn là cầu nối tinh thần, thắt chặt tình quân dân.

Một hoạt động nổi bật khác là tọa đàm "Nuôi con khỏe, dạy con ngoan", nơi các nữ quân nhân cùng chia sẻ kinh nghiệm nuôi dạy con cái, xây dựng gia đình hạnh phúc. Tọa đàm còn là cơ hội để giáo dục truyền thống cách mạng cho các hội viên, giúp các chị em nhận thức rõ hơn về vai trò của mình trong gia đình, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống cho mỗi gia đình trong đơn vị. Ngoài ra, Hội Phụ nữ Trung tâm còn thực hiện nhiều hoạt động ý nghĩa khác như thăm hỏi gia đình chính sách, tặng quà cho các "Chiến sĩ Điện Biên" và bà mẹ Việt Nam anh hùng, tham gia giải đi bộ "Phụ nữ Thủ đô khỏe - đẹp", duy trì các mô hình bảo vệ môi trường như "Chống rác thải nhựa" và "Thu gom pin hết hạn sử dụng", tổ chức "Đêm Hội trăng rằm" cho các cháu thiếu nhi trên địa bàn,...

Vượt qua thách thức, gắn kết và lan tỏa giá trị nhân văn

Nói về những khó khăn trong công tác, Trung tá CN Nhung thừa nhận rằng môi

trường làm việc của các nữ quân nhân tại Trung tâm 586 rất đặc thù. Với nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền không gian mạng quốc gia, các chị em phải đối mặt với vô số thông tin xấu, độc, tiêu cực từ mạng xã hội, điều này đòi hỏi bản lĩnh chính trị vững vàng và khả năng chuyên môn cao. "Điều khó khăn nhất, chị tâm sự, "là làm sao duy trì tinh thần đoàn kết trong một môi trường căng thẳng như vậy".

"Nhờ sự hỗ trợ của lãnh đạo cấp trên và các chương trình sinh hoạt định kỳ, các hoạt động đoàn thể, chúng tôi đã tạo ra một môi trường thân thiện, nơi mọi người luôn sẵn sàng hỗ trợ nhau. Để thắt chặt tình đoàn kết trong đơn vị, chúng tôi chú trọng đến việc tạo ra các sân chơi gắn kết các chị em, tổ chức các cuộc thi, chương trình giao lưu và các hoạt động từ thiện như "Phụ nữ Thủ đô khỏe - đẹp", "Nâng bước em tới trường", cũng như các hoạt động giúp đỡ gia đình chính sách. Chính những hoạt động này đã tạo ra sự gắn kết sâu sắc giữa các hội viên và cộng đồng dân cư, đồng thời giúp các chị em quân nhân thấy được vai trò và đóng góp của mình đối với xã hội.", Trung tá CN Nhung nhấn mạnh.

Với tinh thần trách nhiệm cao, các nữ cán bộ và hội viên tại Trung tâm 586 không ngừng nỗ lực nghiên cứu, tham gia các đề tài khoa học cấp Bộ Tư lệnh và Bộ Quốc phòng, đáp ứng xuất sắc nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng. Những cống hiến ấy không chỉ nâng cao năng lực tác chiến của Quân đội mà còn khẳng định vai trò quan trọng của phụ nữ trong việc đảm nhận những trọng trách lớn trong xã hội. Khép lại cuộc nói chuyện đầy cảm hứng và lý tưởng, hình ảnh các nữ quân nhân của Trung tâm 586 không chỉ gói gọn trong những bộ quân phục chỉnh tề, mà còn là những con người gần gũi, nhân ái. Họ giống như những "ngọn đuốc" soi sáng những giá trị tốt đẹp, lan tỏa tinh thần yêu nước và trách nhiệm xã hội.

Đó cũng là hình tượng của phụ nữ Quân đội trong thời kỳ mới. Họ vừa là lực lượng chủ chốt trong công tác chuyên môn, vừa là những người vun đắp gia đình, xây dựng nền tảng vững chắc cho sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc. Nhận thức rõ vai trò quan trọng này, công tác phụ nữ trong Quân đội luôn không ngừng đổi mới nội dung và phương thức hoạt động, nhằm khơi dậy tối đa tiềm năng, trách nhiệm và sức sáng tạo của cán bộ, hội viên phụ nữ trong thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao, xây dựng đơn vị vững mạnh, xây dựng gia đình hạnh phúc, nâng cao vị thế của phụ nữ trong gia đình và xã hội.

Phụ nữ Quân đội cũng kiên trì học tập, rèn luyện, trau dồi chuyên môn để đáp ứng yêu cầu của thời đại 4.0. Đồng thời, thấm nhuần lời huấn thị của Chủ tịch Hồ Chí Minh: "Chị em phụ nữ ta phải nhận rõ địa vị làm người chủ và nhiệm vụ người làm chủ nước nhà; phải có quyết tâm mới, đạo đức mới, tác phong mới để làm trọn nghĩa vụ mới của mình là góp phần xứng đáng vào công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội", họ luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm, ý chí tự lực, tự cường, cần cù, sáng tạo. Với phẩm chất "anh hùng, bất khuất, trung hậu, đảm đang" của phụ nữ Việt Nam, phụ nữ Quân đội đã, đang và sẽ tiếp tục vươn lên, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao, khẳng định vai trò không thể thiếu trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

**THÙY TRANG -
Thiếu tá NGUYỄN THÀNH LÊ
- Trung tâm 586, Bộ Tư lệnh 86,
Bộ Quốc phòng**

BẢO VỆ TỔ QUỐC TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

Chuyển đổi số trong Quân đội gắn với an toàn thông tin

● Hội nghị triển khai nhiệm vụ về CDS và thực hiện Đề án Phát triển ứng dụng dữ liệu về dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ CDS quốc gia giai đoạn 2022 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030 (Đề án 06) trong Bộ Quốc phòng năm 2024. (Ảnh: mod.gov.vn)

Chuyển đổi số trong Quân đội nhân dân Việt Nam không chỉ là một xu thế tất yếu trong thời đại Cách mạng công nghiệp 4.0 mà còn là nhiệm vụ chiến lược, góp phần nâng cao sức mạnh chiến đấu, bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Với sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng và Nhà nước, Quân đội đã và đang triển khai đồng bộ các chính sách, giải pháp nhằm xây dựng lực lượng "Cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại", đáp ứng yêu cầu quốc phòng trong kỷ nguyên số.

Xu thế tất yếu

Đảng và Nhà nước ta đã xác định chuyển đổi số (CDS) là quốc sách, là động lực then chốt để đất nước bứt phá và phát triển. Trong lĩnh vực quân sự, quốc phòng, CDS đóng vai trò then chốt trong việc nâng cao sức mạnh chiến đấu, giúp Quân đội ứng phó hiệu quả với các thách thức an ninh phi truyền thống và cạnh tranh chiến lược ngày càng gia tăng.

Thực hiện chủ trương, định hướng chiến lược của Đảng, Nhà nước về CDS quốc gia, những năm qua, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng (BQP) đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo toàn quân quyết liệt thực hiện xây dựng, củng cố hạ tầng kết nối mạng, triển khai đồng bộ nhiều giải pháp nhằm đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, CDS trong thực hiện nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, xây dựng Quân đội hiện đại đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Các dấu mốc quan trọng phải kể tới: Ngày 15/6/2020, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 942/QĐ-TTg về "Kế hoạch phát triển Chính phủ điện tử hướng tới Chính phủ số giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030". Ngày 02/9/2021, Bộ trưởng BQP ra Quyết định số 2960/QĐ-BQP về việc thành lập Ban Chỉ đạo Cải cách hành chính và Chính phủ điện tử BQP, do đồng chí Thượng tướng Lê Huy Vịnh, Thứ trưởng BQP làm Trưởng ban. Ban Chỉ đạo có nhiệm vụ tham mưu, đề

xuất với Quân ủy Trung ương, Bộ trưởng BQP lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện các chủ trương, chính sách, nhiệm vụ, giải pháp về công tác cải cách hành chính, xây dựng và phát triển Chính phủ điện tử hướng tới Chính phủ số, CDS trong BQP.

Ngày 04/11/2021, BQP ban hành Kế hoạch số 4396/KH-BQP về "Phát triển Chính phủ điện tử hướng tới Chính phủ số trong BQP giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030". Với những Quyết định, Kế hoạch mang tính chiến lược như trên có thể thấy sự quan tâm, chú trọng đặc biệt của Chính phủ nói chung, BQP nói riêng đối với công tác phát triển Chính phủ điện tử và CDS gắn với phát triển của Quân đội và đất nước.

Đáng chú ý, ngày 6/3/2024, Hội nghị triển khai nhiệm vụ về CDS và thực hiện Đề án Phát triển ứng dụng dữ liệu về dân cư, định danh và xác thực điện tử phục vụ CDS quốc gia giai đoạn 2022 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030 (Đề án 06) trong BQP năm 2024, đã ban hành hệ thống các văn bản pháp lý quan trọng có tính định hướng giai đoạn và xây dựng bức tranh tổng thể về CDS trong BQP.

"Phát triển hạ tầng số và nguồn nhân lực phục vụ CDS"

Ngày CDS quốc gia 10/10 năm 2024 tập trung vào chủ đề "Phổ cập hạ tầng số và sáng tạo ứng dụng số để phát triển kinh tế số - Động lực mới cho tăng trưởng kinh tế và năng suất lao động". Chủ đề CDS

năm 2024 trong BQP là "Mở rộng hạ tầng số đồng bộ, rộng khắp, sáng tạo ứng dụng số, tiếp tục phát triển dữ liệu số để nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác chỉ huy, quản lý, điều hành". Trong đó, nội dung đột phá năm 2024 "Phát triển hạ tầng số và nguồn nhân lực phục vụ CDS".

Một trong những thuận lợi lớn hiện nay, sự quan tâm, chỉ đạo sát sao của lãnh đạo các cấp, cùng với nhận thức ngày càng nâng cao về tầm quan trọng của CDS trong đội ngũ cán bộ, đã tạo động lực mạnh mẽ cho quá trình chuyển đổi trong Quân đội. Nhiều đơn vị đã chủ động phối hợp với Tập đoàn Viettel, Bộ Tư lệnh 86, các học viện, nhà trường và các đối tác khác để xây dựng các giải pháp phục vụ CDS của ngành. Việc xây dựng và triển khai các ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) theo các nghiệp vụ để phục vụ công tác quản lý, chỉ huy điều hành cơ bản đã đáp ứng tốt yêu cầu nhiệm vụ của các đơn vị.

Diễn hình, Trường Sĩ quan Lục quân 1 đã tổ chức quán triệt và triển khai nghiêm túc các văn bản chỉ đạo, điều hành về CDS của Bộ Quốc phòng; chỉ đạo xây dựng kế hoạch và triển khai tổ chức thực hiện chặt chẽ. Nhà trường tập trung vào đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho lãnh đạo, chỉ huy các cấp trong thực hiện CDS; tổ chức tập huấn về CDS cho các đối tượng; chủ động triển khai, mở rộng kết nối các máy tính ở các cơ quan, khoa, đơn vị vào mạng máy

tính quân sự; tăng cường sử dụng phần mềm quản lý văn bản và điều hành có sử dụng chữ ký số; trao đổi thông tin, dữ liệu trên phần mềm Hệ thống tin Chỉ đạo điều hành, Thư điện tử quân sự trên mạng máy tính quân sự phục vụ tốt công tác CDS trong các hoạt động chỉ huy, quản lý, điều hành của nhà trường; Ban CNTT đã phối hợp với các khoa giáo viên triển khai xây dựng phần mềm, quản lý dữ liệu bài giảng số các môn học của các đối tượng học viên trên hệ thống mạng máy tính nội bộ nhà trường.

Cùng với phát triển hạ tầng mạng máy tính quân sự, ứng dụng CNTT, CDS; Nhà trường quan tâm làm tốt công tác bảo đảm an toàn thông tin (ATTT), an ninh mạng. Thường xuyên tiến hành kiểm tra, hướng dẫn các cơ quan, khoa, đơn vị thực hiện nghiêm các quy định về bảo đảm ATTT, an ninh mạng; triển khai đầy đủ các giải pháp kỹ thuật theo hướng dẫn của Bộ Tư lệnh 86.

Gắn với an toàn thông tin, bảo mật dữ liệu

Dù đạt được nhiều thành tựu, quá trình CDS trong Quân đội vẫn gặp không ít thách thức. Đơn cử, thiếu hụt nhân lực có trình độ chuyên môn về công nghệ thông tin và an ninh mạng gây khó khăn cho việc triển khai CDS. Cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin còn thiếu sự đồng bộ, ảnh hưởng đến hiệu quả của các ứng dụng và dịch vụ số. Sự không thống nhất trong biểu mẫu, danh mục và ký mã hiệu gây khó khăn trong việc chia sẻ và tích hợp dữ liệu giữa các hệ thống. Ngoài ra, quản lý tài liệu mật theo nhiều cấp độ (mật, tuyệt mật, tối mật) đặt ra thách thức lớn trong việc số hóa và chia sẻ dữ liệu trong môi trường Quân đội.

Nhấn mạnh, việc xây dựng và vận hành các hệ thống ứng dụng CNTT trong Quân đội phải gắn liền với việc bảo đảm ATTT và bảo mật dữ liệu. BQP đã ban hành các thông tư quy định về ATTT và bảo mật đối với tài liệu quân sự, máy tính, phần mềm và hệ thống mạng. Cụ thể, về quản lý tài liệu điện tử quân sự, tài liệu phải được soạn thảo và lưu trữ trên máy tính do đơn vị cấp, không sử dụng máy tính cá nhân. Tài liệu mật phải có giải pháp cơ yếu trong việc lưu trữ và truyền tải; việc xóa tài liệu mật phải sử dụng giải pháp xóa dữ liệu an toàn.

Về gửi và nhận tài liệu qua mạng, tài liệu điện tử quân sự không mật được gửi qua mạng máy tính quân sự và chỉ thực hiện qua các hệ thống ứng dụng, dịch vụ đã được kiểm tra ATTT và an ninh mạng. Tài liệu mật chỉ được chuyển qua mạng khi có giải pháp bảo mật cơ yếu. Đối với thiết bị và phần mềm, BQP đã có quy định cụ thể về bảo mật đối với máy tính, máy chủ, phần mềm và dịch vụ hoạt động trên mạng máy tính quân sự; quản lý, cung cấp và sử dụng mạng Internet. Những biện pháp này nhằm đảm bảo quá trình CDS trong Quân đội diễn ra an toàn, hiệu quả, đồng thời bảo vệ thông tin và dữ liệu quan trọng của quốc gia.

CDS trong Quân đội không chỉ là xu thế tất yếu mà còn là chìa khóa nâng cao sức mạnh chiến đấu, bảo vệ Tổ quốc. Việc đảm bảo ATTT và bảo mật dữ liệu đóng vai trò then chốt, giúp Quân đội ứng phó hiệu quả với các thách thức an ninh phi truyền thống và cạnh tranh chiến lược ngày càng gia tăng. Với sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng, Nhà nước và BQP, Quân đội nhân dân Việt Nam sẽ tiếp tục vươn lên, khẳng định vị thế là lực lượng nòng cốt trong bảo vệ chủ quyền, an ninh quốc gia, xứng đáng với niềm tin yêu của Nhân dân.

Thiếu tá ĐẶNG THỊ THU HƯỜNG,
Phòng Khoa học Quân sự, Trường Sĩ quan
Lục quân 1, Bộ Quốc phòng

● Chuyển đổi số là xu thế tất yếu của thời đại 4.0, đặt ra nhiều thách thức mới trên không gian mạng. (Ảnh: Shutterstock)

Kinh thành vững chãi là để giữ nước

Kinh thành Huế được khởi công xây dựng vào năm Gia Long thứ tư (30/4/1805). Sử xưa cho biết: Mặt bằng xây dựng kinh thành bao gồm trọn đô thành cũ thời Võ Vương Nguyễn Phúc Khoát, một phần phủ chính thời Nghĩa Vương Nguyễn Phúc Thái cùng đất 8 làng: Phú Xuân, Vạn Xuân, Diên Phái, Thế Lại, An Vân, An Hòa, An Mỹ và An Bửu.

Theo Khâm Định Đại Nam Hội điển sự lệ (Hội điển), kích thước của kinh thành: chu vi vòng thành là 10.571,28m, bề dày thân thành: 21,25m (rất khó cho đại bác có thể làm hỏng thành), chiều cao thành: 6,46m. Kinh thành được xây dựng bằng đất ở giữa, hai bên ốp gạch, xây kè theo kiểu giạt cấp rất chắc chắn.

Theo nhà nghiên cứu Lê Thị Toán, từng làm việc tại Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế: “Với các vua nhà Nguyễn, việc xây dựng kinh thành Huế là để giữ vững nước nhà, tạo uy thế với các nước lân bang nên đã tạo cho kinh thành trở nên một pháo đài quân sự lớn nhất và vững chắc nhất ở tuyến phòng thủ trung tâm. Chính vì thế, năm 1822, Vua Minh Mạng ra dụ, dựng thành là để “lấy oai trấn áp các nước bên để nền tảng muôn đời cho con cháu, để vững căn bản cho nước mà giữ vững lấy dân, nên mới sai xây đắp”.

Kinh thành Huế có 13 cửa, 11 cửa đường bộ và 2 đường thủy. Chiều cao của các cửa thành là 17,425m (theo Hội điển). Cửa thành bằng gỗ lớn, chắc chắn, bên trong có gắn các cối lửa và cối then bằng đá thanh để giữ lề cửa và gác then cài mỗi khi đóng. Khi cửa thành đóng thì đối phương khó mà vào được. Hai cửa đường thủy là Tây Thành Thủy quan và Đông Thành Thủy quan (gần biên) có vị trí quan trọng về quân sự nên ở Đông Thành Thủy quan có bố trí 20 khẩu đại bác và 20 lính canh giữ.

Việc bảo vệ kinh thành rất nghiêm ngặt, ngoài hàng chục lính canh ở các cửa thành thì việc tuần phòng kinh thành giao cho Hộ thành đảm trách “Vào mỗi đêm, đúng giờ sẽ phá một vãn, một võ ấn quan của nước ta mang theo 40 lính cùng Quý quan để tuần phòng trong và ngoài kinh thành (Khâm Định Đại Nam Hội điển sự lệ tục biên).

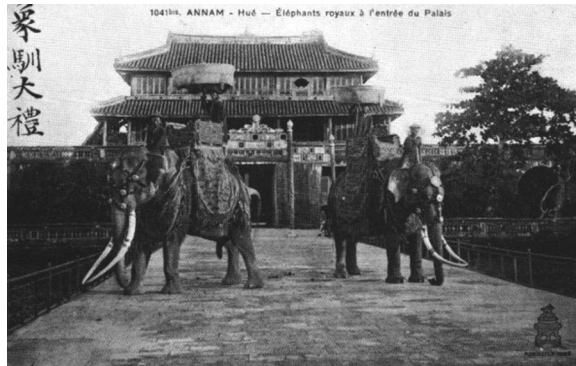
Vòng thành được chia làm 24 phần, mỗi phần do hai vệ quân tinh nhuệ canh giữ. Kinh thành mở cửa từ 5 giờ sáng đến 9 giờ tối. Riêng hai cửa Chánh Đông và Tây Nam chỉ đóng khi quan quân dự châu đã về hết. Nếu có việc khẩn, sẽ cấp báo cho quan giữ cửa Hoàng thành để cấp báo vào bên trong. Từ thời Minh Mạng, vào dịp Tết Nguyên đán hàng năm, 10 cửa chính của kinh thành và Đông Thành Thủy quan được mở 3 đêm (30, mồng 1 và 2).

Việc xây dựng vững chãi các cửa thành cùng với quân lính bảo vệ nghiêm ngặt theo nhà nghiên

Nhà Nguyễn bảo vệ Kinh thành Huế

Cùng với xây dựng một kinh thành rộng lớn, vững chãi, nhà Nguyễn đã tuyển chọn đội quân thiện chiến để bảo vệ vương triều trong một thời đại bị nhòm ngó, xâm lược.

cứ Lê Thị Toán nhận định: “Tất cả các cửa này đảm nhận chức năng hết sức quan trọng, đảm bảo sự an ninh cho khu vực kinh thành, khi xảy ra sự cố cửa thành chính là điểm bị đối phương công phá đầu tiên, vì vậy nó phải được xây dựng kiên cố và canh phòng nghiêm ngặt”.

Lực lượng phòng vệ kinh đô

Quân lính ở kinh đô Huế gọi là lính vệ, chia làm 3 đạo: thân binh, cấm binh và tinh binh. Đến thời Minh Mạng tổ chức hoàn thiện gồm các binh chủng: bộ binh, tượng binh, pháo binh và thủy binh.

Bộ binh có kinh binh ở kinh đô do Thống chế hay Đô thống chỉ huy được biên chế thành doanh, vệ, thập, ngũ thống nhất không chỉ ở kinh mà đến tận địa phương. Thân binh có 5 vệ: Vệ Cẩm y (2.170 lính); vệ Kim Ngô (523 lính); vệ Loan Giá (981 lính); vệ Tuyên Phong (500 lính); doanh Vũ Lâm (2.500 lính).

Quân cấm binh ở kinh có 6 doanh: doanh Thân Cơ (2.518 lính); doanh Tiên Phong (2.534 lính); doanh Long Vũ (2.327

Ban cấp cho quân đội bị thương ở mặt trận, sách Đại Nam điển lệ cho biết: “Năm Minh Mạng thứ 8 lời dụ rằng quân đội đi tuần tiêu, quả thật bị thương nặng, nếu là Vệ úy thì được thưởng 70 quan tiền; là Phó Vệ úy và Quân cơ, thì mỗi người được thưởng 50 quan tiền; Phó Quân cơ và Sai cơ mỗi người được thưởng 30 quan; là Suất đội thì được 20 quan; là Suất thập thì được 10 quan; binh lính thì được 5 quan; là thủ hạ và dân phu bị trọng thương thì mỗi người được cấp 3 quan. Lê năm Tự Đức thứ 12 định rằng phạm binh lính đồn điền, hương dưng hay nghĩa dân, từ viên quân suất cho đến bọn dân dưng, lầm thời sai phái đi dẹp giặc, nếu ai bị chết trận và bị thương ở mặt trận, nhân vết thương đến thiệt mạng, nếu người ấy là quyền chức Quân cơ, thì thăng hàm Cẩm binh chánh đội và chiếu theo hàm truy tặng cấp cho tiền tuất; lại cấp thêm bạc mười lượng, vải 2 tấm, ấm thụ cho 1 người con, hay em hay cháu hàm tòng cửu phẩm bá hộ...”

lính); doanh Hồ Uy (2.518 lính); doanh Hùng Nhuệ (2.504 lính); doanh Kỳ Vũ (2.094 lính). Quân Cẩm binh có nhiệm vụ giữ Hoàng thành. Năm bảo trong 5 quân: Trung, Tiên, Tả, Hữu, Hậu, mỗi bảo có 2 vệ, số lính 5 bảo trong 5 quân tại kinh đô tổng cộng 5.050 người. Số quân này khi đóng ở doanh trại phải thường xuyên luyện tập.

Thủy binh ở kinh đô có 7.742 lính, chia làm 15 vệ, xếp thành 3 doanh, toàn bộ đặt dưới sự chỉ huy của Thủy sư Đô thống. Thủy quân được cấp la bàn, thước đo nước, đồng hồ

cát xem giờ phương Tây. Đến năm 1827, thủy quân có 1.037 thuyền các loại, trong đó ở kinh đô có 379 chiếc. Đặc biệt thuyền máy đã xuất hiện ở thời Nguyễn. Đây là sự tiến bộ của thủy quân Việt Nam thời đó.

Thời Vua Minh Mạng có nhiều trận thao diễn thủy quân hoành tráng với nhiệm vụ phòng thủ, bảo vệ đất nước. Tương binh chia thành nhiều đội, mỗi đội có 40 thớt voi, thời Vua Minh Mạng có tới 450 thớt voi, riêng kinh đô có 150 thớt voi, độc lập tác chiến do lãnh binh trông coi. Năm Minh Mạng thứ 10 (1829) các

thị vệ ở kinh đổi làm 3 vệ kinh tượng: nhất, nhị, tam định ngạch với 1.500 lính.

Pháo binh chưa độc lập, nên hoạt động theo các cơ, đội bộ binh, các hạm thuyền thủy binh hoặc chịu sự quản lý trực tiếp của các viên chức chỉ huy thành lũy, đồn bảo tại kinh đô và địa phương. Trong Đại Nam Nhất thống chí cho biết: “4 phía trên mặt thành có 24 pháo đài” và cho biết tên các pháo đài theo các hướng. Ngoại trừ 4 pháo đài: Nam Minh, Đông Thái, Tây Thành và Bắc Định nằm ở 4 góc thành, 20 pháo đài còn lại chia thành 3 cỡ: lớn (328,33m - pháo đài Đông Vĩnh), trung bình (265,40m - pháo đài Bắc Thuận) và nhỏ (176,10m - pháo đài Đông Phụ). Trên mỗi pháo đài là một kho thuốc, đạn có chiều dài gần 9m, rộng gần 4m và cao 2,55m.

Về lực lượng nhân sự trấn thủ và vũ khí trang bị tại hệ thống phòng thủ cửa Thuận An thì thời Gia Long, con số cả quan lẫn lính khoảng 150 người. Tháng 7/1861, số binh lính lên tới 1.581 lính (gồm thủy quân, bộ binh và pháo binh), số súng cỡ lớn là 139 khẩu (thần công, quá sơn và phi sơn). Hệ thống phòng thủ này sau được tăng cường thêm 380 lính bộ và pháo thủ, 169 súng các loại. Cuối năm 1861, số binh lính đồn trú ở đây là gần 2.000 lính và 308 súng các loại. Từ năm 1881 - 1882, binh sĩ phòng thủ tiếp tục được tăng cường ở cửa Thuận An lên mấy ngàn lính, súng ống cũng được đầu tư thêm.

Cửa biển Hải Vân, Tư Hiền từ 69 người thời Vua Gia Long lên đến 350 người ở Hải Vân và 500 người ở Tư Hiền vào năm 1858.

Binh lính thời nhà Nguyễn được trang bị chủ yếu giáo mác, đao, súng thần công. Năm Thiệu Trị thứ nhất (1841), chuẩn cấp đồ binh tượng ở 3 vệ Cẩm y: 150 thần cơ bác, 400 thương 3 cạnh, 300 thương dài bạc bạc, 124 dao nhọn, 550 đoản đao, 400 thạch cơ điều sang,... ngoài ra, còn nhiều vũ khí như móc sắt, phác đao, hồ bài... Súng đại bác đặt trong và ngoài kinh thành lên tới 705 cỗ được đúc từ thời Gia Long đến Minh Mạng.

“Các vua triều Nguyễn không chỉ chuẩn bị lực lượng quân lính, vũ khí trang bị cho các tuyến phòng ngự mà còn yêu cầu luyện tập thường xuyên. Trong kinh thành Vua Minh Mạng cho đắp trường bia để quân tập bắn, ra lệnh cho biên binh thủy sư diễn tập bắn súng lớn cả trên bộ và trên thuyền, bắn trúng thì được thưởng. Chỉ dụ vào năm 1823 của Vua Minh Mạng đã nói rõ: “Việc binh có thể 100 năm không dùng đến, nhưng không thể một ngày không phòng bị được”.

Như vậy, tính sơ bộ binh lính phòng vệ thuộc các binh chủng thuộc tuyến phòng thủ kinh đô đã lên đến 40 nghìn người, nhiều nhất là ở các tuyến phòng thủ trung tâm - kinh đô gần 34 nghìn người”, theo nhà nghiên cứu Lê Thị Toán. **TUẤN NGỌC**

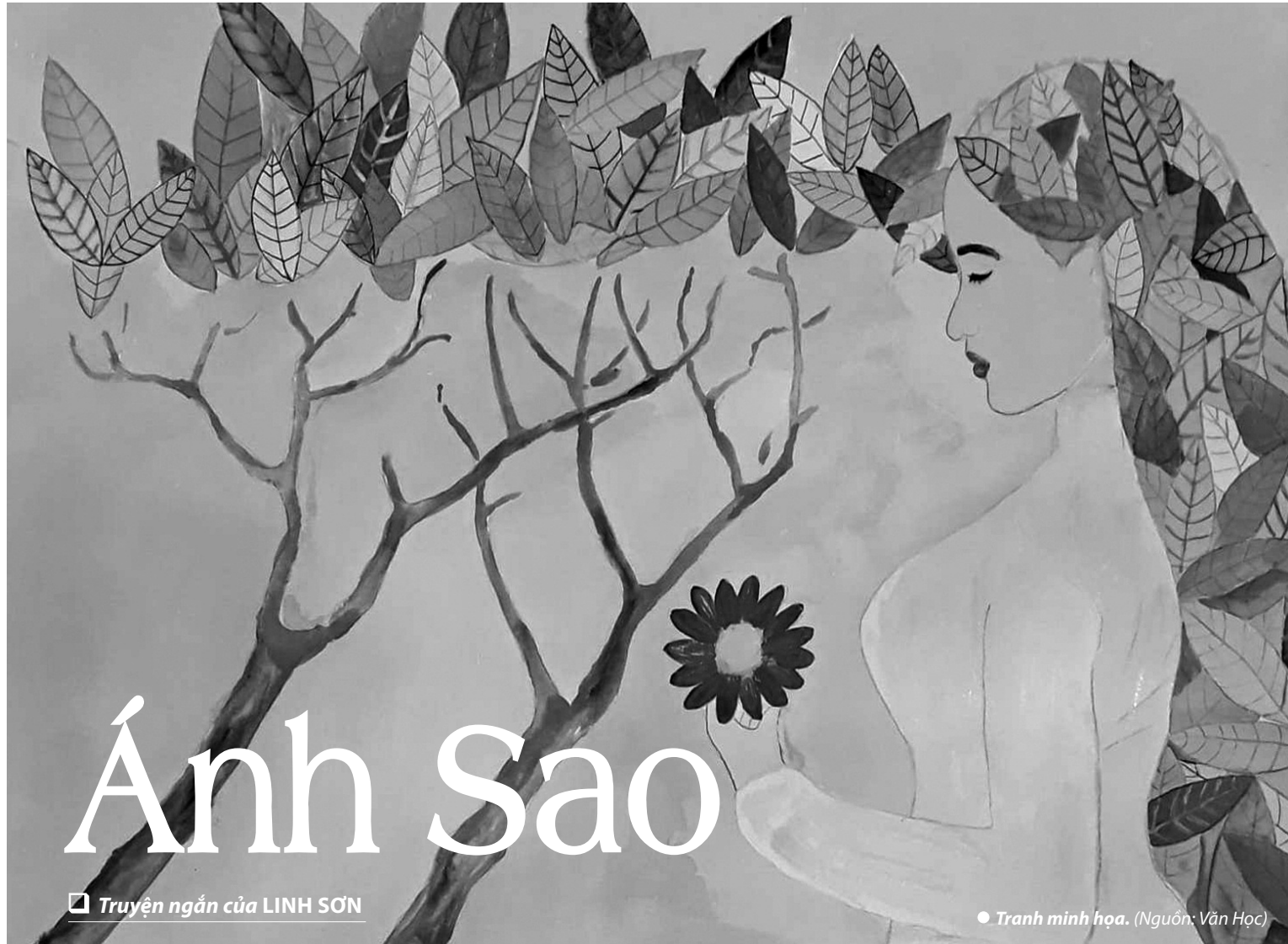

Chiều thả những sợi nắng vàng rực xuống sân ga lố nhố người. Tiếng loa thúc giục hành khách lần trong tiếng cười nói xôn xao. Đây là chuyến đi xa một mình đầu tiên của tôi. Tôi chọn cho mình cách di chuyển bằng tàu hỏa như muốn có thêm chút thời gian và tâm sức để suy ngẫm về những gì đã xảy ra và cả những điều sắp phải đối mặt.

Cảnh vật vun vút lướt qua trong ánh hoàng hôn. Hà Nội lung linh như một chiếc khăn voan đính những sợi kim tuyến mềm mại đang phơ phất xa dần. Phía xa chân trời, một ngôi sao Hôm le lói sáng. Nhìn ngôi sao, tự nhiên tôi liên tưởng tới cái tên của mình: Ánh Sao. Hồi nhỏ xiu, đã có lần tôi thắc mắc thì mẹ bảo: “Vì bố mẹ mong con có vẻ đẹp lấp lánh mà dịu dàng như một ánh sao”. Còn bây giờ, tự nhiên tôi lại nghĩ tên mình giống một từ để hỏi, dang dặc trần trụi, day dứt miên man...

Một người đàn ông cao lênh khênh, thùng thình trong bộ đồng phục của ngành đường sắt đi từng toa để soát lại vé. Ông ta sẫm soi chiếc vé của tôi trên tay rồi nhìn chăm chăm vào mặt tôi, khề nhiu mày. Thoáng chút khó chịu nhưng bất chợt tôi cười thắm. Lại là cái nhiu mày. Bao nhiêu năm nay tôi đã sống cùng những cái nhiu mày như thế. Bố tôi khề nhiu mày khi ném thìa canh là thế nào mẹ cũng lật đặt đứng dậy rót nước ấm vào cái cốc sứ có in hình bố mẹ rồi đặt thật nhẹ trước mặt bố. Bố khề nhiu mày sẫm soi cái cổ áo sơ mi là ý rằng hôm sau mẹ gom hết đám sơ mi của bố ra giặt lại rồi hi hụi là ủi cả buổi tối. Có lần tôi bảo với anh Kiên: “Cái nhiu mày của bố giống như bật công tắc hoạt động cho khối rô-bốt đã lập trình sẵn là mẹ”. Anh gật gù: “Mai này anh cũng sẽ chọn người phụ nữ hiểu được cả cái nhiu mày của mình”.

Tôi chưa từng hoài nghi về không khí phẳng lặng, êm ả trong căn nhà rộng rãi và đầy đủ tiện nghi ấy dù đôi khi cũng mơ hồ nhận thấy phảng phất có vị “kịch” trong đó. Nhưng so với cuộc sống của mấy đứa bạn có “bồ cục súc, mẹ chanh chua” thì rõ ràng tôi thấy mình hạnh phúc hơn rất nhiều. Đôi ba lần tôi thoáng trông thấy nét mặt mẹ sa sầm khi cầm cái bàn chải chà thật mạnh vào cổ áo của bố để tẩy sạch một vết son mờ hoặc cố ý đổ nhiều nước xả vải để át đi mùi nước hoa lạ còn vương trên áo. Mẹ bậm môi làm cái việc nhẹ tênh ấy, nếu như tôi hay anh Kiên có lơ rờ hơi han thì thế nào cũng bị mắng xối xả. Nhưng khi bố về, mẹ vẫn tươi cười ra mở cửa, một tay đỡ cặp, tay kia giúp

Ánh Sao

Truyện ngắn của LINH SƠN

Tranh minh họa. (Nguồn: Văn Học)

bổ cõi chiếc áo khoác ngoài. Bữa tối vẫn là những món ăn sở trường của bố trong những bát đĩa sứ sáng loáng cùng với cử chỉ ân cần, dịu dàng quen thuộc. Anh Kiên khề đá chân tôi. Tôi cảm cúi ăn để tránh bụm miệng cười và nghĩ thầm: “Bố chỉ nhiu mày là đủ uy quyền để thiết lập trật tự gia đình. Hay đấy!”.

Tôi vẫn bình thản tận hưởng cuộc sống ấm êm, tròn trịa với người mẹ dịu dàng và tinh tế, người bố có chức vị và phong thái đường hoàng, người anh trai tài hoa, hào phóng. Cho đến một buổi tối, trong lúc chờ bố về, mẹ nhờ tôi cài đặt đồng bộ một số phần mềm trên chiếc điện thoại mới mua, bất chợt có tin nhắn gửi đến từ một số máy lạ. Dòng tin nhắn dài hai mươi chín chữ chứa một thông tin cô đọng và một địa chỉ ngắn gọn. Tay tôi run bắn, tim như muốn bắn ra khỏi lồng ngực. Vừa lúc đó bố về, mẹ tíu tít ra đón, đon đả, dịu dàng như thường lệ. Tôi vội vàng chuyển tin nhắn vào mục thư nháp và biết chắc rằng mẹ chưa từng

nhấn vào đó. Cả đêm ấy tôi thức trắng và hôm sau âm thầm gửi mẫu vật đến Trung tâm xét nghiệm ADN...

Tôi đã đối mặt với bốn chữ “KHÔNG CÙNG HUYẾT THỐNG” trong tâm trạng rối bời. Tôi là kết quả của tình một đêm, tình cũ, hay một mối lương duyên trái ngang? Tôi không dám căn vặn mẹ. Bấy lâu nay mẹ khoác chiếc áo choàng của sự dịu dàng, tinh tế, sẵn sàng vui chôn cả bản năng ghen tuông đàn bà chỉ vì những cái nhiu mày, phải chăng đó là một nỗi bất hạnh khó sẻ chia. Chẳng hiểu sao tôi không thể gào khóc, cũng không đau đớn, hốt hoảng, lo sợ thân phận thật của mình bị ai đó phát hiện. Phải chăng vì tôi đã quá quen với sự an yên nên chẳng đủ sức quấy đạp trong không gian đặc quánh của sự chình chụ mực thước, khéo léo phục tùng mà anh Kiên vẫn bảo đó là “nghệ thuật sống”. Tôi bỗng thấy mình giống như hạt bụi đáng thương bám trên lớp áo choàng xa hoa, lấp lánh hạnh phúc ấy. Và tôi quyết định tìm

đến địa chỉ ghi trong cái tin nhắn dài hai mươi chín chữ ấy...

Tôi bản thân đứng trước cổng bệnh viện X., hít một hơi rồi thở dốc, quả quyết bước qua cánh cổng phụ. Tôi hi hụi leo lên bốn tầng cầu thang rồi tản ngẩn ngồi xuống băng ghế chờ trước căn phòng có cánh cửa trắng toát khép hờ. Hành lang bệnh viện lác đác người qua lại, ai cũng mang khuôn mặt lo lắng, mệt mỏi, bất an. Tôi lại hít một hơi thật sâu, cố tỏ ra lơ đãng bình thản ngó xuống sân bệnh viện, nơi có rặng cúc quỳ vàng suộm như âm lên trong ráng chiều. Cánh cửa khẽ mở, ông bác sĩ già bước ra với vẻ đăm chiêu, hai cô điều dưỡng trẻ đi sau ghé tai nhau thì thầm điều gì đó. Tôi bật dậy, hấp tấp theo họ đi về phía phòng của bác sĩ trưởng khoa.

- Cháu ngồi đi. Cháu là người nhà của ông Thịnh?

- Dạ vâng. Cháu ở Hà Nội vào. Tình hình của bác ấy giờ ra sao ạ?

TIẾNG LÒNG

Trái tim... giấy

Ảnh minh họa. Ảnh chụp màn hình phim Yêu tinh

Phi ngồi thẫn thờ bên cửa sổ, nhìn vor vẫn dấy nhà cùng những cụm mây đen che lấp nền trời. Theo thói quen, anh liếc mắt qua ô cửa đối diện. Đăm đăm dán mắt vào khung cửa khép kín, Phi tin tưởng rằng nếu cứ nhìn mãi như vậy, một lúc nào đấy nó sẽ được mở ra bởi đôi tay

trắng muốt. Nhưng rõ là vô vọng, Hàn chuyển đi được gần một tuần. Cô đã gặp Phi để nói lời từ biệt, còn tặng anh chiếc lọ thủy tinh đựng những ngôi sao giấy.

Phi có tình cảm với Hàn, anh thấy vui mỗi khi gặp cô, không được nghe giọng cô, lòng anh trống vắng. Vậy mà chưa kịp

thổ lộ, chưa kịp giải bày, cô đã vội vã bỏ anh đi. Phi nhớ mãi lần đầu gặp Hàn. Từ lúc nhìn thấy cô xuất hiện bên vỉa hè cùng chiếc va li và những hộp các tông linh kính, anh biết cô gái này từ nay sẽ sống cạnh mình. Trưa hôm ấy anh ngồi xếp những chiếc máy bay giấy phóng sang cửa sổ phía bên kia. Hàn nhặt chiếc máy bay ngừng mắt nhìn sang, chỉ đợi có thể Phi ngồi bên này có một nụ cười thân thiện nhất, đưa tay vẫy chào.

Phi mời Hàn đi dạo, anh đứng đợi trước cổng trọ, dưới tán cây hoa sữa. Khi Hàn đến đứng đối diện, Phi ngạc nhiên nhận ra cô đáng yêu hơn anh tưởng. Hàn có vẻ ngượng, cô rút cổ vào chiếc khăn quàng, hà hơi vào hai bàn tay, xoa xoa rồi vội vã nhét vào túi áo. Anh bảo cô đứng đợi rồi rảo bước vào một hiệu cà phê nhỏ, lát sau trở ra tay cầm hai cốc cao nóng. Phi đưa Hàn một cốc, cô nhòen đôi môi tái tê vì lạnh nói lời cảm ơn.

Mùa đông ở phố không có cái cảnh mưa dầm dề như quê Phi, mưa ở đây hạt mỏng và nhẹ như sương nhưng rét thì kinh hồn. Dù vậy, Phi vẫn mở toang hai

cánh cửa cho gió lạnh ủa vào để mỗi trưa ngồi chờ Hàn bên khung cửa. Biết Phi có ý đợi mình, Hàn sang nhắc anh nên khép cửa. Cô nói nếu muốn Phi có thể sang gặp mình, cô sẵn lòng tiếp chuyện.

Đông qua xuân đến, những khóm hoa leo bên bờ tường trở hoa đỏ rực. Sang một năm, thêm một tuổi, công việc bộn bề, Phi và Hàn thưa dần những cuộc gặp. Cửa vẫn mở nhưng không mấy ai trông. Rồi một hôm Phi nghe tiếng ve ngân, anh nhận ra mùa hè đã đến. Anh bồi hồi nhớ lại thời áo trắng, anh đi khắp phố phường tìm một góc bằng lăng. Anh gõ cửa phòng Hàn tặng cô con bướm phượng. Cô nâng niu hai cánh đỏ bằng đôi tay khép nép. Phi đem tặng cô mùa hè của anh.

Hoa tàn rồi hoa lại nở, một chiều nồng nàn hoa sữa, Hàn đợi Phi dưới cổng trọ, dúi vào tay anh một bọc lá sen, cười tùm tùm dặn anh về phòng hãy mở ra. Dưới hai lần lớp lá là những hạt cốm ngọc thạch thơm ngát hương sen hương lúa, mỗi một hạt chứa cả trời thu của đất kinh kỳ.

- Ông ấy bị ung thư máu, từng sang Sin-ga-po điều trị nhưng không thực hiện được việc ghép tế bào gốc vì không tìm được mẫu máu tương thích. Ông ấy trở lại viện cách đây một tháng trong trạng thái tinh thần bất an, trí nhớ và sức khỏe giảm sút rõ rệt. Phát hiện bệnh ở giai đoạn không còn sớm, nhưng cũng không hẳn là hết hy vọng cháu ạ. Bà vợ thì yếu đau, hai cậu con trai đi học xa. Ông ấy đang nằm phòng dịch vụ một mình...

Tôi trở lại căn phòng ấy, khe khẽ mở cửa bước vào. Người đàn ông gầy guộc ngồi tựa bên cửa sổ, im lìm, bất động như một pho tượng, gương mặt nhợt nhạt, vô hồn. Nghe tiếng bước chân của tôi, ông ấy quay ra, cặp mắt u ám ánh lên một tia nhìn hoài nghi. Bất giác, tôi cảm thấy như có một luồng điện chạy xẹt ngang tim mình. Ngực tôi chợt thắt lại, da mặt tê xuội đi rồi lại nóng giãy giật. Tôi lập cập đặt túi trái cây lên bàn rồi khe khẽ kéo ghế ngồi, lúng túng chẳng biết mở lời ra sao. Cặp mắt trung sâu u ám vẫn nhìn xoáy vào tôi, ánh nhìn dần ấm áp hơn.

- Cháu là...

- Cháu ở Hà Nội mới vào. Cháu... cháu là con bố Trung, mẹ Lê...

- Trần Trọng Trung, Dương Hồng Lê. Được lắm, một nước cờ rất cao tay.

Ánh mắt người đàn ông chợt vắn lên những tia sắc lạnh. Một tràng cười khô khốc bật ra từ khuôn miệng méo mó tội nghiệp. Tôi bỗng nhiên hoảng sợ. Những cái nhủu mày và thói quen phục tùng tuyệt đối bấy lâu tồn tại trong gia đình tôi chắc hẳn có liên quan đến “nước cờ cao tay” mà người đàn ông tội nghiệp này vừa nói. Đường như đó là một kho bí mật về thân phận tôi, về con đường công danh xuôi chèo mát mái của bố, về tấm áo choàng hạnh phúc viên mãn mà bấy lâu mẹ cần mẫn, dịu dàng khoác lên gia đình mình. Ai sẽ vén lên tấm màn bí mật ấy? Mẹ tôi hay người đàn ông đang lâm trọng bệnh sắp mất hết trí nhớ này?

- Ai chỉ cho cháu đến đây?

Người đàn ông vẫn nhìn tôi tha thiết. Tôi bỗng thấy chân tay mình như nhũn ra trước ánh nhìn đục mờ mà đau đáu ấy. Có cái gì đó như thôi thúc, lại như thức tỉnh. Tôi ngập ngừng:

- Mẹ cháu... gửi lời hỏi thăm bác...

Lại một tràng cười. Dòng tin nhắn hai mươi chín chữ ấy lại cuộn lên trong tâm trí tôi. Tôi bỗng không thấy sợ hãi nữa. Tôi xích ghế lại gần, run run cầm lấy đôi tay gầy guộc, nhăn nheo, xám ngắt và òa khóc...

- Đừng khóc, con gái. Cảm ơn con vì đã đến đây với ba. Bấy lâu nay, vì muốn giữ yên bình cho tất cả, ba đã không muốn khơi lại quá khứ. Cái đêm ấy... Cái bản hợp đồng ấy... Những tấm ảnh mờ mờ ảo ảo ấy... Chức trưởng phòng rơi vào tay Trung. Còn ba thì nhận bản án 5 năm tù vì tội làm thất thoát công quỹ. Những ngày ở trong tù, ba đã nung nấu ý định trả thù, nhưng rồi khi biết mình có một đứa con gái, ba đã nuốt hận vào trong. Vì xét cho cùng, Lê cũng chỉ là một quân cờ... Nhưng khi mắc trọng bệnh cũng là lúc ba biết mình mất tất cả. Hai đứa con trai mà bấy lâu ba coi là niềm tự hào, là động lực để làm lại cuộc đời, đều không phải giọt máu của ba. Và ba đã liều mình nhấn tin cho mẹ con... Vì với ba, con là điều có ý nghĩa duy nhất trong những ngày ba còn hiện hữu trên cõi đời này. Ba muốn gặp con một lần...

Nước mắt tôi vẫn tuôn rơi nhưng tôi thấy lòng mình dần ấm lại. Mọi bí mật được hé lộ qua những lời nói ngập ngừng ngắt quãng mà da diết, đau đáu như trút gánh tâm tư. Sai lầm chỉ có thể được hóa giải bằng sự bao dung, thứ tha. Những tính toán vị kỉ được hóa giải bằng sự chấp nhận, nín nhịn, hy sinh. Bởi hạnh phúc hay khổ đau là do mỗi người tự lựa chọn. Tôi sinh ra như một “sự cố” ngoài ý muốn trong kế hoạch toan tính ấy. Nhưng tôi hiểu sự tồn tại của mình suốt hai mươi sáu năm qua cũng có khả năng chế ngự nhiều cung bậc cảm xúc trong những trái tim bộn bề nổi niềm. Quá khứ đã vùi sâu trong sự dịu dàng khéo léo của mẹ, sự chăm chút thật lòng của bố dành cho tôi và nhất là sự bao dung của người đàn ông tiêu tụy, đáng thương này. Tôi đã được tận hưởng cuộc sống êm đềm, hạnh phúc, đầy hạnh phúc đó giống như chiếc áo choàng xa hoa khoác lên những tấm thân nhọc nhằn vì tâm bệnh.

Tâm bệnh hay thân bệnh cũng đều đáng thương và cần được cảm thông, thấu hiểu. Chẳng nên khơi tàn lửa dưới sông sâu. Mọi người đã âm thầm giữ bí mật về thân phận thật của tôi suốt bao nhiêu năm qua. Ấy là một sự lựa chọn hạnh phúc, là cách sống ít tổn thương nhất cho tất cả và tôi thầm cảm ơn điều đó.

Tôi nhìn ra phía cửa sổ. Thành phố lung linh ánh đèn như sao sa. Tôi lại nghĩ về cái tên của mình, cái tên ẩn chứa niềm hy vọng hay sự trăn trở, đau đáu, tôi cũng chẳng bận tâm nữa. Ngày mai, tôi sẽ đăng kí làm thủ tục xét nghiệm máu. Một tia hy vọng mong manh chợt lóe lên giữa miền mải yêu thương... **L.S**

Đã tròn một năm từ ngày Hán chuyển đến sống bên kia đường. Phi khoác áo, choàng khăn sang bên khu trọ của Hán mời cô đi dạo. Hai người rảo bước bên nhau, cùng ngồi dưới gốc hoa sữa tàn nhấp nhấp từng ngụm cao. Mãi đến lúc chia tay, Hán ngập ngừng bảo rằng mình sắp chuyển đi. Cô nói mình sẽ rất nhớ Phi, cô tặng anh những ngôi sao giấy đựng trong lọ thủy tinh, hy vọng anh thì thoáng ngắm nhìn để hoài niệm đến chuỗi ngày cả hai thành thoi bên song cửa.

Ngày Hán chuyển đi, đất trời nhờ mờ dưới làn mưa và từng cơn gió thốc. Hai người nhìn nhau không nói một lời, nước mưa tạt ướt một bên áo Phi. Nhiều đêm nhớ Hán, Phi thường đứng nhìn khung cửa xanh khóa trái im lìm, nghe lòng gợn lên nỗi buồn phảng phất. Anh ngắm những ngôi sao trong lọ để hình dung đến đôi bàn tay nhỏ nhắn, đến nụ cười dịu dàng và giọng nói trong như ngọc của Hán.

Đến một ngày Phi ngẩn ngơ thấy khung cửa đối diện mở toang tự bao giờ.

Trên bậu cửa đặt chiếc lọ sứ chứa những bông hoa trắng muốt. Ở cửa ấy sáng đèn đến rất khuya và ngay khi đèn tắt vẫn trông thấy hai bóng người. Yên bình và thanh thản, họ ngân lên những lời ca về tình yêu đôi lứa. Giọng nam trầm, giọng nữ bổng, tiếng hát nhỏ nhẹ, như thật, như giả, lẫn trong sương khuya, vừa muốn ru ngủ lại vừa thôi thúc người ta tung chân bật dậy. Phi không sao dỗ giấc, nghe trái tim mình nhảy nhót trong lồng ngực. Anh lần tìm chiếc lọ thủy tinh, hôn lên những ngôi sao bằng đôi môi buốt giá.

Một chiều đông gió rít dữ dội, lẫn trong tiếng gầm rú khủng khiếp có âm thanh đồ vờ. Lọ hoa bên bậu cửa biến mất, những bông hoa trắng mỏng manh nằm rũ rượi dưới lè đường. Ở cửa thoi sáng đèn, không còn tiếng hát tiếng cười và hai bóng người tựa đầu vào nhau nữa. Có tiếng khóc rầm rức, tiếng nói đứt quãng, tiếng cửa đóng sập. Khung cửa khép lại, một cuộc tình đã dứt.

Một ngày chớm xuân, Phi ngẩng mặt nhìn lên, thấy bầu trời như xanh và cao hơn. Một cánh bướm vàng đậu hững hờ

lên sen hoa, khung cửa sổ bên kia hé mở. Đôi nhân tình gương vỡ lại lành, qua bao biến cố, chia ly và thử thách, họ quyết định kết hôn, ngón tay áp út mỗi người đeo một chiếc nhẫn trơn không đính ngọc. Trên bậu cửa đặt lọ hoa hồng đỏ thắm, tiếng hát khi bổng khi trầm rộn rã ngân vang. Cặp vợ chồng ấy sẽ gắn bó trọn đời, mãi âm kia tuy đơn sơ nhưng vững chãi không kém bất đôn nào.

Tình yêu của kẻ khác khiến Phi phần khởi lẫn ganh tị, vui thích lẫn đau khổ. Phi lục tung cả gian phòng, chiếc lọ kỉ niệm nằm buồn bã dưới chân bàn, một lớp bụi phủ mờ như voan mỏng. Phi nhìn đăm đăm vào những ngôi sao rục rờ, rồi hoàn toàn không tự chủ, anh vung tay ném chiếc lọ vào tường. Những ngôi sao được giải phóng văng ra tràn trề lẫn lóc. Phi thấy mình đứng giữa trời đêm, ngàn vạn tinh tú đua nhau lấp lánh. Từ bao la sâu thẳm của cái vũ trụ tí hon ấy, một nửa trái tim thoi thóp hiện ra. Phi nhặt lên mảnh giấy màu hồng, trái tim không hoàn chỉnh nằm khuất lấp cô độc giữa ngàn sao, chỉ khi nào xới tung những

cánh trắng, đập vỡ lọ thủy tinh mới thấy cái nhân lõi tận sâu bên trong, chính là tâm hồn người con gái.

Phi ngạc nhiên, rồi vỡ òa trong vui sướng. Câu trả lời không ở đâu xa, không phải bên kia đại dương, không phải cao tít giữa nền trời, câu trả lời hiện diện ngay tại đây, trong kỉ vật này, trong chính bản thân anh. Phi vùng đứng dậy, có cái gì thôi thúc mãnh liệt, anh đóng sập cửa phòng khỏi nhà. Phi chạy xe suốt ba tiếng đồng hồ đến đứng trước căn trọ mới của Hán, thờ hờn hèn tựa lưng vào song cổng sập.

Phi nghe ai đó gọi tên mình, tiếng gọi quen thuộc, ngạc nhiên và triu mến. Hán đã nhìn thấy bóng lưng người cô yêu, xúc động dâng cao làm long lanh đôi tròng mắt. Phi lấy từ trong ngực áo ra nửa trái tim giấy ấn vào tay Hán, anh gom lấy mười ngón tay mềm mại vào lòng mình mà siết chặt. Nước mắt đã giàn giụa trên mặt Hán, cô ôm choàng lấy Phi, tiếng tim đập trong ngực anh và cô là cùng một nhịp.

HỒNG NHUNG

ĐỌC SÁCH

Đánh thức khí chất nữ thần bên trong bạn

Nghệ thuật múa Phương Đông - “Đánh thức khí chất nữ thần bên trong bạn” là tác phẩm đầu tiên tại Việt Nam, trình bày tổng quan về lược sử Bellydance, các dòng múa và lợi ích Bellydance mang lại.

Là một trong những master hàng đầu của Bellydance Việt Nam, sau gần 20 năm tập luyện và giảng dạy Bellydance, tác giả Yuki Nhung Vũ đã nghiên cứu, thiết kế và hoàn thiện nội dung cuốn sách đầu tay.

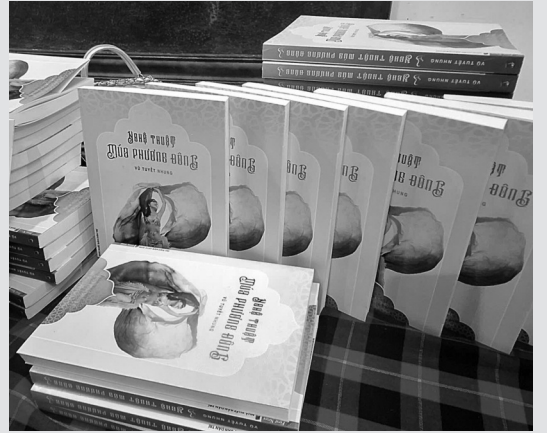
Qua từng trang sách, độc giả sẽ được đến từng tầng sâu văn hóa, tinh hoa nghệ thuật Trung Đông, giá trị giúp các vũ công có thể khám phá sức mạnh và vẻ đẹp của nữ thần trong mình. Cuốn sách không chỉ cung cấp kiến thức Bellydance nền tảng mà còn có sự hòa trộn của phương pháp reiki, đem đến cảm nhận chân thực về lợi ích mà bộ môn nghệ thuật này đem lại cho phái nữ.

Những câu chuyện truyền cảm hứng của các master, vũ công Việt Nam được viết trong cuốn sách là minh chứng cho giá trị mà Bellydance mang lại. Thông điệp cuốn sách mang lại là niềm tin, tình yêu vào bản thân, trân trọng vẻ đẹp riêng có của mỗi người. Bất cứ ai trong chúng ta đều xứng đáng nhận được sự yêu thương và một cuộc sống hạnh phúc.

Cuốn sách không chỉ là ấn phẩm tri thức đầu tiên của nghệ thuật Bellydance mà còn khẳng định tài năng của người Việt khi tiếp thu giá trị văn hóa của thế giới, giúp cho cuộc sống, tinh thần của con người trở nên bình an, hạnh phúc hơn!

Được biết, sau nhiều năm du học tại Trung Quốc, tác giả Yuki Nhung Vũ đã dần quen ngữ pháp tiếng Việt. Mong ước viết cuốn sách về Bellydance, Yuki Nhung Vũ đã phải học lại ngữ pháp tiếng Việt và đọc nhiều sách văn học để viết các câu văn thêm mượt mà, bay bổng nhưng dễ hiểu với bạn đọc. Tác giả Yuki Nhung Vũ chia sẻ: “Cuốn sách “Nghệ thuật múa Phương Đông - Đánh thức khí chất nữ thần bên trong bạn” không chỉ là kết quả của sự cố gắng, mà còn là món quà tôi muốn dành tặng cho những ai yêu bộ môn nghệ thuật múa phương Đông. Đam mê đã giúp tôi vượt qua tất cả những khó khăn, mệt mỏi. Thật lạ kỳ, mỗi lần ngồi vào bàn viết về Bellydance tôi không thấy chán hay mệt. Ngược lại, tôi cảm nhận rõ nguồn năng lượng tuôn trào trong mình. Vì khi bạn sống với đam mê, bạn sẽ thấy từng ngày trôi qua đều đầy ý nghĩa. Và nếu bạn đang có một giấc mơ. Tôi hy vọng rằng qua cuốn sách này, bạn không chỉ hiểu thêm về bộ môn nghệ thuật tuyệt vời này mà còn tìm thấy nguồn cảm hứng để theo đuổi đam mê của chính mình. Đam mê không chỉ giúp bạn vượt qua khó khăn, mà còn khiến hành trình ấy trở nên đáng giá hơn bao giờ hết. Bạn sẽ không bao giờ thất bại, trừ khi bạn bỏ cuộc”.

Yuki Nhung tự dặn lòng và gửi thông điệp với các bạn trẻ: “Dù đôi lúc bạn cảm thấy khó khăn, hãy xem đó như một bài học, một phần không thể thiếu trên hành trình chinh phục giấc mơ của mình. Vì chính những thử thách đó sẽ khiến bạn trưởng thành hơn, mạnh mẽ hơn và giúp bạn biến những điều tưởng chừng không thể thành có thể. Hãy bắt đầu ngay hôm nay, vì thành công đang đợi bạn ở phía trước!”. **BẢO CHÂU**

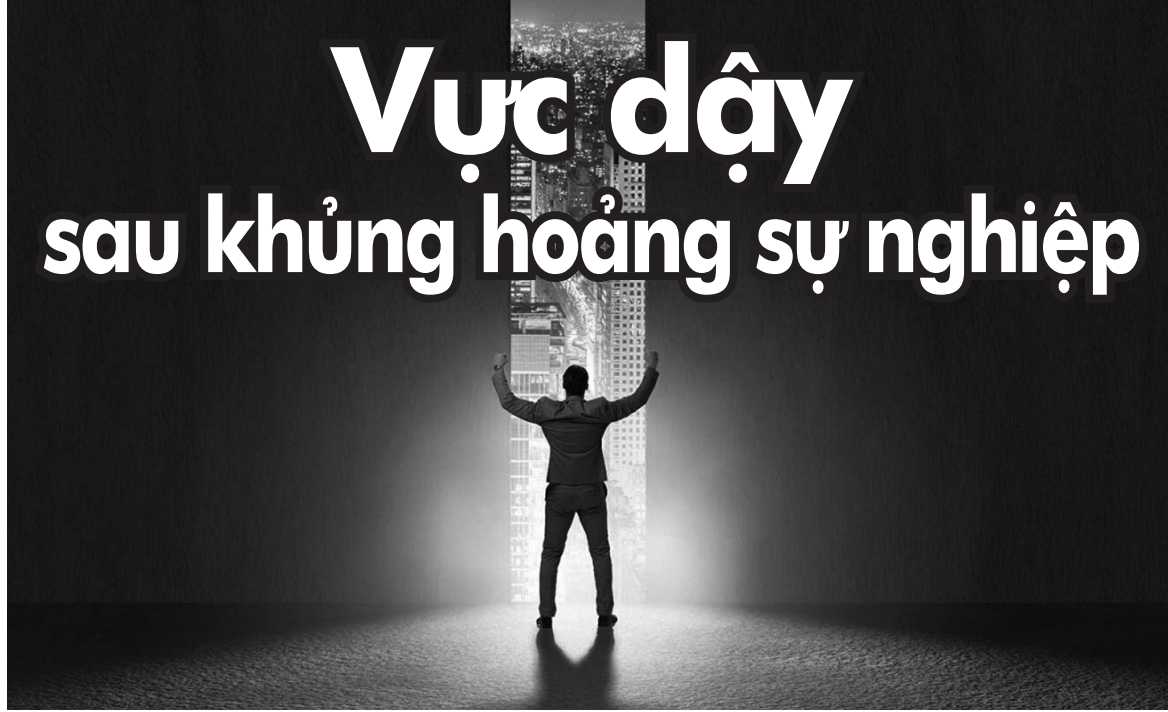
Nỗi buồn mang tên thất bại

Đã từng là một người rất hoạt bát, tự tin, có năng lực, nhưng trải qua ba lần khởi nghiệp thất bại, giờ đây, chị Kim Minh (34 tuổi), chủ một quán cà phê sáng tạo ở TP Hồ Chí Minh trở nên mệt mỏi, kiệt quệ. Năm 2020, chị mở quán trà sữa với mô hình khá độc đáo và tự tin rằng sẽ được giới trẻ yêu thích. Tuy nhiên, đại dịch ập đến, loay hoay mãi cũng không trụ được với giá mặt bằng quá cao, chị đành chấp nhận đóng cửa. Sau dịch, chị lần lượt hai lần mở quán cà phê với hai mô hình khác nhau, nhưng rồi đều thua lỗ. Tổng số tiền cho ba lần khởi nghiệp của chị là hơn 3 tỉ đồng. Đến lúc này, chị Kim Minh có cảm giác thất bại hoàn toàn, không còn tin tưởng vào năng lực, khả năng kinh doanh của bản thân nữa. Chị bị sa sút tinh thần, stress nặng.

Tương tự, chị Lê Hoàng Anh, nhân viên kĩ thuật của một công ty kinh doanh mỹ phẩm mới đây đã rơi vào trạng thái sa sút tinh thần vì nhận được quyết định cắt giảm nhân sự. Vị trí của chị Hoàng Anh là nhân viên nội dung, phụ trách viết bài quảng cáo cho website, Fanpage và một số kênh truyền thông của công ty. Tuy nhiên, thời gian qua, cùng với sự lớn mạnh của AI, một số công việc của chị dần bị thay thế. Giờ đây, công ty đã quyết định giảm nhân sự bộ phận nội dung, chỉ giữ lại 2 nhân viên cốt cán đã được đào tạo về cách sử dụng ứng dụng AI trong công việc nhằm tiết giảm chi phí. Lúc này, chị Hoàng Anh nhận ra rằng, vị trí công việc của chị hiện rất khó xin được việc làm, bởi hầu hết các công ty hiện nay đều có lựa chọn tương tự. Bản thân chị Hoàng Anh bị suy sụp bởi không biết tương lai của mình sẽ đi về đâu.

Thực tế, những năm qua, với nhiều biến động về kinh tế, thay đổi về thời cuộc, câu chuyện khởi nghiệp, kinh doanh, việc làm, nghề nghiệp của nhiều doanh nghiệp, người lao động đã có những biến đổi sâu sắc, trong đó có không ít thất bại, vấp ngã trước thực tế khắc nghiệt.

Giai đoạn 2020 - 2024 chứng kiến những biến động lớn trong nền kinh tế toàn cầu. Đại dịch COVID-19 kéo theo suy thoái, khủng hoảng chuỗi cung ứng, cùng những chuyên dịch mạnh mẽ trong thị trường lao động đã tạo nên một bức tranh đầy khó khăn. Đối với

Vực dậy sau khủng hoảng sự nghiệp

● Thất bại trong quá khứ có thể trở thành một “cú hích” cho sự đột phá trong sự nghiệp, nếu biết chấp nhận và đổi thay. (Ảnh: AT)

Khủng hoảng trong công việc, sự nghiệp là điều mà rất nhiều người có thể gặp phải trong giai đoạn kinh tế khó khăn vừa qua. Đây không chỉ là cú sốc về mặt tài chính mà còn ảnh hưởng sâu sắc đến tâm lý, giá trị bản thân và cảm hứng sống. Nhưng chính những giai đoạn gian nan ấy là cơ hội để mỗi người tìm lại chính mình và tái sinh mạnh mẽ hơn.

người lao động, sự thay đổi công nghệ và tự động hóa khiến hàng triệu việc làm truyền thống bị thay thế, đặc biệt trong các ngành công nghiệp và dịch vụ. Hàng loạt công ty thu hẹp quy mô, cắt giảm nhân sự để thích nghi với tình hình mới, khiến không ít người rơi vào cảnh thất nghiệp đột ngột.

Đối với doanh nhân và người khởi nghiệp, nền kinh tế bất ổn tạo áp lực khổng lồ. Những dự án đầy triển vọng bị đứt gánh giữa chừng vì thiếu vốn, thị trường biến động hoặc nhu cầu người tiêu dùng giảm sút. Ngay cả những doanh nghiệp lâu năm cũng phải gồng mình đối phó với bài toán tồn tại.

Những biến động về nghề nghiệp và việc làm, những thất bại trong công việc thường dẫn đến nhiều hệ lụy về cả kinh tế và tinh thần cho “người trong cuộc”. Về kinh tế, mất việc làm không chỉ khiến thu nhập cá nhân người lao động bị cắt đứt, mà còn ảnh hưởng đến chi tiêu và các khoản vay, làm tăng thêm áp lực nợ nần. Với doanh nhân, phá sản đồng nghĩa với mất mát tài sản, uy tín, thậm chí kéo theo những hệ lụy pháp lý.

Ở khía cạnh tinh thần, thất bại trong sự nghiệp gây tổn thương sâu sắc đến lòng tự trọng. Người lao động thất nghiệp thường cảm thấy mất phương hướng, tự ti và

hoài nghi về năng lực bản thân. Doanh nhân hay người khởi nghiệp thất bại có thể rơi vào trạng thái trầm cảm, stress nặng hoặc cảm giác bị cô lập. Tệ hơn, sự bất ổn kinh tế gia đình - thường gắn liền với thất bại sự nghiệp - có thể dẫn đến những rạn nứt trong quan hệ cá nhân. Không ít gia đình tan vỡ, con cái bị ảnh hưởng tâm lý vì những hệ lụy này.

Chấp nhận thất bại là một phần của hành trình

Sự thất bại trong công việc, sự nghiệp có thể trở thành “cú ngã” lớn đối với bất cứ ai. Thậm chí, với một số trường hợp, sau vấp ngã không thể gượng dậy nổi. Có người, sau tổn thất nặng nề, cú sốc phá sản đã chọn cách tự kết thúc cuộc đời mình. Có những người sau khi thất nghiệp chìm sâu vào tệ nạn, cờ bạc.

Theo các chuyên gia tâm lý, bên cạnh khía cạnh kinh tế, rào cản tinh thần lớn nhất khiến một người khó gượng dậy sau thất bại trong công việc, đó là sự không cam lòng, không thể chấp nhận thất bại. Chính vì thế, điều đầu tiên trong tiến trình đứng dậy, tái tạo bản thân, chữa lành sau cú sốc công việc chính là chấp nhận khủng hoảng. Khủng hoảng nghề nghiệp thường đi kèm với cảm giác thất bại, tự trách và mất

phương hướng. Điều đầu tiên cần làm là chấp nhận thực tại, nhìn nhận những sai lầm và xem đây như một bài học.

Như chị Kim Minh, sau ba lần khởi nghiệp thất bại, đứng trước sự tổn thất về kinh tế và tổn thương tinh thần nghiêm trọng, chị đã rút ra bài học “để đời” cho mình: “Ồ những lần trước, tôi không chấp nhận được thất bại, nghĩ rằng mình chỉ là không may, nghĩ rằng khởi nghiệp không thành công sẽ là bằng chứng của người “kém tài”, thế nên tôi mới cố gắng vùng vẫy, tiếp tục khởi nghiệp lần nữa, nóng lòng muốn chứng minh sự giỏi giang của bản thân, muốn là người thành công trong mắt nhiều người. Chính sự nóng vội, háo thắng ấy đã khiến tôi càng thêm thất bại liên tiếp. Giờ đây, tôi không nghĩ đến chuyện khởi nghiệp nữa, chấp nhận rằng mình đã khinh suất, chủ quan, không có cái nhìn toàn diện về thị trường trong làm ăn. Tôi chấp nhận mất số tiền lớn và thời gian dài vất vả, xem như một bài học cho bản thân. Tôi tạm ngưng làm việc, chọn đi “phượt”, trải nghiệm một thời gian, rồi sẽ quay về, xin vào làm việc ở một vị trí thích hợp, vừa làm, vừa học hỏi. Còn chuyện gây dựng sự nghiệp của riêng mình... có lẽ, nếu đến một thời cơ thích hợp thì có thể, nhưng tôi sẽ không đặt ra như

một kế hoạch để không gây áp lực cho chính mình”.

Có thể nói, xác định rõ nguyên do của sự thất bại là cần thiết để rút ra bài học cho tương lai, nhưng các chuyên gia tâm lý cũng khuyên rằng, đừng mãi ôm nỗi đau khổ, tự trách, chất vấn bản thân về những sai lầm đã qua.

Thay vào đó, cần cho mình một khoảng lặng để nghỉ ngơi, thư giãn, bỏ ra ngoài hết thấy mọi căng thẳng, lo âu, phiền muộn, tái tạo lại tinh thần sau những mệt mỏi đã qua trong công việc. Có thể chọn cách tập thể thao rèn luyện sức khỏe, tìm đến những thú vui yêu thích đã bị lãng quên từ lâu do bận rộn, hoặc đi du lịch. Cũng có thể tìm đến sự sẻ chia, đồng cảm, sự lắng nghe, an ủi, yêu thương từ phía gia đình và những người thân yêu... Đó là những phương pháp đầy tích cực để cân bằng cảm xúc, từ đó tái tạo năng lượng, khơi gợi lại cảm hứng hứng thú trong cuộc sống và công việc.

Theo các chuyên gia, khi đã có đủ sự nghỉ ngơi và tái tạo sau cú sốc, lúc này, cần tập trung vào các giải pháp để cải thiện hiện thực, xây đắp nền móng cho công việc sắp tới. Có thể bắt đầu lại từ những gì mình đã thất bại, hoặc nếu cảm thấy mọi thứ trước đây đã cũ kỹ, lạc hậu, năng lực của bản thân không thể thích ứng được với thời cuộc, cần mạnh dạn dành thời gian để học hỏi, nâng cấp bản thân, trau dồi thêm kiến thức và kĩ năng, lựa chọn môi trường làm việc mới mẻ và phù hợp. Quan trọng hơn là đừng ngại thay đổi, đừng bó buộc mình sau những rào cản, hãy dũng cảm “đập vỡ trứng mà ra”. Biết đâu, chính sự thất bại trong quá khứ sẽ trở thành một “cú hích” cho sự đột phá trong sự nghiệp.

Steve Jobs bị sa thải khỏi chính công ty ông sáng lập, nhưng sau đó trở lại và biến Apple thành đế chế công nghệ hàng đầu. Oprah Winfrey từng bị từ chối công việc vì “không phù hợp” làm truyền hình, nhưng cuối cùng trở thành biểu tượng truyền thông toàn cầu. Có rất nhiều tấm gương “thất bại để thành công” đã cho thấy rằng, khủng hoảng không phải là dấu chấm hết, mà là một dấu phẩy trong hành trình sự nghiệp. Hành trình lập nghiệp không chỉ là hành trình của những thành công, mà còn là hành trình vượt qua thất bại để tìm thấy phiên bản tốt nhất của chính mình.

NGỌC MAI

THÔNG BÁO TRÊN PHƯƠNG TIỆN THÔNG TIN ĐẠI CHÚNG

Căn cứ sơ vụ án Kinh doanh thương mại số 149/2024/TLST – KDTM ngày 10 tháng 10 năm 2024 về việc “Tranh chấp hợp đồng tín dụng”.
Căn cứ điều 180 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.
Tòa án nhân dân quận Ba Đình, thành phố Hà Nội thông báo: Những người kể thừa quyền và nghĩa vụ tố tụng của Bà Nguyễn Thị Lý (đã chết), CMND số 010620915 cấp ngày 29/03/2008, nơi cấp: Công an thành phố Hà Nội. Địa chỉ thường trú: Tổ 39 phường Mai Dịch, quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội là:
Bà Nguyễn Thị Hòa, sinh năm 1967;

Ông Nguyễn Duy Phương, sinh năm 1971;
Bà Nguyễn Thị Mai Anh, sinh năm 1974;
Ông Nguyễn Duy Phong, sinh năm 1976;
đang ở đầu về Tòa án nhân dân quận Ba Đình, thành phố Hà Nội (Địa chỉ: 53 phố Linh Lang, phường Cống Vị, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội) trước ngày 05/01/2025 để giải quyết vụ án theo thủ tục tố tụng dân sự.
Ai biết được những người được thông báo trên ở đâu xin thông báo về Tòa án nhân dân quận Ba Đình, thành phố Hà Nội (Địa chỉ: 53 phố Linh Lang, phường Cống Vị, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội) trước ngày 05/01/2025.
Hết thời hạn nêu trên nếu những người được thông báo trên không đến Tòa án nhân dân quận Ba Đình, thành phố Hà Nội để giải quyết việc kiện thì Tòa án sẽ giải quyết vụ án theo quy định pháp luật.

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN BA ĐÌNH, TP HÀ NỘI

THÔNG BÁO Về việc thi hành án

Theo Bản án số 16/2024/KDTM-ST ngày 17/4/2024 của TAND thành phố Thanh Hóa, tỉnh Thanh Hóa, Quyết định thi hành án số 612/QĐ-CCTHADS, ngày 08/7/2024, Quyết định thi hành án số 124/QĐ-CCTHADS, ngày 02/12/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Thọ Xuân thì bà Nguyễn Thị Nguyễn, sinh năm: 1991 và ông Đỗ Xuân Nam, sinh năm: 1989. Cùng địa chỉ: thôn Hải Tân (nay là thôn Tân Thành), xã Thọ Hải, huyện Thọ Xuân, tỉnh Thanh Hóa. Nơi ở hiện tại: Phố Tân Tiến, phường Quảng Thành, thành phố Gia Nghĩa, tỉnh Đắk Nông.
Phải thi hành các khoản:
- Án phí kinh doanh thương mại sơ thẩm là: 120.878.597 đồng.
- Trả nợ cho Ngân hàng TMCP Đại chúng Việt Nam tính đến ngày 17/4/2024 là 12.878.597.609 đồng và lãi suất chậm thi hành án.
- Trả lại cho Ngân hàng TMCP Đại chúng Việt Nam chi phí xem xét thẩm định tại chỗ số tiền 7.700.000 đồng.
Tổng cộng: 13.076.476.206 đồng (Mười ba tỷ

không trăm bảy sáu triệu bốn trăm bảy sáu nghìn hai trăm linh sáu đồng)
Nếu ông Đỗ Xuân Nam và bà Nguyễn Thị Nguyễn không tự nguyện thi hành án, Chi cục Thi hành án dân sự huyện Thọ Xuân sẽ tiến hành kê biên, xử lý tài sản để chấp tại các Hợp đồng thế chấp đã ký giữa ông Đỗ Xuân Nam, bà Nguyễn Thị Nguyễn với Ngân hàng TMCP Đại chúng Việt Nam theo quy định của pháp luật.
Yêu cầu ông Đỗ Xuân Nam và bà Nguyễn Thị Nguyễn trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày thông báo này được đăng trên báo Pháp luật có mặt (Trong giờ làm việc từ thứ 2 đến thứ 6) tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện Thọ Xuân. Địa chỉ: Khu phố 5, thị trấn Thọ Xuân, huyện Thọ Xuân, tỉnh Thanh Hóa để giải quyết việc thi hành án. Quá thời hạn trên, nếu ông Đỗ Xuân Nam và bà Nguyễn Thị Nguyễn không có mặt để thực hiện nghĩa vụ thi hành án, Chi cục THADS huyện Thọ Xuân sẽ giải quyết việc theo quy định của pháp luật. Mọi thắc mắc, khiếu nại sẽ không được giải quyết./

CHI CỤC THADS HUYỆN THỌ XUÂN, TỈNH THANH HÓA

THÔNG BÁO

THAY ĐỔI THÔNG TIN CHI NHÁNH VÀ THÀNH LẬP VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN CÔNG TY ĐẦU GIÁ HỢP DANH ĐỒNG NAM

Giấy đăng ký hoạt động số: 41.02.0004/TP-ĐGTS-ĐKKĐ do Sở Tư pháp Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày: 12/10/2017 cập nhật thay đổi lần 3 ngày 08/11/2024.
Địa chỉ trụ sở: 56 Hiền Vương, phường Phú Thạnh, quận Tân Phú, TP. Hồ Chí Minh.
1. Chi nhánh: CÔNG TY ĐẦU GIÁ HỢP DANH ĐỒNG NAM - CHI NHÁNH TP. HỒ CHÍ MINH
- Giấy đăng ký hoạt động số: 41.04.0118/TP-ĐGTS-ĐKKĐ do Sở Tư pháp Thành phố Hồ Chí Minh cấp ngày: 18/01/2024, cập nhật thay đổi ngày 22/11/2024.

- Thông tin địa chỉ trụ sở của chi nhánh đăng ký thay đổi: số 497/12 Nguyễn Văn Khối, phường 8, quận Gò Vấp, Thành phố Hồ Chí Minh.
- Trưởng chi nhánh: ông PHẠM BẢO TOÀN
- Chứng chỉ hành nghề đầu giá số: 2019/TP-ĐG-CCHN do Bộ Tư Pháp cấp ngày 09/8/2017.
2. VPĐD: CÔNG TY ĐẦU GIÁ HỢP DANH ĐỒNG NAM - VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN HUNG YÊN Quyết định thành lập số 18/2024/QĐ-ĐN ngày 15/11/2024 của Công ty Đầu giá Hợp danh Đồng Nam
- Địa chỉ Văn phòng đại diện: Khu dân cư mới, xã Bảo Khê, thành phố Hưng Yên, tỉnh Hưng Yên.
- Trưởng Văn phòng đại diện: NGUYỄN THANH SƠN
- Chứng chỉ hành nghề đầu giá số 1580/TP-ĐG-CCHN do Bộ Tư pháp cấp ngày 04/11/2016.
CÔNG TY ĐẦU GIÁ HỢP DANH ĐỒNG NAM

Bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng toàn cầu

Kỷ nguyên số hóa đã mở ra một chương mới trong cách các quốc gia vận hành và bảo vệ chủ quyền. Từ việc xây dựng chính phủ số để cải thiện hiệu quả quản lý, đến chuyển đổi số trong quân đội nhằm nâng cao sức mạnh quốc phòng, các quốc gia đang phải đối mặt với những thách thức lớn trong việc đảm bảo an ninh mạng trước các mối đe dọa toàn cầu ngày càng phức tạp.

● EU thúc đẩy hợp tác xây dựng khả năng phòng thủ mạng hiệu quả trong liên minh. (Ảnh: europeanfiles.eu)

● Mỹ đầu tư mạnh vào phát triển công nghệ và đào tạo nhân sự tác chiến trên không gian mạng. (Ảnh: army.mil)

● Bảo vệ chủ quyền không gian mạng là yêu cầu tất yếu với các quốc gia trong kỷ nguyên số. (Ảnh: Emerging Europe)

Củng cố mặt trận chiến lược trong kỷ nguyên số

Không gian mạng hiện nay không chỉ là nơi trao đổi thông tin mà còn là mặt trận chiến lược giữa các quốc gia. Các cuộc tấn công mạng nhắm vào cơ sở hạ tầng quan trọng, từ ngân hàng, giao thông, y tế đến quân đội, đã trở thành một phần không thể tách rời trong các xung đột hiện đại. Thực tế yêu cầu các chính phủ phải xây dựng các chiến lược an ninh mạng toàn diện để đối phó với các mối đe dọa ngày càng tinh vi.

Hoa Kỳ là một trong những quốc gia tiên phong trong việc xây dựng chiến lược bảo vệ chủ quyền không gian mạng. Bộ Quốc phòng Mỹ đã thành lập Lực lượng Tác chiến Mạng (Cyber Command) vào năm 2009, với nhiệm vụ bảo vệ hệ thống thông tin quân sự, đảm bảo an toàn cho cơ sở hạ tầng trọng yếu và sẵn sàng triển khai các hoạt động tấn công mạng khi cần thiết.

Một ví dụ cụ thể là cuộc tấn công “ransomware” vào hệ thống Colonial Pipeline - đường ống dẫn nhiên liệu lớn nhất nước Mỹ - vào năm 2021. Vụ việc đã làm gián đoạn nguồn cung cấp nhiên liệu quan trọng trên khắp miền Đông nước Mỹ, dẫn đến tình trạng hoảng loạn và giá xăng tăng cao. Tổ chức DarkSide, một nhóm hacker tội phạm mạng, đã sử dụng “ransomware”

để mã hóa dữ liệu của công ty và yêu cầu một khoản tiền chuộc lớn để khôi phục hệ thống. Sự cố này không chỉ gây thiệt hại tài chính nghiêm trọng mà còn làm nổi bật lỗ hổng trong cơ sở hạ tầng quan trọng của quốc gia. Chính phủ Mỹ đã nhanh chóng vào cuộc, phối hợp với các công ty an ninh mạng để truy vết nguồn gốc tấn công và phục hồi hệ thống. Sự kiện này càng khẳng định vai trò của việc phối hợp giữa khu vực công và tư nhân trong bảo vệ không gian mạng quốc gia.

Bên cạnh đó, Mỹ cũng không ngừng đầu tư vào phát triển công nghệ và đào tạo nhân sự. Các chương trình như “Hack the Pentagon” cho phép các “hacker mũ trắng” tham gia thử nghiệm tìm lỗ hổng bảo mật trong hệ thống của Bộ Quốc phòng, góp phần nâng cao khả năng phòng thủ mạng.

Tại Nhật Bản, không gian mạng được coi là lĩnh vực tác chiến mới bên cạnh các lĩnh vực truyền thống như đất liền, biển và không gian. Năm 2022, Chính phủ Nhật Bản đã công bố Chiến lược An ninh Quốc gia mới, nhấn mạnh tầm quan trọng của an ninh mạng đối với quốc phòng. Để đối phó với các mối đe dọa gia tăng, Nhật Bản đã thành lập các đơn vị chuyên trách như Đội Phòng thủ Mạng (Cyber Defense Unit) và triển

khai các hệ thống trí tuệ nhân tạo (AI) nhằm tự động phát hiện và ứng phó với các cuộc tấn công mạng. Đặc biệt, việc tổ chức thành công Thế vận hội Tokyo 2020 mà không xảy ra sự cố an ninh mạng lớn là minh chứng rõ nét cho sự chuẩn bị kỹ lưỡng của quốc gia này.

Các quốc gia châu Âu cũng đang tích cực xây dựng năng lực phòng thủ mạng toàn diện nhằm bảo vệ chủ quyền kỹ thuật số. Estonia - quốc gia đi đầu trong chuyển đổi số, đã phải đối mặt với một cuộc tấn công mạng lớn vào năm 2007, làm gián đoạn các dịch vụ ngân hàng, chính phủ và truyền thông. Đáp lại, Estonia đã thành lập Trung tâm Xuất sắc Phòng thủ Mạng Hợp tác NATO (CCDCOE) để nghiên cứu và phát triển các biện pháp phòng thủ mạng tiên tiến. Liên minh Châu Âu (EU) cũng đã thông qua Chiến lược An ninh mạng năm 2020, đưa ra các biện pháp nhằm bảo vệ các cơ sở hạ tầng quan trọng và xây dựng khả năng phòng thủ mạng hiệu quả.

Ngoài ra, Pháp và Đức đã đầu tư mạnh mẽ vào việc phát triển các đội quân phòng thủ mạng, sử dụng trí tuệ nhân tạo để phát hiện và ngăn chặn các cuộc tấn công trong thời gian thực. Các nước này cũng tập trung vào việc xây dựng các cơ sở dữ liệu và hệ thống mạng nội

bộ có khả năng bảo mật cao, giúp bảo vệ thông tin nhạy cảm của chính phủ và quốc gia.

Hợp tác quốc tế trước các mối đe dọa phi truyền thống

Các mối đe dọa an ninh mạng không chỉ đến từ những cuộc tấn công có chủ đích mà còn từ việc lan truyền thông tin sai lệch. Mỹ, châu Âu và nhiều quốc gia khác đã ghi nhận những nỗ lực gây ảnh hưởng từ các chiến dịch thông tin sai lệch được tổ chức bài bản, nhằm thao túng dư luận và tạo bất ổn chính trị. Một ví dụ điển hình là cuộc bầu cử Tổng thống Mỹ năm 2016, khi các báo cáo từ cơ quan tình báo Mỹ cho thấy sự can thiệp từ nước ngoài thông qua các chiến dịch lan truyền thông tin sai lệch trên mạng xã hội. Các tài khoản giả mạo và các trang fanpage do các tổ chức bên ngoài kiểm soát đã đăng tải nội dung gây chia rẽ và ảnh hưởng đến nhận thức của cử tri về các ứng viên. Facebook đã phát hiện và gỡ bỏ hàng nghìn tài khoản liên quan, trong khi Twitter cũng xóa hàng trăm nghìn bài đăng vi phạm. Sự kiện này cho thấy mức độ nguy hiểm của thông tin sai lệch trong việc thao túng chính trị và làm mất ổn định xã hội, đồng thời nhấn mạnh nhu cầu hợp tác quốc tế để đối phó với các mối đe dọa tương tự.

Một thách thức khác là các phần mềm độc hại như “ran-

somware” và “spyware”, vốn ngày càng trở nên tinh vi. Ví dụ, phần mềm gián điệp Pegasus đã bị phát hiện xâm nhập vào điện thoại của hàng ngàn nhà báo, chính trị gia và nhà hoạt động trên toàn thế giới. Điều này đặt ra yêu cầu cấp bách về việc thiết lập các cơ chế giám sát chặt chẽ và hợp tác quốc tế để ngăn chặn các mối đe dọa mạng xuyên biên giới.

Trước các mối đe dọa toàn cầu, hợp tác quốc tế trở thành yếu tố không thể thiếu trong việc bảo vệ chủ quyền không gian mạng. NATO đã thiết lập một chiến lược an ninh mạng riêng, trong đó coi một cuộc tấn công mạng quy mô lớn như một hành động chiến tranh, có thể kích hoạt Điều 5 về phòng thủ tập thể. Tại châu Á, các quốc gia như Nhật Bản, Hàn Quốc và Singapore đã tăng cường hợp tác trong khuôn khổ các tổ chức như ASEAN để chia sẻ thông tin và công nghệ về an ninh mạng. Ở cấp độ toàn cầu, Hội nghị Thượng đỉnh An ninh mạng (Cybersecurity Summit) được tổ chức hàng năm, thu hút sự tham gia của hàng trăm quốc gia và tổ chức quốc tế nhằm thúc đẩy các sáng kiến và chính sách bảo vệ không gian mạng.

Tại châu Phi, các quốc gia cũng đang đối mặt với thách thức an ninh mạng ngày càng gia tăng, đặc biệt khi nền kinh tế số trong khu vực đang phát triển mạnh mẽ. Một ví dụ tiêu biểu là cuộc tấn công vào hệ thống ngân hàng của Kenya năm 2020, gây thiệt hại lớn cho cả ngân hàng và khách hàng. Để đối phó, Liên minh châu Phi đã ban hành Công ước Malabo về An ninh mạng và Bảo vệ Dữ liệu, tạo khung pháp lý toàn khu vực để tăng cường bảo mật và phối hợp ứng phó với các mối đe dọa mạng. Ngoài ra, các quốc gia như Nam Phi và Nigeria đang hợp tác với các tổ chức quốc tế để nâng cao năng lực bảo vệ không gian mạng.

Bảo vệ chủ quyền không gian mạng là một nhiệm vụ không thể xem nhẹ trong kỷ nguyên số. Kinh nghiệm quốc tế nhấn mạnh tầm quan trọng của việc đầu tư xây dựng năng lực phòng thủ mạng, phát triển nguồn nhân lực chuyên trách và tăng cường hợp tác quốc tế. Trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ, bảo vệ chủ quyền không gian mạng không chỉ là nhiệm vụ của lực lượng chuyên trách mà cần sự tham gia của toàn xã hội. Việc nâng cao nhận thức về an ninh mạng, đào tạo kỹ năng số cho người dân và áp dụng công nghệ tiên tiến sẽ góp phần bảo vệ vững chắc chủ quyền quốc gia trong kỷ nguyên số. Bên cạnh đó, các chính phủ cũng liên tục cập nhật, hoàn thiện các quy định pháp lý, thúc đẩy nghiên cứu phát triển các công nghệ bảo mật tiên tiến và tăng cường hợp tác quốc tế trong lĩnh vực an ninh mạng, tác chiến trên không gian mạng. **DIỆU BẢO**

Rung rung “những buổi ngày xưa vọng nói về”

“Đồng bào chú ý! Máy bay địch cách Hà Nội 50 cây số về phía Tây. Đồng bào cần bình tĩnh vào hầm trú ẩn...”. Giọng đọc của phát thanh viên Nguyễn Thị Thìn năm 1972 vẫn in sâu trong tâm trí người Hà Nội như một ký ức chiến tranh được phát trong Bảo tàng, mang đến cho du khách trải nghiệm sinh động nhất..

Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam được Bộ Quốc phòng đầu tư xây dựng mới trên địa bàn hai phường Tây Mỗ và Đại Mỗ (quận Nam Từ Liêm, Hà Nội) từ năm 2019 với diện tích 386.600m². Bảo tàng hiện đang lưu giữ và trưng bày hơn 150.000 hiện vật, trong đó có 4 bảo vật quốc gia và nhiều hiện vật quý.

Nổi bật ở lối vào là chiếc MiG-21 mang số hiệu 4324 có biệt danh "Én bạc", được treo trên các sợi cáp tạo cảm giác như đang xuất kích chiến đấu. Trong kháng chiến chống Mỹ, có 9 phi công thay nhau điều khiển và đã bắn rơi 14 máy bay Mỹ. Trên thân của chiếc MiG-21 số hiệu 4324 được in hình 14 ngôi sao màu đỏ, thể hiện 14 máy bay địch bị tiêu diệt. Máy bay MiG-21 mang số hiệu 4324 vinh dự được Thủ tướng Chính phủ công nhận là Bảo vật quốc gia năm 2015. Đây là một trong 4 bảo vật đang được trưng bày và lưu giữ tại Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam.

Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam được đưa vào hoạt động là sự kiện quan trọng hướng tới chào mừng kỷ niệm 80 năm Ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam, 35 năm Ngày hội Quốc phòng toàn dân và 80 năm Ngày truyền thống Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam. Các hiện vật máy bay, xe tăng và nhiều loại khí tài lớn thu được trong các cuộc kháng chiến, gắn bó với nhiều sự kiện, nhân vật lịch sử quan trọng được trưng bày ở hai khu vực quảng trường với diện tích hơn 20.000m².

Không gian trưng bày được chia làm 6 chủ đề: Buổi đầu dựng nước và giữ nước; Bảo vệ nền độc lập từ năm 939 đến năm 1858; Chống thực dân Pháp, giành độc lập dân tộc từ năm 1858 đến năm 1945; Kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược từ năm 1945 đến năm 1954; Cuộc kháng chiến chống Mỹ từ năm 1954 đến năm 1975; Xây dựng và bảo vệ đất nước từ năm 1975 đến năm 2024.

Ông Nguyễn Kim Quy - Ủy viên Ban Thường vụ T.Ư Đoàn, Phó Chủ tịch thường trực T.Ư Hội LHTN Việt Nam cho biết, hướng tới kỷ niệm 80 năm Ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam, Hội LHTN Việt Nam tổ chức tham quan tại Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam. Trong chương trình, Ban Tổ chức thiết kế thành 6 tuyến tìm hiểu, trải nghiệm gồm điểm theo quy định ở bảo tàng và một điểm tại khu vực Đại tướng Nguyễn Chí Thanh - Chủ tịch đầu tiên của Hội LHTN Việt Nam. Ban Tổ chức mong muốn, từ trải nghiệm sẽ giúp các đại biểu hiểu biết hơn

Thiêng liêng “Tôi yêu Tổ quốc tôi” tại Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam

● Quang cảnh Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam về đêm. Đây là bảo tàng cấp quốc gia và là bảo tàng hàng đầu của hệ thống bảo tàng quân đội của Việt Nam. (Ảnh: Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam)

● Các đại biểu rung rung tại Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam. (Ảnh: T.T)

● Đại biểu Đào Việt Hằng - Chủ tịch Mạng lưới Tri thức trẻ Việt Nam toàn cầu, chuyển tham quan là một trải nghiệm đáng nhớ. (Ảnh: BTC)

“Tôi yêu Tổ quốc tôi! Tôi yêu Tổ quốc tôi”... là tiếng hô vang và cảm xúc tự hào trong số gần 1.000 đại biểu Đại hội Hội Liên hiệp Thanh niên (LHTN) Việt Nam toàn quốc lần thứ IX trong hành trình tham quan, trải nghiệm ở Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam (Hà Nội).

quá trình hình thành, phát triển và những chiến công hiển hách trong lịch sử quân sự Việt Nam, sẽ góp phần giáo dục truyền thống yêu nước, tự hào dân tộc đến các đại biểu, từ đó lan tỏa hơn đến cộng đồng, thế hệ trẻ”, ông Nguyễn Kim Quy nói.

Mỗi hiện vật, mỗi câu chuyện về lịch sử dựng nước và giữ nước của ông cha ta từ thời Văn Lang - Âu Lạc đến nay để lại cho các đại biểu nhiều cảm xúc. Phạm Nguyễn Thùy Tiên và Trần Thị Tiên (đại biểu đến từ Đắk Lắk) dành thời gian để chụp ảnh với lá cờ Tổ quốc đầu tiên của nước Việt Nam. Lá quốc kỳ nằm trong gian trưng bày những ngày kháng chiến giành độc lập dân tộc, khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Thùy Tiên bày tỏ, cô ao ước được chụp ảnh với lá cờ Tổ quốc đầu tiên này ở Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam từ lâu. “Mình tìm trên mạng thấy các bạn được chụp ảnh ở đây. Mình rất muốn được một lần chụp ảnh với lá cờ thiêng liêng này. Hôm nay được ra Hà Nội, thăm Bảo tàng, được chụp

ảnh với quốc kỳ đầu tiên của nước Việt Nam, mình thấy thật thiêng liêng, xúc động”...

Còn cô bé Lý Thị Lan Hương, người dân tộc Pa Thên ở Tuyên Quang rung rung xúc động trước mô hình khu rừng Trần Hưng Đạo. Lan Hương sinh năm 2009, là một trong những đại biểu trẻ nhất Đại hội. Hương đang học lớp 10 Trường Phổ thông dân tộc nội trú THPT tỉnh Tuyên Quang. Cô dự định chọn các trường đại học ngành xã hội. Chuyến thăm Bảo tàng Lịch sử Quân sự là một dịp để Hương hiểu sâu sắc hơn về lịch sử. Hương cho hay chỉ gần một tiếng đồng hồ ở Bảo tàng, cô thấy yêu môn Lịch sử hơn, biết ơn thế hệ cha anh đã hy sinh xương máu để bảo vệ Tổ quốc.

Đại biểu La Xuân Thành, Bí thư Quận đoàn Đà Nẵng xúc động trước mô hình con tàu HQ 505 lao lên đảo Cô Lin làm cột mốc sống để giữ chủ quyền biển đảo. Thành bày tỏ nuôi tiếc khi không được ở lâu hơn, nghe nhiều câu chuyện hơn về các hiện vật trưng bày trong Bảo tàng.

Thành dự định thời gian tới sẽ tổ chức một chuyến tham quan, cho các bạn đoàn viên, thanh niên đến thăm Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam. Để các bạn thanh niên có nhiều thời gian tìm hiểu thật kỹ, nghe thật kỹ những câu chuyện đặc biệt ở Bảo tàng này.

Đại biểu Chu Hoa Bảo Trâm (Trường Đại học Ngoại thương) không giấu được cảm xúc: “Đôi với tôi, Bảo tàng giống như một cuốn sách lịch sử sống động. Từng hiện vật, từng câu chuyện khiến mình như được quay ngược thời gian, cảm nhận rõ hơn tinh thần yêu nước và sự hy sinh to lớn của nhiều thế hệ”.

Và người trẻ viết tiếp tình yêu Tổ quốc

Bạn Lương Huyền My - Chánh Văn phòng Hội Thầy thuốc trẻ Hà Nội chia sẻ: “Từ những lá cờ bạc màu, khẩu súng đơn sơ, đến những bản đồ chiến lược, tất cả đều kể lại câu chuyện về tinh thần bất khuất của cha anh. Đặc biệt, khu vực trưng bày về các chiến thắng lớn khiến tôi

không khỏi xúc động, bởi đằng sau những chiến công ấy là máu, nước mắt và sự hy sinh. Những kỷ vật không chỉ nhắc nhở về quá khứ hào hùng, mà còn tiếp thêm động lực để thế hệ trẻ đóng góp cho Tổ quốc hôm nay”.

Đại biểu Đào Việt Hằng - Chủ tịch Mạng lưới Tri thức trẻ Việt Nam toàn cầu cho biết chuyến tham quan là một trải nghiệm đáng nhớ: “Những câu chuyện lịch sử hào hùng được tái hiện qua từng thời kỳ giúp quá khứ gần gũi hơn với hiện tại. Điều đó như nhắc nhở mỗi chúng ta về trách nhiệm gìn giữ những giá trị trường tồn mà cha ông để lại”. Chị Việt Hằng cũng nhấn mạnh, chính những bài học lịch sử này sẽ là động lực để thế hệ trẻ Việt Nam thêm vững tin tiến bước trong kỷ nguyên mới, thời kỳ mà trí tuệ, khát vọng và bản lĩnh Việt đang vươn mình trên trường quốc tế.

Hơn cả một chuyến tham quan, trải nghiệm tại Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam đã để lại trong lòng mỗi đại biểu những cảm xúc khôn nguôi. Đó không chỉ là niềm tự hào về một dân tộc kiên cường, mà còn là ý chí và trách nhiệm để tiếp nối truyền thống vẻ vang ấy. Chị Bảo Trâm chia sẻ thêm: “Tôi tin rằng, tất cả các đại biểu đều cảm thấy tự hào và may mắn khi được tham gia chuyến đi này. Đây là lời nhắc nhở để thế hệ trẻ trân trọng hơn hòa bình hôm nay và cố gắng hơn nữa để xây dựng đất nước ngày càng đẹp giàu”.

Có thể nói, những kỷ vật chạm tới trái tim đã khơi thức ở trong ký ức con người về một thời đại đã qua. Những biểu tượng thiêng liêng khắc họa sống động lịch sử hào hùng của một thời hoa lửa. Có những đôi mắt khóc, những đôi mắt cười... sự cộng hưởng của đa dạng những xúc cảm và trải nghiệm của một lần khám phá có lẽ chưa là đủ đối với những người trẻ - thế hệ chưa thể thấu hiểu hết thấy mọi ý nghĩa thiêng liêng của những kỷ vật và biểu tượng lịch sử.

Bởi hơn cả những tái hiện về mặt lịch sử của sự kiện, bảo tàng đã tái hiện sống động lịch sử tâm hồn con người. Bên cạnh những phút giây choáng ngợp đầu tiên trước quy mô hoành tráng và hiện đại của Bảo tàng Quân sự lớn nhất Việt Nam hiện tại, mỗi người Việt có dịp trở về với những chân thật của cảm xúc khi chiêm nghiệm những hiện vật sống động. Chúng ta thấm thía hơn bao giờ khi hiểu rằng, những hiện vật không nằm im trong tủ kính đợi chờ một sự quan sát đơn thuần. Những hiện vật vốn dĩ có cuộc sống của riêng nó trước khi được đặt trong bất kỳ sự trưng bày nào. Đó những tiếng ngày xưa vọng nói về. Là những người anh hùng, những trận đánh oanh liệt năm xưa, là sự kiên cường hiến dâng tuổi trẻ, máu xương cho ngày hòa bình của dân tộc... Những cảm xúc choáng ngợp và chân thật ấy như mạch nguồn thao thiết trong tim người trẻ. Để mỗi người thêm trân trọng sinh mệnh, trân trọng sự sống, trân trọng quá khứ - trân quý hiện tại - hướng tới tương lai...

MIÊN THẢO

Những thầy giáo quân hàm xanh miền biên viễn

● Những người lính quân hàm xanh tại Chương trình Chia sẻ cùng thầy cô 2024. (Ảnh: PV)

● Một buổi lên lớp của Đại úy Lò Văn Thoại. (Ảnh: NVCC)

● Thiếu tá Thành tận tình hướng dẫn học viên. (Ảnh: NVCC)

Nơi cuối trời Tây Bắc, có những người lính đi cả ngày, cả buổi đến “cùng ăn, cùng ở, cùng làm” và dạy chữ cho bà con. Khi biết đọc, biết viết, đồng bào biết tránh xa các cạm bẫy xấu, các tệ nạn và nạn tảo hôn, biết làm ăn để đời sống ngày một no ấm...

Từ cậu bé 12 tuổi không biết chữ thành người lính, thầy giáo quân hàm xanh

Những lớp học biên phòng được Đồn Biên phòng Mường Lèo bắt đầu triển khai từ năm 2021 tại 2 bản Huổi Lạ và Huổi Luông, xã Mường Lèo, đến nay đã xóa mù chữ được cho khoảng 100 người dân là đồng bào dân tộc Mông ở vùng biên giới.

Đồn Biên phòng Mường Lèo thuộc xã Mường Lèo, huyện Sốp Cộp, tỉnh Sơn La là một trong 10 Đồn Biên phòng trên tuyến biên giới Việt Nam - Lào ở Sơn La có vị trí địa lý xa xôi, giao thông đi lại khó khăn. Đây là khu vực vùng cao, biên giới tập trung đồng bào Mông, Thái, Khơ Mú sinh sống. Ngoài những người trong độ tuổi đến trường, đa số bà con chưa biết tiếng phổ thông, tình trạng mù chữ, tái mù chữ vẫn còn phổ biến.

Để góp phần củng cố, xây dựng địa bàn biên giới vững mạnh, từng bước nâng cao dân trí, đời sống kinh tế - xã hội cho người dân vùng biên giới, cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Mường Lèo không chỉ vững chắc tay súng bảo vệ biên cương, mà còn chủ động, tích cực phối hợp với các ngành, địa phương thực hiện các chương trình, đề án, phong trào, trong đó có công tác xóa mù chữ.

Nhiều năm qua, mỗi tuần 5 buổi, lớp học xóa mù chữ của cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Mường Lèo do Thiếu tá Hồ A Thành đứng lớp lại sáng đèn bên những sườn đồi ở xã vùng cao biên giới Mường Lèo. Lớp học chủ yếu duy trì vào buổi tối, khi bà con đã làm nương, làm rẫy xong xuôi. Mùa hè, khung thời gian bắt đầu lớp học sớm hơn so với mùa đông. Lớp học xóa mù chữ của Thiếu tá Hồ A Thành có học viên là các mẹ, các chị, các anh ở nhiều độ tuổi, giới tính khác nhau, nhiều chị còn dẫn con nhỏ đi theo để vừa học, vừa trông con. Vì vậy, Thiếu tá Hồ A Thành phải chọn những phương pháp dạy phù hợp với từng đối tượng, đồng thời lồng ghép các hoạt động văn hóa, văn nghệ, kết hợp với tuyên truyền chính sách, pháp luật, bãi bỏ các tập tục lạc hậu, chú trọng đưa nếp sống văn minh tới bà con, từ đó, tạo hứng khởi để bà

con chuyên cần đến lớp, đưa lớp học dần đi vào ổn định. Dần dần, bà con đã biết đọc thông, viết thạo, làm được các phép tính cộng, trừ, nhân, chia, cũng như có nhiều chuyển biến tích cực trong nhận thức và hành động. Đến nay, Thiếu tá Hồ A Thành đã tham gia trực tiếp giảng dạy được 5 lớp với hơn 100 học viên tại xã Mường Lèo.

Ngoài thời gian đứng lớp, Thiếu tá Hồ A Thành tích cực tự học tập, tu dưỡng, rèn luyện bản thân vận dụng các hình thức, phương pháp vận động quần chúng Nhân dân bồi dưỡng cho học viên những kiến thức, kỹ năng cơ bản, cần thiết nhằm giúp học viên bước đầu hình thành các năng lực chung, phát triển năng lực ngôn ngữ ở tất cả các kỹ năng đọc, viết, nói và nghe với mức độ căn bản. Cùng với đó, Thiếu tá Hồ A Thành còn tận dụng thời gian ngoài giờ trực tiếp đến các hộ gia đình tổ chức tuyên truyền, vận động bà con chấp hành nghiêm đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các quy định của địa phương, tham mưu cùng cơ quan chức năng của Ban quản lý bản, hướng dẫn Nhân dân biết áp dụng khoa học kỹ thuật để phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, vệ sinh làng bản. Đến nay, bà con đã từng bước làm ăn kinh tế, xóa bỏ tập quán du canh du cư, làm ăn tự phát.

Nói về hành trình trở thành thầy giáo quân hàm xanh, Thiếu tá Thành cười hiền: “Tôi sinh ra và lớn lên ở bản Long Ke, xã Huổi 1, huyện Sông Mã, vùng cao lại còn sâu và xa lắm, hồi đó ăn còn không đủ chứ nói gì đi học. Mãi đến năm 12 tuổi, tôi mới được bố cho đi học Trường Nội trú thiếu nhi dân tộc tại thị trấn Sông Mã”.

Xa gia đình, tự lập mọi thứ, cứ mỗi khi được nghỉ, cậu bé 12 tuổi lại đi bộ gần 30 cây số đường rừng về phụ giúp bố mẹ việc nương rẫy. Học xong cấp 1, chàng thiếu niên Hồ A Thành lúc bấy giờ lại tiếp tục xin học tại Trường Nội trú tỉnh Sơn La, nơi cách nhà hơn 100km. Hồi đó xe cộ đi lại khó khăn nên hầu hết Thành và các bạn toàn đi bộ tắt men theo đường núi. Khởi hành từ 3h sáng, mang theo 3 gói cơm cùng thức ăn, cứ mệt ở đâu thì nghỉ ở đó,

khoảng 5h chiều thì đến trường... Hành trình bên bi ấy đã làm nên một người lính, thầy giáo quân hàm xanh hôm nay...

Xóa mù chữ để bà con cùng bộ đội canh giữ phen dậu Tổ quốc

Từ năm 2019 đến nay, Đại úy Lò Văn Thoại, nhân viên Đội vận động quần chúng, Đồn Biên phòng Nậm Lạnh, Bộ đội Biên phòng tỉnh Sơn La thêm nhiệm vụ, đó là tham gia vào công tác xóa mù chữ ở nhiều bản vùng cao tại huyện Sốp Cộp.

Sinh ra và lớn lên tại bản Mường Và, huyện Sốp Cộp nên Đại úy Lò Văn Thoại thấu hiểu hoàn cảnh khó khăn của người dân quê mình. Đầu năm 2022, thực hiện quyết định điều động của Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh Sơn La, người lính sinh năm 1981 về công tác tại Đồn Biên phòng Nậm Lạnh - đơn vị quản lý tại xã Nậm Lạnh và Mường Và. Đây cũng là hai xã xa xôi, đường sá đi lại vô cùng khó khăn. Người dân địa phương trình độ dân trí thấp, kinh tế chậm phát triển, đặc biệt là các bản giáp biên giới.

“Đến bản Pá Khoang, xã Mường Và công tác, dù cách trung tâm xã khoảng 20km nhưng để tới bản, chúng tôi phải lội suối, băng đèo hơn hai giờ đồng hồ mới tới. Ở đây, tình trạng mù chữ, tái mù chữ; tảo hôn diễn ra khá phổ biến. Cũng vì thế mà cái nghèo cứ thế đeo đẳng mãi! Tôi chợt nghĩ phải xóa mù chữ cho bà con thì mới thay đổi được tình hình”, Đại úy Lò Văn Thoại chia sẻ.

Quyết tâm và được ủng hộ là thế nhưng “chặng đường” để người dân Pá Khoang tới lớp vẫn không ít chông gai. “Đối tượng mù chữ, tái mù chữ chủ yếu là lao động chính trong nhà. Ban ngày, họ phải làm nên lớp học phải mở vào buổi tối. Sau một ngày làm việc mệt nhọc, tâm lý muốn được nghỉ ngơi là điều dễ hiểu. Nhưng bằng sự kiên trì và lý lẽ thuyết phục thì từ những con số lác đác trên đầu ngón tay số học viên ngày một đông lên tới 24 người”...

Với phương châm “Cùng ăn, cùng ở, cùng làm, cùng nói tiếng dân tộc” làm sao để tất cả học viên khi đã tới lớp đều đọc

thông, viết thạo, biết tính toán... để chạm tới chân trời tri thức, Đại úy Lò Văn Thoại đã không ngại tìm tòi, nghiên cứu tài liệu, phương pháp giảng dạy phù hợp. Thấu hiểu tâm lòng của thầy Thoại, sau hơn 5 tháng đi học, các học viên đã có thể tự đọc, tự viết, có người còn biết sử dụng, trao đổi thông tin trên các nền tảng mạng xã hội...

“Học viên của tôi từ chỗ không hiểu biết đọc, biết viết giải quyết được gì hay không đã nói với tôi rằng, có được cái chữ đã giúp cho họ chủ động trong học tập, chăm sóc sức khỏe cho bản thân, các thành viên trong gia đình, rồi biết phát triển kinh tế sao cho hiệu quả và tự tin hơn khi giao tiếp...”

Đặc biệt, trong mỗi buổi lên lớp, thầy giáo mang quân hàm xanh này lại khéo léo lồng ghép nội dung tuyên truyền việc chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các chủ trương phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của địa phương; tuyên truyền, phổ biến kiến thức pháp luật, an ninh - quốc phòng, để Nhân dân biết được âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo chống phá Đảng, Nhà nước, cấp ủy, chính quyền địa phương.

“Tôi mong việc làm nhỏ bé của tôi sẽ giúp cho các học viên có cuộc sống tốt đẹp hơn, góp phần cùng địa phương xây dựng quê hương, bản làng ngày càng giàu đẹp để cùng Bộ đội Biên phòng bảo vệ vững chắc chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia”, Đại úy Thoại bày tỏ.

Trước đây ở xã Mường Và (huyện Sốp Cộp, Sơn La), hầu hết trai gái chỉ 13 - 14 tuổi đã kết hôn, sinh con đẻ cái. Tảo hôn khiến cuộc sống của người dân mãi chìm trong bệnh tật, nghèo đói. Nhưng nhờ có lớp xóa mù chữ của Đại úy Lò Văn Thoại, người dân được thay đổi nhận thức, đến nay tỷ lệ tảo hôn chỉ còn khoảng 1 - 2%, đời sống kinh tế - xã hội dần ổn định, phát triển hơn. “Trước đây ở bản gần như nhà nào cũng tảo hôn, trai gái chỉ 13 tuổi là lập gia đình, sinh con đẻ cái. Nhà nào cũng có từ 4 - 5 con, mỗi con chỉ cách nhau 1 - 2 năm. Tảo hôn, kết hôn cận huyết không chỉ ảnh hưởng đến vấn đề sức khỏe, giống nòi mà còn kéo lùi sự phát triển về kinh tế, xã hội, khiến cuộc sống của bà con mãi khổ. Người dân quan tâm hơn đến chăm sóc sức khỏe con cái, học tập, làm ăn kinh tế”, thầy Thoại phân khởi chia sẻ.

Trong số những học viên đã dạy, thầy Lò Văn Thoại đặc biệt ấn tượng với chị Giàng Thị Pạ Dê. Chị Dê vốn không biết chữ, cũng không muốn đi học, chồng lại đang trong thời gian cải tạo vì buôn bán ma túy. Mỗi lần đi thăm chồng, chị phải nhờ người biết chữ đưa đi vì không biết ký nhận, không biết số phòng.

Sau khi được thầy Thoại kiên trì vận động, chị Giàng Thị Pạ Dê đã quyết tâm đến lớp. Sau 9 tháng học, chị Dê đọc thông, viết thạo, không ngừng vươn lên trong các hoạt động, phong trào tại địa phương. Hiện chị Giàng Thị Pạ Dê đang làm Chi hội trưởng Hội Phụ nữ bản Nậm Lạnh, xã Mường Lạn. Chị cũng tích cực vận động người dân chưa biết chữ đến lớp học của thầy Lò Văn Thoại. “Từ khi biết chữ, tôi vận dụng được nhiều kiến thức vào phát triển kinh tế, trồng trọt, chăn nuôi cũng như biết cách bán hàng qua mạng xã hội, mang lại nguồn thu nhập tốt hơn, cải thiện đời sống kinh tế gia đình”, chị Giàng Thị Pạ Dê nói.

Dịp 20/11 vừa qua, cùng với nhiều thành tích thấp sáng miền biên viễn. Thiếu tá Hồ A Thành và Đại úy Lò Văn Thoại là một trong 60 tấm gương nhà giáo được tuyên dương trong Chương trình “Chia sẻ cùng thầy cô” năm 2024, do Trung ương Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Tập đoàn Thiên Long phối hợp tổ chức. **UYÊN NA**

Cuộc đời buồn của “ông hoàng bolero” Trúc Phương

Nhạc sĩ Trúc Phương nổi tiếng khoảng những năm 60 của thế kỷ trước với dòng nhạc bolero uyển chuyển, hấp dẫn. Mỗi câu hát, lời ca của ông đều gắn liền với thân phận con người trôi nổi, đau thương, buồn khổ. Có lẽ, âm nhạc đã vận vào cuộc đời của nhạc sĩ Trúc Phương “chữ tài đi với chữ tai một vần”.

● Những bản nhạc sầu thương đã vận vào đời nhạc sĩ Trúc Phương. (Nguồn: Amnhac.net)

Chàng nhạc sĩ tài hoa, đa tình

Nhạc sĩ Trúc Phương có tên khai sinh là Nguyễn Thiên Lộc. Ông sinh năm 1933 tại xã Mỹ Hòa, quận Cầu Ngang, tỉnh Vĩnh Bình (nay là tỉnh Trà Vinh). Bố ông là một nghệ sĩ hát bội, sau chuyển qua cải lương, nên từ nhỏ, ông đã chịu ảnh hưởng của gia đình. Hơn vì vậy, cậu bé Thiên Lộc đã có tình yêu nghệ thuật ngay từ thuở thơ ấu. Lớn lên, ông sinh hoạt văn nghệ ở tỉnh Vĩnh Bình. Tuy nhiên, mảnh đất nhỏ bé ở quê hương không thể bao bọc được tình yêu âm nhạc của ông.

Đến năm 1957, chàng trai Nguyễn Thiên Lộc quyết định lên Sài Gòn “tâm sự học đạo”. Ông may mắn gặp được nhạc sĩ Trịnh Hưng, người thầy đã truyền cảm hứng và ảnh hưởng đến những sáng tác của ông sau này. Chẳng bao lâu sau, chàng trai quê Nguyễn Thiên Lộc đã chọn lựa cho mình nghệ danh Trúc Phương để hoạt động nghệ thuật.

Có nhiều người cho rằng, vì quê hương ông có trồng tre trúc, nên nhạc sĩ lựa chọn tên Trúc Phương làm nghệ danh. Nhưng một số người thân thiết với ông đính chính, ông chưa bao giờ chia sẻ câu chuyện đằng sau nghệ danh này. Vì vậy, cái tên Trúc Phương còn là một ẩn số đối với khán giả hâm mộ ông.

Mặc dù đi theo dòng nhạc bolero mang âm hưởng của phương Tây (cụ thể là Tây Ban Nha), nhưng thời gian đầu sáng tác, những ca khúc của nhạc sĩ đều mang tình yêu quê hương, đất nước xinh đẹp, trù phú. Nhiều người lý giải, có thể vì nhạc sĩ Trịnh Hưng (thầy của nhạc sĩ Trúc Phương) có thể mạnh về những ca

khúc mang âm hưởng truyền thống dân tộc. Cho nên, nhạc sĩ Trúc Phương cũng ít nhiều chịu ảnh hưởng của người thầy. Một số các ca khúc nổi tiếng của ông thời kỳ đầu là “Tình thắm duyên quê”, “Chiều làng em”...

Vốn là một người có tài năng nghệ thuật, lại mang vẻ ngoài hào hoa, phong nhã, nên nhạc sĩ Trúc Phương sớm đã có nhiều mối tình vây quanh. Được biết, thời kỳ đầu khi theo đuổi sự nghiệp âm nhạc, ông từng làm gia sư dạy nhạc cho con gái một gia đình nhà giàu ở Sài Gòn. Sau khi gia chủ biết mối tình ngang trái của ông, liền đuổi nhạc sĩ đi. Buồn vì mối tình dang dở, ông đã sáng tác bài “Ai cho tôi tình yêu?”.

Cũng theo lời con trai ông từng chia sẻ với truyền thông, trước khi lập gia đình, nhạc sĩ từng sống với một, hai người phụ nữ nhưng không có hôn thú. Cả cuộc đời, ông chỉ lấy duy nhất người vợ gốc Bến Tre. Đây chính là mẹ ruột 6 người con của ông.

Cơ duyên gặp gỡ, kết hôn của ông và vợ cũng là nhờ âm nhạc. Trong một lần nhạc sĩ Trúc Phương đi biểu diễn ở Bến Tre, vợ của ông đến xem ca nhạc. Lúc bấy giờ, vợ ông là cô thiếu nữ mới 16 tuổi, có dung nhan xinh đẹp nức tiếng gần xa. Nhạc sĩ Trúc Phương thấy cô khán giả xinh đẹp, mới bụng vài lời trêu chọc, thăm hỏi. Ai có thể ngờ, người con gái ấy cũng thăm thương, trộm nhớ anh nhạc sĩ trẻ. Gặp gỡ nhau một năm, hai người tiến đến hôn nhân, khi ấy, vợ của nhạc sĩ Trúc Phương vừa tròn 17 tuổi. Sau đó, lần lượt 6 người con của hai ông bà ra đời.

Vào những năm 70, cuộc sống gia đình của nhạc sĩ Trúc Phương rất hạnh phúc. Ông có người vợ đẹp, những đứa con thơ. Sự nghiệp của ông lúc bấy giờ đang dần thăng hoa. Các ca khúc của nhạc sĩ được biết đến nhiều hơn.

Càng về giai đoạn sau, những ca khúc bolero của nhạc sĩ Trúc Phương cũng chuyển hướng đề tài sang tình yêu, suy tư, phận đời con người, cảm xúc buồn vui, chia ly, đau thương, đoàn viên. Ông đã dùng ca từ mỹ miều, bay bổng, pha chút buồn man mác đầy cảm xúc, trải nghiệm từ chính cuộc đời vào các ca khúc của mình. Như bài “Tàu đêm năm cũ” được coi là bản bolero xuất sắc nhất trong những sáng tác của ông, để dành tặng cho những người phải xa nhà, xa gia đình, vợ con để đến những nơi công tác, làm việc ở hải đảo xa xôi.

Nửa cuối đời sống trong nghèo đói, bệnh tật

Con trai của cố nhạc sĩ đã từng chia sẻ về người bố của mình với truyền thông rằng, ông là người yêu vợ, thương con, tính tình hiền lành. Cho dù cuộc sống có nghèo túng, khó khăn đến đâu ông vẫn lo cho vợ con đầy đủ. Khi có tiền dành dụm, ông mang về quê cho mẹ (bà nội của con cố nhạc sĩ). Ông vốn xởi lởi, sống nghệ sĩ, nên không bao giờ vụ lợi, ích kỷ, bạn bè xung quanh nhạc sĩ Trúc Phương rất nhiều và ai cũng quý mến ông.

Trong những năm tháng đỉnh cao của sự nghiệp, tài chính và hạnh phúc gia đình, ông đã sáng tác ra hai ca khúc “Thời đời” và “Buồn trong kỷ niệm”. Đây là hai

bài hát có âm điệu buồn, da diết, nói về bi kịch và số phận của con người. Hai ca khúc này được rất nhiều khán giả đương thời của ông mến mộ. Tuy nhiên, những bài hát chia ly, đau thương đã vận vào cuộc đời của cố nhạc sĩ. Năm tháng sống hạnh phúc bên vợ con của ông chưa kéo dài bao lâu, thì biến cố đã ập đến gia đình ông. Chính nhạc sĩ Trúc Phương đã từng chia sẻ với người thân, bạn bè, khi sáng tác bài “Buồn trong kỷ niệm” ông dường như đã linh cảm trước được cuộc hôn nhân của mình rồi sẽ đến lúc tan vỡ.

Vào khoảng những năm 1975, kinh tế gia đình ông đi xuống trầm trọng. Đến năm 1976, ông mất căn nhà riêng ở quận 11. Giấy tờ tùy thân của ông cũng không còn. Công việc kiếm sống bằng nghề sáng tác, hát những ca khúc bolero rơi vào ngõ cụt. Đây chính là thời điểm gia đình ông ly tán, hai vợ chồng chia tay nhau. Đa phần các con ông đều chọn ra đi với mẹ.

Từ “ông hoàng bolero”, nhạc sĩ Trúc Phương trở thành một người vô gia cư trong 9 tháng. Ông không có nhà để về, không có giấy tờ tùy thân. Nơi duy nhất ông có thể nương nhờ là bạn bè và người thân thiết. Tuy nhiên, bạn bè của ông không phải là những người giàu sang, có của ăn, của để hỗ trợ ông mãi. Vì vậy, nơi cư ngụ của ông trong khoảng thời gian này là bến cảng xa. Mỗi ngày, ông dùng vài đồng bạc lẻ để bắt xe lam ra bến cảng xa ngủ, hôm nào không có tiền thì ông đi bộ. Nếu đến sớm, cô nhạc sĩ có một chỗ tương đối sạch sẽ, hợp vệ sinh. Nếu tới muộn, ông đành nằm ở chỗ hôi hám không ai muốn đi qua.

Cứ như vậy 9 tháng qua đi, ông quay trở về quê nương tựa người mẹ già. Mẹ của ông ở tỉnh Trà Vinh cũng không dư giả hơn con trai là bao. Bà sống nhờ vào con gà, ruộng rau. Ấy vậy, mà người mẹ vẫn giang rộng vòng tay, nuôi nâng nhạc sĩ Trúc Phương khi đó đã ngoài 50 tuổi. Đến khoảng năm 1984, ông quyết định ra đi tìm kế mưu sinh. Thời gian này, nhờ sự hỗ trợ của bạn bè ông được nhận vào công tác tại Hội Văn nghệ Cửu Long và được cấp một căn nhà nhỏ để ở. Chỉ khoảng một năm sau đó, ông tiếp tục chuyển đến TP. HCM.

Tại vùng đất phố thị phồn hoa, bạn bè, người thân không biết ông mưu sinh, trang trải cuộc sống bằng nghề gì. Họ chỉ biết rằng ông sống trong một căn nhà cho thuê tạm bợ và phải chống chọi với căn bệnh hen suyễn. Lúc bấy giờ, một trong những đặc điểm mà bạn bè nhớ đến ông chính là tiếng ho sù sụ, thân thể gầy nhỏ, ốm yếu, sắc mặt trắng bệch không còn giọt máu. Nhạc sĩ Thanh Sơn, một người bạn thân cận của nhạc sĩ Trúc Phương cũng xác nhận vào ngày tháng cuối đời, nhạc sĩ Trúc Phương sống trong cảnh nghèo đói, bữa ăn, bữa no với hai người con. Còn người vợ cũ đã đi bước nữa, mọi liên hệ của hai ông bà không còn nhiều.

Đến năm 1995, nhạc sĩ Trúc Phương trút hơi thở cuối cùng ở TP HCM, sau một thời gian dài chiến đấu với căn bệnh hen suyễn và phổi hành hạ. Ông được an táng tại nghĩa trang Thái Liêu. Ca khúc cuối cùng được ông sáng tác trước khi tạ thế mang tên “Xin cảm ơn đời”, ghi lại trong đó phận đời thăng trầm của chính ông: “Sống chông chênh dòng đời lênh đênh chẳng mái ấm gia đình”.

HƯƠNG NGỌC (Tổng hợp)

THÔNG BÁO ĐẦU GIÁ TÀI SẢN

Tổ chức đấu giá: Công ty đấu giá hợp danh Bình Minh
Người có tài sản đấu giá: Agribank Chi nhánh Nhà Bè

Tài sản đấu giá
TS 1: Khoản nợ của Công ty TNHH VLife Quốc Tế tại Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Nhà Bè (có bảo đảm bằng tài sản) theo Hợp đồng tín dụng số 1603-LAV-201701407 ngày 30/6/2017 giữa Agribank Chi nhánh Nhà Bè và Công ty TNHH VLife Quốc Tế. Giá khởi điểm: 85.600.000.000 đồng.
TS 2: Khoản nợ của Bà Nguyễn Thị Chín tại Agribank Chi nhánh Nhà Bè theo Hợp đồng tín dụng số 6340-LAV-201802504 ngày 27/12/2018 giữa Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Nhà Bè và Bà Nguyễn Thị Chín. Giá khởi điểm: 9.252.307.197 đồng.
TS 3: Khoản nợ của Công ty TNHH Thương mại Khang Thái tại Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Nhà Bè (có bảo đảm bằng tài sản) theo Hợp đồng tín dụng số 6340-LAV-201802040 ký ngày 25/10/2018 giữa Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Nhà Bè và Công ty Trách nhiệm hữu hạn VLife Seafood. Giá khởi điểm: 40.185.000.000 đồng.
TS 4: Khoản nợ của Công ty Trách nhiệm hữu hạn VLife Seafood tại Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Nhà Bè (có bảo đảm bằng tài sản) theo Hợp đồng tín dụng số 6340-LAV-201802040 ký ngày 25/10/2018 giữa Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Nhà Bè và Công ty Trách nhiệm hữu hạn VLife Seafood. Giá khởi điểm: 40.185.000.000 đồng.
TS 5: Toàn bộ khoản nợ của Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Thanh Uyên và Công ty TNHH MTV Đầu tư viễn thông Đồng Dương tại Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Nhà Bè theo Hợp đồng

tín dụng số: 20122109/HĐTD ký ngày 21/09/2012 giữa Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Nhà Bè và Công ty TNHH Thương mại Dịch vụ Thanh Uyên và theo Hợp đồng tín dụng số 20120703/HĐTD ký ngày 07/03/2012 giữa Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Nhà Bè và Công ty TNHH MTV Đầu tư viễn thông Đồng Dương. Giá khởi điểm: 22.141.634.909 đồng
TS 6: Khoản nợ của Công ty Trách nhiệm hữu hạn Nông lâm Thủy sản Trường Thành tại Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Nhà Bè (có bảo đảm bằng tài sản) theo Hợp đồng tín dụng số 6340-LAV-201800726 ký ngày 27/4/2018 giữa Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam - Chi nhánh Nhà Bè và Công ty TNHH Nông lâm Thủy sản Trường Thành. Giá khởi điểm: 68.100.000.000 đồng
Lưu ý: Khoản nợ được đấu giá theo nguyên trạng (bao gồm khoản nợ, tình trạng pháp lý và các rủi ro tiềm ẩn) và theo phương thức có sao bán vậy. Người tham gia đấu giá khoản nợ có trách nhiệm xem xét, tìm hiểu các hồ sơ khoản nợ và tự xác định tình trạng của khoản nợ theo hiện trạng thực tế và các hồ sơ pháp lý được Agribank Chi nhánh Nhà Bè cung cấp
Xem tài sản, mua hồ sơ, đăng ký: Từ ngày 20/12/2024 đến 16 giờ 00 phút ngày 26/12/2024 (trong giờ hành chính);
Xem tài sản tại: Agribank Chi nhánh Nhà Bè; Địa chỉ: 18 Huỳnh Tấn Phát, Thị trấn Nhà Bè, Huyện Nhà Bè, TP.HCM.
Tiền đặt trước: 10% giá khởi điểm. Thời hạn nộp: Từ ngày 25/12/2024 đến 16 giờ 00 phút ngày 27/12/2024 (trong giờ hành chính); Phương thức nộp: Chuyển khoản.
Đấu giá: Lúc 14 giờ 00 phút ngày 30/12/2024 tại số 429 Trần Xuân Soạn, P. Tân Kiên Q.7, TP.HCM.
Điều kiện: Tổ chức/cá nhân có nhu cầu không thuộc các trường hợp quy định tại khoản 4 Điều 38 Luật đấu giá tài sản 2016 cùng các quy định pháp luật khác có liên quan (nếu có)
Cách thức đăng ký: Khách hàng mua hồ sơ, liên hệ xem tài sản, đăng ký tại số 429 Trần Xuân Soạn, P. Tân Kiên Q.7, TP.HCM. Liên hệ SĐT 0975.050.782 (Mr Yên).

CÔNG TY ĐẦU GIÁ HỢP DANH BÌNH MINH

Du lịch tránh gây tiêu cực tới di sản văn hóa

● **Quần thể khu di tích Chăm - Mỹ Sơn thu hút du khách.** (Ảnh: Hoàng Hữu Quyết)

● **Những bàn đúc nổi trên Cửu đỉnh Hoàng cung Huế được UNESCO công nhận là di sản tư liệu thế giới.** (Ảnh: Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế)

● **Lễ hội Vía Bà Chúa Xứ núi Sam gồm các nghi thức tâm linh và diễn xướng nghệ thuật.** (Ảnh: Cục Di sản văn hóa)

Tuy du lịch tạo ra nhiều lợi ích cho mỗi địa phương nhưng cũng phải thẳng thắn nhìn nhận rằng du lịch phát triển nhanh chóng mà không tuân theo quy hoạch, hướng tới phát triển bền vững sẽ kéo theo nhiều hệ lụy, thậm chí có những tác động tiêu cực tới di sản văn hóa, thiên nhiên, cảnh quan môi trường.

Di sản văn hóa - báu vật do ông cha để lại

Với nguồn tài nguyên thiên nhiên phong phú, đa dạng cùng kho tàng văn hóa đồ sộ, độc đáo trải dài 4.000 năm lịch sử dân tộc, tất cả những điều đó góp phần đưa Việt Nam trở thành một trong những quốc gia du lịch nổi tiếng thế giới với các di sản được UNESCO vinh danh. Trong đó có các di sản thiên nhiên thế giới, di sản văn hóa, di sản phi vật thể...

Hiện nay, trên cả nước có hơn 40.000 di tích và khoảng gần 70.000 di sản văn hóa phi vật thể được kiểm kê, trong đó có: 34 di sản được Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên hợp quốc (UNESCO) ghi danh (gồm 08 di

sản văn hóa và thiên nhiên thế giới, 16 di sản văn hóa phi vật thể được UNESCO ghi danh và 10 di sản tư liệu được Chương trình Ký ức Thế giới của UNESCO ghi danh); 138 di tích quốc gia đặc biệt được Thủ tướng Chính phủ xếp hạng, 3.653 di tích quốc gia, 11.232 di tích cấp tỉnh, 589 di sản văn hóa phi vật thể được đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia; Có 294 hiện vật, nhóm hiện vật được Thủ tướng Chính phủ công nhận là bảo vật quốc gia, trong đó có 161 hiện vật, nhóm hiện vật được bảo quản, trưng bày và phát huy giá trị tại các bảo tàng.

Toàn quốc có 203 bảo tàng gồm 127 bảo tàng công lập và 76 bảo tàng ngoài công lập, lưu giữ

và trưng bày trên 4 triệu tài liệu hiện vật, trong đó có nhiều sưu tập, hiện vật đặc biệt quý hiếm. Qua 3 đợt xét phong tặng danh hiệu nghệ nhân theo Nghị định số 62/2014/NĐ-CP, đã có 13 nghệ nhân được phong tặng danh hiệu "Nghệ nhân Nhân dân" và 1.619 nghệ nhân được phong tặng danh hiệu "Nghệ nhân Ưu tú".

Di sản văn hóa là báu vật mà thiên nhiên ban tặng cho đất nước, là kết tinh lao động sáng tạo mà ông cha ta từ đời này qua đời khác đã dày công tạo dựng. Chính những di sản văn hóa, thiên nhiên đã góp phần đưa hình ảnh, đất nước, con người Việt Nam đến với bạn bè quốc tế, thu hút đông đảo khách du lịch.

Đây chính là nguồn tài nguyên vô cùng phong phú, đặc sắc cho các địa phương trên cả nước khai thác phát triển du lịch, góp phần xóa đói giảm nghèo, tạo sinh kế cho người dân. Nhờ đó, nhiều địa phương đã có tên trên bản đồ du lịch trong nước. Có thể khẳng định di sản là tài nguyên du lịch có sức hấp dẫn mạnh mẽ, là động lực thu hút ngày càng nhiều du khách trong nước, quốc tế đến tham quan.

Theo số liệu thống kê mới nhất của Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam, tổng lượng khách quốc tế trong 11 tháng đầu năm 2024 đạt 15.836.661 triệu lượt, tăng 41,0% so với cùng kỳ năm 2023. Dự kiến ngành Du lịch sẽ hoàn thành mục tiêu đón 17 - 18 triệu khách quốc tế năm 2024. Trong khi đó, lượng khách du lịch nội địa tháng 11/2024 ước khoảng 4,5 triệu lượt khách, trong đó có khoảng 3 triệu lượt khách có lưu trú. Lũy kế lượng khách du lịch nội địa 11 tháng đầu năm 2024 ước khoảng 105 triệu lượt.

Cần hài hòa mối quan hệ giữa bảo tồn và phát triển

Phó Cục trưởng Cục Du lịch quốc gia Việt Nam Hà Văn Siêu

từng nhận định, trong xu hướng du lịch tăng trưởng mạnh như hiện nay, đặc biệt là du lịch đại trà đã và đang tác động tiêu cực tới di sản văn hóa. Ông Hà Văn Siêu cũng chia sẻ tình trạng du lịch có tính thương mại hóa quá mức, nhằm hóa giá trị văn hóa; nguy cơ phai nhòa bản sắc, phá vỡ truyền thống và lối sống địa phương... là hồi chuông cảnh báo các bên liên quan đến quản lý bền vững tài nguyên di sản văn hóa trong phát triển du lịch.

Tại Hội nghị - Hội thảo "65 năm bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa" do Cục Di sản văn hóa (Bộ VH,TT&DL) tổ chức giữa tháng 12 vừa qua, Cục trưởng Cục Di sản văn hóa Lê Thị Thu Hiền cho rằng, bên cạnh những thành tựu nổi bật, trên con đường phát triển, chúng ta cần phải nhận diện được một số khó khăn, thách thức để cùng vượt qua. Cơ chế, chính sách cho hoạt động quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa cần hoàn thiện; nhận thức xã hội về di sản văn hóa cần được nâng cao hơn nữa để thật sự đồng đều, sâu sắc và toàn diện, nhất là trong việc xử lý hài hòa mối quan hệ giữa bảo tồn và phát triển; nguồn kinh phí đầu tư cho hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa cần được tăng cường để đáp ứng nhu cầu thực tế.

Ông Nguyễn Quốc Hùng, nguyên Phó Cục trưởng Cục Di sản văn hóa cho rằng, sự phát triển kinh tế của đất nước, tạo nguồn lực cho việc tu bổ di tích nhưng cũng gây nên nhiều ảnh hưởng đến sự toàn vẹn của di tích do quá trình đô thị hóa, công nghiệp hóa, hiện đại hóa... đang diễn ra nhanh chóng.

GS.TS. Nguyễn Văn Kim, Phó Chủ tịch Hội đồng Di sản văn hóa quốc gia cho rằng, cần quan tâm vấn đề chính sách và con người. Nếu không có những định hướng, chính sách đúng đắn, kịp thời thì đất nước ta sẽ tiếp tục phải đối mặt với những thách thức ngày càng nghiêm trọng về xã hội và văn hóa. Nếu như không có chính sách thực tế và kế hoạch hành động mau chóng, đúng đắn thì nền văn hóa của dân tộc sẽ bị mai một, mất bản sắc, con người Việt Nam sẽ bị tha hóa, kéo theo những hậu quả khó lường về an ninh của toàn xã hội. Cốt lõi của hệ giá trị văn hóa Việt Nam là con người và cốt lõi của giá trị con người Việt Nam là nhân cách văn hóa. Vì thế, cần có chiến lược xây dựng con người, xây dựng nhân cách con người Việt Nam hiện đại. Đó phải được coi là mối quan tâm hàng đầu, mục tiêu quan trọng.

Theo các chuyên gia văn hóa, các địa phương cần cần nhắc việc triển khai hoạt động du lịch tại một số di tích, di sản văn hóa dễ bị tổn thương, biến dạng trong quá trình phát triển. Trong quy hoạch du lịch, phải đặc biệt khuyến khích phát triển các loại hình du lịch có trách nhiệm gắn với văn hóa cộng đồng, tôn trọng tính đa dạng văn hóa, tính chính thể nguyên hợp của di sản văn hóa phi vật thể.

THÙY DƯƠNG

Trong "Chiến lược phát triển văn hóa đến năm 2030": "Bảo vệ và phát huy di sản văn hóa dân tộc: Hoàn thành việc lập nhiệm vụ quy hoạch và quy hoạch bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích. Tập trung đầu tư bảo quản, tu bổ, phục hồi các di tích quốc gia đặc biệt, di sản thế giới, di tích lịch sử - văn hóa có giá trị tiêu biểu, phục vụ giáo dục truyền thống và phát triển kinh tế; gắn kết bảo tồn, phát huy di sản văn hóa với phát triển du lịch; Nâng cao chất lượng công tác sưu tầm, nghiên cứu, kiểm kê, phân loại di sản văn hóa phi vật thể và di sản tư liệu. Phục hồi và bảo tồn một số loại hình di sản văn hóa phi vật thể, nghệ thuật truyền thống có nguy cơ mai một, ưu tiên di sản văn hóa các dân tộc có số dân dưới 10.000 người. Phát huy giá trị các di sản văn hóa phi vật thể được UNESCO ghi danh, góp phần quảng bá hình ảnh đất nước và con người Việt Nam... Nâng cấp và khai thác có hiệu quả ngân hàng dữ liệu về di sản văn hóa của 54 dân tộc Việt Nam phù hợp với yêu cầu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

BẮC GIANG:

Xây dựng thương hiệu du lịch gắn với văn hóa - tâm linh

Sở hữu vị trí địa lý thuận lợi cùng bề dày lịch sử, văn hóa và cảnh quan thiên nhiên phong phú, Bắc Giang hội tụ đầy đủ chất liệu “quý” để phát triển các sản phẩm du lịch độc đáo, thu hút du khách gần xa. Tận dụng những tiềm năng, lợi thế sẵn có, thời gian qua, ngành du lịch Bắc Giang từng bước khẳng định mình là điểm đến hấp dẫn trên bản đồ du lịch Việt Nam thông qua các sản phẩm du lịch văn hóa - tâm linh.

● Mộc bản quý giá được lưu giữ tại chùa Vĩnh Nghiêm (trái) và chùa Bồ Đà.

● Du khách đăng hương lễ bái tại chùa Vĩnh Nghiêm. (Ảnh trong bài: PV)

● Một góc chùa Bồ Đà - danh lam cổ tự nổi tiếng của vùng Kinh Bắc xưa nay.

Vùng đất của những di tích, di sản

Lâu nay, nhắc đến Bắc Giang, nhiều người thường nghĩ ngay đến biệt danh “xứ sở vải thiều” - nơi sản sinh ra loại quả tiến vua thơm ngon nức tiếng một thời. Thế nhưng, Bắc Giang không chỉ có vải thiều. Vùng đất này còn là một miền di sản độc đáo, thu hút du khách bởi những giá trị văn hóa, lịch sử lâu đời được gìn giữ và lưu truyền qua bao thế hệ, in đậm trong nếp sống của những làng quê Bắc Bộ bình dị và giàu bản sắc.

Và những giá trị văn hóa, lịch sử ấy chính là nền tảng vững chắc để Bắc Giang phát triển các sản phẩm du lịch văn hóa - tâm linh đặc sắc. Những địa danh nổi bật như khu du lịch tâm linh - sinh thái Tây Yên Tử, chùa Vĩnh Nghiêm, chùa Bồ Đà, chùa Phúc Quang, chùa Thổ Hà, Thành cổ Xương Giang... không chỉ là nơi hành hương, chiêm bái, các điểm đến này còn giúp du khách cảm nhận được tinh hoa của vùng đất có nền văn hóa giao thoa giữa đồng bằng với vùng núi.

Là một trong những trung tâm Phật giáo lớn nhất tại Bắc Giang, chùa Vĩnh Nghiêm (thuộc xã Trí Yên, huyện Yên Dũng) với lịch sử nghìn năm tuổi được xem là trường Phật giáo đầu tiên của Việt Nam gắn với dòng Thiền Trúc Lâm danh tiếng. Từ xa xưa dân gian đã có câu “Ai qua Yên Tử, Quỳnh Lâm/Vĩnh Nghiêm chưa tới, thiền tâm chưa thành”, đây là

tâm niệm của người xưa về con đường tâm linh của Thiền phái Trúc Lâm và chùa Vĩnh Nghiêm là một phần của con đường ấy.

Chùa có lối kiến trúc đăng đối, cân xứng và hài hòa, bao gồm 5 tổ hợp chính: Tam quan, Tam bảo, Nhà Tổ đệ nhất, gác chuông và Nhà Tổ đệ nhị. Đặc biệt, tại chùa hiện lưu giữ 3.050 mộc bản quý giá được UNESCO công nhận là Di sản tư liệu thuộc Chương trình Ký ức thế giới khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Các mộc bản này bao gồm các bộ kinh sách nhà Phật, sự nghiệp, trước tác của các vị cao tăng có nhiều công hiến cho sự phát triển của Phật giáo, của dân tộc Việt Nam cùng nhiều sách hướng dẫn cách chữa bệnh bằng những cây thuốc dân gian... được khắc bằng chữ Hán và Nôm.

Bên cạnh chốn tổ Vĩnh Nghiêm, nếu có dịp đến Bắc Giang, du khách không nên bỏ lỡ cơ hội ghé thăm chùa Bồ Đà (thuộc xã Tiên Sơn, huyện Việt Yên) - một trong những danh lam cổ tự nổi tiếng bậc nhất vùng Kinh Bắc xưa nay. Điểm độc đáo của chùa Bồ Đà chính là lối kiến trúc “nội thông, ngoại bế”, mang nét riêng biệt so với các ngôi chùa truyền thống ở miền Bắc.

Khu di tích chùa Bồ Đà gồm rất nhiều hạng mục lớn nhỏ trong đó có 4 hạng mục chính, đó là chùa Cao, am Tam Đức, chùa Tứ Ân, vườn Tháp. Đặc biệt, vườn Tháp tại đây là một trong những vườn tháp đẹp và lớn nhất trong cả nước, gồm 110 ngôi tháp và mộ lớn, nhỏ khác nhau. Đây là nơi

Trong những năm qua, Trung tâm Thông tin và Xúc tiến Du lịch Bắc Giang đã đẩy mạnh công tác thông tin và quảng bá du lịch bằng nhiều hình thức hiện đại. Nổi bật là việc ứng dụng công nghệ vào quảng bá như xây dựng Cổng thông tin du lịch thông minh, trang thông tin điện tử du lịch Bắc Giang, triển khai hệ thống du lịch ảo VR360 và số hóa các ấn phẩm du lịch. Đồng thời, Trung tâm còn tích cực tham gia các sự kiện xúc tiến du lịch như hội chợ, ngày hội văn hóa - thể thao trong và ngoài tỉnh; tổ chức từ 3 - 5 cuộc khảo sát hằng năm để xây dựng và hoàn thiện các sản phẩm du lịch, khai thác tốt tài nguyên sẵn có và thu hút nhà đầu tư đến với Bắc Giang.

tàng lưu tro cốt xá lý nhục thân của hơn 1.000 tăng ni, phật tử thiền phái Lâm Tế từ 300 năm trước.

Chia sẻ về cảm xúc sau chuyến tham quan hai ngôi chùa nổi tiếng của Bắc Giang, anh Đặng Quốc Việt (34 tuổi, Hưng Yên) cho biết, anh không chỉ ấn tượng trước khung cảnh thanh tịnh, bình yên mà còn bởi những di sản văn hóa độc đáo được lưu giữ tại nơi đây. “Tại chùa Bồ Đà, tôi đã rất ấn tượng với kho mộc bản chứa hơn 2.000 mộc bản. Nhưng khi đến chùa Vĩnh Nghiêm, tôi không khỏi ngạc nhiên trước con số hơn 3.000 mộc bản. Những mộc bản này được gìn giữ rất cẩn thận và là một phần di sản quan trọng không chỉ của Phật giáo mà còn của văn hóa Việt Nam”, anh Quốc Việt bày tỏ.

Ngoài ra, khi đến với Bắc Giang vào những dịp lễ hội truyền thống, du khách sẽ được hòa mình vào không khí rộn ràng với tiếng trống hội, tiếng chiêng vang vọng khắp làng quê. Những lễ hội nổi bật như hội Yên Thế, hội Suối Mỡ hay lễ hội vật cầu nước làng Vân không chỉ là niềm

tự hào của người dân nơi đây mà còn là điểm đến thu hút đông đảo du khách thập phương đến thưởng ngoạn và khám phá nét đẹp văn hóa truyền thống. Đặc biệt, trong những ngày hội, du khách sẽ được say mê trong làn điệu quan họ mượt mà, đắm chìm tạo nên một không gian đậm đà bản sắc của vùng Kinh Bắc xưa.

Nỗ lực phát triển du lịch văn hóa - tâm linh toàn diện

Có thể thấy, sản phẩm du lịch văn hóa - tâm linh đang là điểm sáng trong bức tranh du lịch của Bắc Giang, thu hút ngày càng nhiều du khách trong và ngoài nước quan tâm. Những địa danh nổi bật như chùa Vĩnh Nghiêm, chùa Bồ Đà đã và đang góp phần khẳng định thương hiệu du lịch văn hóa - tâm linh của vùng đất này.

Trả lời Báo Pháp luật Việt Nam, ông Thân Văn Hiếu - Phó Giám đốc Trung tâm Thông tin và Xúc tiến Du lịch Bắc Giang cho biết, hiện tỉnh Bắc Giang xác định du lịch là ngành kinh tế quan trọng, chiếm tỷ trọng cao trong cơ

cấu kinh tế của tỉnh. Trong đó, sản phẩm du lịch văn hóa - tâm linh là một trong bốn trọng điểm tỉnh tập trung xây dựng để phát triển du lịch.

“Tỉnh có hệ thống di tích lịch sử, văn hóa, kiến trúc nghệ thuật đặc sắc với hơn 2.230 di tích, hơn 500 lễ hội truyền thống được tổ chức hàng năm, trong đó có 731 di tích được xếp hạng, 5 di tích quốc gia đặc biệt cùng với một số môn nghệ thuật trình diễn dân gian được UNESCO công nhận là di sản văn hóa phi vật thể. Đây chính là tài nguyên phát triển du lịch văn hóa - tâm linh”, ông Thân Văn Hiếu chia sẻ.

Đồng quan điểm, TS. Trần Thị Ngân Giang - Phó Hiệu trưởng, Trường khoa Du lịch, Trường Cao đẳng Đại Việt nhận định, những di tích tâm linh nổi bật tại Bắc Giang có giá trị văn hóa và tín ngưỡng đặc sắc, thu hút du khách hành hương, khám phá, đặc biệt với những ai quan tâm đến lịch sử và tín ngưỡng Phật giáo. Chưa kể, những năm qua, tỉnh Bắc Giang đã có những bước đi chiến lược nhằm khai thác tiềm năng to lớn của du lịch văn hóa - tâm linh và biến nó trở thành một trong những trụ cột phát triển kinh tế địa phương.

Điều này được thể hiện rõ qua những nỗ lực trong quy hoạch và phát triển du lịch tâm linh, như xây dựng tuyến đường 293 (tuyến đường tâm linh) để kết nối các điểm du lịch tâm linh và nâng cấp cơ sở hạ tầng tại các khu di tích. “Bằng việc sở hữu tài nguyên phong phú và thực hiện các chiến lược đầu tư bài bản, du lịch văn hóa - tâm linh tại Bắc Giang đã và đang trở thành điểm sáng trong ngành du lịch của tỉnh”, TS. Trần Thị Ngân Giang nhấn mạnh.

Tuy nhiên, nhiều ý kiến cho rằng du lịch văn hóa - tâm linh tại Bắc Giang vẫn chưa được khai thác xứng tầm với tiềm năng, lợi thế sẵn có. Điều kiện cần để phát triển du lịch văn hóa - tâm linh là sở hữu hệ thống di tích phong phú và giá trị văn hóa đặc sắc, Bắc Giang đã có nhưng đây mới ở bước khởi đầu. Điều kiện đủ là cơ sở hạ tầng, cơ sở lưu trú, dịch vụ tại các điểm di tích nhưng cho đến hiện tại vẫn chưa được đầu tư. “Phát triển dịch vụ du lịch còn hạn chế ở hoạt động hậu cần (hậu nhưng rất cần), dịch vụ lưu trú, ẩm thực, các điểm cung ứng dịch vụ chưa xây dựng được sản phẩm đặc trưng, chưa đáp ứng được nhu cầu đoàn đông người và đa dạng lứa tuổi”, Phó Giám đốc Trung tâm Thông tin và Xúc tiến Du lịch Bắc Giang thông tin.

Về vấn đề này, TS. Trần Thị Ngân Giang cho rằng, để khai thác tiềm năng du lịch văn hóa - tâm linh một cách toàn diện hơn, Bắc Giang cần tiếp tục hoàn thiện hạ tầng, nâng cao chất lượng dịch vụ và đẩy mạnh quảng bá hình ảnh các di tích tâm linh ra thị trường quốc tế. Điều này không chỉ giúp thu hút thêm lượng lớn du khách mà còn góp phần khẳng định vị thế của Bắc Giang trên bản đồ du lịch Việt Nam. **LINH CHI**

Những từ tiếng Anh nào có ảnh hưởng nhất trong 9 thập kỷ qua?

Intersectionality

[noun]

First used in: 1989

The interconnected nature of social categorisations like race, class, and gender, creating overlapping systems of discrimination or disadvantage.

Glass ceiling

[noun]

First used in: 1984

An invisible barrier preventing someone (often women or minorities) from advancing in their career, no matter how qualified they are.

● Chuyên gia từ nguyên học Susie Dent.

Karaoke, virus, AI, deepfake... là một phần trong tập hợp 90 từ tiếng Anh nổi bật có ảnh hưởng định hình chín thập kỷ qua, phần nào phản ánh những phát triển xã hội, văn hóa, công nghệ, chính trị và môi trường đã định hình ngôn ngữ tiếng Anh từ năm 1934 đến năm 2024.

Kỷ niệm 90 năm thành lập, British Council (Hội đồng Anh) đã công bố bộ tập hợp 90 từ tiếng Anh có ảnh hưởng định hình chín thập kỷ qua. Bộ sưu tập được chuyên gia từ nguyên học và nhà truyền thông nổi tiếng, Susie Dent, khám phá và thảo luận từ sự biên soạn của Tiến sĩ Barbara McGillivray, một chuyên gia hàng đầu về ngôn ngữ học tính toán và nhân văn kỹ thuật số. Bộ sưu tập 90 từ này không những phản ánh thế giới đang phát triển, tiết lộ lịch sử và sự chuyên minh ở nhiều khía cạnh, mà còn làm nổi bật tiếng Anh như một cầu nối mạnh mẽ giữa con người và các nền văn hóa, xem xét cách tiếng Anh đáp ứng nhu cầu của những người sử dụng nó.

Danh sách 90 từ cuối cùng được chọn thông qua một quy trình kết hợp phương pháp tính toán và biên soạn của các chuyên gia, làm nổi bật những phát triển xã hội, văn hóa, công nghệ, chính trị và môi trường đã định hình ngôn ngữ tiếng Anh từ năm 1934 đến năm 2024. Các chủ đề chính được phản ánh trong danh sách "90 từ" bao gồm: Sự phát triển của tiếng Anh toàn cầu; Ảnh hưởng của khoa học và công nghệ đối với ngôn ngữ; Sự giao thoa giữa giải trí và ngôn ngữ; Bình đẳng, sự đa dạng và bao gồm; Tác động của COVID-19 đến tiếng Anh; Ngôn ngữ chúng ta nói, ngôn ngữ chúng ta dạy.

Các từ nổi bật trong danh sách 90 từ bao gồm: Woke (woke ban đầu mô tả sự nhận thức nâng cao về những bất công xã hội và chủng tộc. Nó bắt đầu như một thuật ngữ tích cực, đánh dấu sự nhận thức của một cá nhân về các vấn đề như chủng tộc và phân biệt. Tuy nhiên, với sự gia tăng phân cực chính trị, một nghĩa mới xuất hiện vào năm 2014. "Woke" đã mang ý nghĩa tiêu cực và hiện nay thường được sử dụng theo cách miệt thị để mô tả những quan điểm được cho là quá cấp tiến.

Edgelord (được sử dụng lần đầu tiên vào năm 2013, edgelord ám chỉ một người tạo ra một nhân cách khiêu khích để gây phản ứng, thường là trên mạng. Thuật ngữ này được Stephen Colbert phổ biến và phản ánh văn hóa internet với sự yêu thích nội dung gây sốc để thu hút sự chú ý. Giờ đây, nó là một phần của tiếng lóng trực tuyến, nắm bắt sự cuốn hút của kỹ nguyên số với tranh cãi và cực đoan).

Karaoke (lần đầu xuất hiện bằng tiếng Anh vào năm 1977, karaoke có nghĩa là "dàn nhạc rỗng" trong tiếng Nhật. Bắt đầu như một thú giải trí âm nhạc ở Nhật Bản, karaoke nhanh chóng lan rộng ra quốc tế và trở thành một hiện tượng toàn cầu. Từ karaoke lần đầu tiên được giới thiệu bằng tiếng Anh bởi Japan Times, mô tả xu hướng mới nổi này trong xã hội Nhật Bản, sau này trở nên phổ biến ở phương Tây).

Situationship (được phổ biến vào năm 2017, situationship mô tả một mối quan hệ hơn tình bạn nhưng chưa phải là cặp đôi chính thức, phản ánh sự thay đổi trong hẹn hò hiện đại bị ảnh hưởng bởi các ứng dụng. Thuật ngữ này được nhà báo Carina Hsieh sáng tạo trên tạp chí Cosmopolitan và trở nên phổ biến khi các ứng dụng hẹn hò gia tăng tầm quan trọng. Được đề cử cho từ của năm 2023 của OED, situationship đã được Tinder công nhận là một trạng thái mối quan hệ vào năm 2022 và tăng trưởng mạnh mẽ trên TikTok, cho thấy tính phù hợp và tính gây tranh cãi của nó trong văn hóa hẹn hò hiện nay).

Từ "Virus" (đây là từ gốc Latin có nghĩa là "độc tố" hoặc "chất nhờn", virus ban đầu được sử dụng trong y học để mô tả các tác nhân gây bệnh. Đến thập kỷ 1950, nó thường được dùng để chỉ các bệnh nhiễm trùng thay vì vi khuẩn. Sau đó, thuật ngữ này được áp dụng trong công nghệ máy tính để chỉ phần mềm độc hại. Sự phát triển này phản ánh sự chuyển đổi của từ ngữ từ thuật ngữ y học sang công nghệ số).

Từ "Artificial Intelligence" (từ này lần đầu được sử dụng vào năm 1955, artificial intelligence phản ánh những tham vọng ban đầu về trí tuệ máy móc, được truyền cảm hứng từ công trình của Alan Turing. Ban đầu là sản phẩm của nghiên cứu thập

kỷ 1950, AI đã phát triển và ảnh hưởng đến công nghệ toàn cầu và đời sống hàng ngày. Sự phát triển của nó phần nào là sự mở rộng của công trình tiên phong của Turing trong thập kỷ trước).

Từ "Deepfake" (thuật ngữ deepfake lần đầu tiên được đặt ra trong một bài đăng trên Reddit vào năm 2017, ám chỉ những hình ảnh hoặc video được chỉnh sửa để "đánh lừa" người xem rằng chúng là thật. Nguồn gốc từ những tiến bộ trong trí tuệ nhân tạo, thuật ngữ này nhanh chóng trở thành một trong những từ liên quan đến AI đầu tiên được công nhận rộng rãi, nhận được sự chú ý lớn ngay cả trước khi "con số" AI gần đây bùng nổ. Khi các công cụ AI trở nên tiên tiến hơn, deepfake nêu bật những mối lo ngại cấp bách về thông tin sai lệch và đạo đức của truyền thông kỹ thuật số, trở thành từ khóa trong các cuộc thảo luận về thao túng truyền thông và tính xác thực trong kỷ nguyên số).

Từ "Rizz" (được sử dụng lần đầu tiên vào năm 2023, rizz ám chỉ sự quyến rũ hoặc sự hấp dẫn, đặc biệt trong hẹn hò và được lấy từ từ charisma. Thuật ngữ này được phổ biến vào năm 2022 qua văn hóa game và internet, chủ yếu nhờ vào YouTuber và streamer Kai Cenat. Rizz tuân theo một mẫu hình từ vựng phổ biến, như "flu" từ "influenza" và "fridge" từ "refrigerator". Sự phát triển của từ này,

được thúc đẩy bởi TikTok và mạng xã hội, làm nổi bật cách văn hóa internet định hình ngôn ngữ của giới trẻ hiện nay).

Từ "Staycation" (đây là một sự kết hợp giữa từ stay và vacation, staycation lần đầu tiên được sử dụng vào năm 1944 để mô tả kỳ nghỉ tại nhà. Sự trở lại của từ này phản ánh thói quen du lịch thay đổi và sự đánh giá cao ngày càng lớn đối với các hoạt động giải trí địa phương).

Từ "Doom scrolling" (được đặt ra chỉ bốn năm trước vào năm 2020, doomscroll mô tả hành động liên tục lướt qua các tin tức tiêu cực trực tuyến hoặc trên mạng xã hội, mặc dù điều đó khiến bạn lo lắng, buồn bã hoặc kiệt sức. Nó tương đương với việc xem một vụ tai nạn tàu hỏa, nhưng bạn không thể rời mắt đi)...

Theo Michael Connolly, Giám đốc mảng Tiếng Anh trong Giáo dục tại Trường học của British Council, Hội đồng Anh: "Người ta vẫn rất quan tâm đến ngôn ngữ, không chỉ như một phương tiện giao tiếp mà còn là cách phản ánh những gì quan trọng với chúng ta trong xã hội tại bất kỳ thời điểm nào. Chúng tôi hy vọng sẽ khơi dậy một cuộc trò chuyện rộng lớn hơn về cách những thay đổi trong văn hóa và giao tiếp thúc đẩy sự thay đổi trong ngôn ngữ tiếng Anh".

Tiến sĩ Barbara McGillivray, chuyên gia hàng đầu về ngôn ngữ học tính toán và nhân văn kỹ thuật số cho biết: "Tôi luôn ngạc nhiên về sự phát triển của ngôn ngữ theo thời gian. Khi biên soạn 90 từ và ý nghĩa của chúng cho kỷ niệm 90 năm thành lập Hội đồng Anh, tôi rất ngạc nhiên khi thấy công nghệ đã định hình lại giao tiếp một cách sâu sắc đến thế và những thay đổi này diễn ra nhanh đến mức nào. Hãy lấy từ e-book (sách điện tử) hoặc từ doomscroll (hành động lướt mạng liên tục để đọc các tin tức tiêu cực) làm thí dụ: những từ này cho thấy công nghệ đã thay đổi cuộc sống của chúng ta đến mức nào. Nhưng đó không chỉ là ngôn ngữ bị định hướng bởi công nghệ. Những thay đổi về xã hội và văn hóa cũng hấp dẫn không kém. Những từ như intersectionality (tạm dịch là tính xen kẽ) và glass ceiling (tạm dịch là rào cản vô hình ngăn cản sự thăng tiến đặc biệt với phụ nữ và người yếu thế) phản ánh những trao đổi quan trọng về sự công bằng và tính đại diện, định hình sự thay đổi chính như từ đó mô tả". **MINH MINH**

Pháp luật
VIỆT NAM

● Tổng Biên tập:
TS VŨ HOÀI NAM

● Phó Tổng Biên tập:
**HÀ ÁNH BÌNH
TRẦN NGỌC HÀ
VŨ HỒNG THŨY**

● Tổ chức thực hiện:
BÙI THỊ XUÂN HOA

● TÒA SOẠN: Số 42 ngõ 29

Nguyễn Chí Thanh, phường Ngọc Khánh,
quận Ba Đình, Hà Nội.

*ĐT: (024) 37245180

*Fax: (024) 37245178

*Email: baoplvn2014@gmail.com.

● GPXB số 180/GP-BTTTT

ngày 05/07/2024 do Bộ Thông tin và
Truyền thông cấp.

● Thiết kế mỹ thuật tại Tòa soạn.

● In tại Cty TNHH MTV In báo
Hà Nội Mới; Cty In Ba Đình.

● Văn phòng đại diện tại TP Hồ Chí Minh (thuộc vùng Đông Nam Bộ):

200C Võ Văn Tần, phường 5, quận 3, TP Hồ Chí Minh.

*ĐT: 0903941211 * Email: phuonghoa@gmail.com

● Văn phòng đại diện tại tỉnh Lào Cai (thuộc vùng Trung du
và miền núi phía Bắc):

581 Hoàng Liên, phường Kim Tân, TP Lào Cai, tỉnh Lào Cai.

*ĐT: 0914433388 * Email: dieuphamplvn@gmail.com

● Văn phòng đại diện tại TP Hải Phòng (thuộc vùng Đồng bằng sông Hồng):

10A Hồ Sen, quận Lê Chân, TP Hải Phòng.

*ĐT: 0973465555 * Email: vanphongplvn@gmail.com

● Văn phòng đại diện tại TP Đà Nẵng (thuộc vùng Bắc Trung Bộ

và duyên hải miền Trung):

Phòng 203, tầng 2, số 01 Lê Duẩn, phường Hải Châu 1,

quận Hải Châu, TP Đà Nẵng

*ĐT: 0903029099 * Email: quangtam07@gmail.com

● Văn phòng đại diện tại tỉnh Gia Lai (thuộc vùng Tây Nguyên):

92 Hoàng Văn Thu, Pleiku, Gia Lai.

*ĐT: 0914876019 * Email: longbc07@gmail.com

● Văn phòng đại diện tại TP Cần Thơ (thuộc vùng Đồng bằng sông Cửu Long):

109 Trần Văn Hoài, phường Xuân Khánh, quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ.

*ĐT: 0913601551 * Email: tranphongtranplvn@gmail.com

Liên hệ thông tin - quảng cáo:

Nguyễn Sinh Hùng - ĐT: 0349610152

MÃ ĐẶT BÁO: B51

Giá: 7.300Đ

(BẢY NGHÌN BA TRĂM ĐỒNG)